



Jednostkowe sprawozdanie finansowe za okres
12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2018 roku
przygotowane zgodnie z Międzynarodowymi Standardami
Sprawozdawczości Finansowej,
które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską

Spis treści

Jednostkowy rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody	3
Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej	4
Jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	6
Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych	7
Informacja dodatkowa do jednostkowego sprawozdania finansowego	9
1. Informacje ogólne	9
2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości	10
3. Informacja o istotnych zdarzeniach	38
4. Noty objaśniające do jednostkowego sprawozdania finansowego	40
Sprawozdawczość segmentów działalności	40
Nota 1 Przychody ze sprzedaży	45
Nota 2 Koszty działalności operacyjnej	47
Nota 3 Pozostałe przychody operacyjne	49
Nota 4 Pozostałe koszty operacyjne	49
Nota 5 Przychody finansowe	50
Nota 6 Koszty finansowe	51
Nota 7 Podatek dochodowy	52
Nota 8 Działalność zaniechana	56
Nota 9 Zysk na jedną akcję	56
Nota 10 Rzeczowe aktywa trwałe	57
Nota 11 Prawo wieczystego użytkowania gruntów	64
Nota 12 Wartości niematerialne	65
Nota 13 Nieruchomości inwestycyjne	68
Nota 14 Aktywa finansowe	69
Nota 15 Zapasy	72
Nota 16 Prawa majątkowe	72
Nota 17 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	73
Nota 18 Środki pieniężne	75
Nota 19 Pozostałe aktywa	76
Nota 20 Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	76
Nota 21 Kapitał własny	76
Nota 22 Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek	78
Nota 23 Pozostałe zobowiązania finansowe	79
Nota 24 Leasing operacyjny	83
Nota 25 Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	83
Nota 26 Rezerwy	86
Nota 27 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	89
Nota 28 Dotacje	90
Nota 29 Instrumenty finansowe	91
Nota 30 Zobowiązania warunkowe, aktywa warunkowe oraz poręczenia i gwarancje	99
Nota 31 Transakcje z podmiotami powiązanymi	101
Nota 32 Zobowiązania inwestycyjne	106
Nota 34 Objasnienia do sprawozdania z przepływów pieniężnych	106
Nota 35 Sprawozdanie finansowe w podziale na rodzaje działalności zgodnie z art. 44 Prawa energetycznego	107
Nota 36 Zdarzenia po dacie sprawozdania z sytuacji finansowej	115

Jednostkowy rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody

	Nota	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017
Zyski i straty			
Przychody ze sprzedaży	1	2 411 461	2 585 370
Koszt wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów	2	(2 138 456)	(2 129 112)
Zysk brutto ze sprzedaży		273 005	456 258
Koszty sprzedaży	2	(112 549)	(112 963)
Koszty ogólnego zarządu	2	(129 019)	(136 111)
Pozostałe przychody operacyjne	3	11 697	10 776
Pozostałe koszty operacyjne	4	(16 424)	(39 068)
Zysk na działalności operacyjnej		26 710	178 892
Przychody finansowe	5	27 179	22 399
Koszty finansowe	6	(20 699)	(27 389)
Przychody/(Koszty) finansowe netto		6 480	(4 990)
Zysk przed opodatkowaniem		33 190	173 902
Podatek dochodowy	7	(3 658)	(40 696)
Zysk netto		29 532	133 206
Inne całkowite dochody			
Pozycje, które nie będą reklasyfikowane do rachunku zysków i strat			
Zyski/(Straty) aktuarialne dotyczące programów określonych świadczeń		(1 778)	369
Podatek dochodowy odnoszący się do pozycji, które nie będą reklasyfikowane do rachunku zysków i strat	7.3	338	(70)
Suma innych całkowitych dochodów		(1 440)	299
Całkowity dochód za okres		28 092	133 505
Zysk na jedną akcję:			
Podstawowy (zł)	9	0,39	1,78
Rozwodniony (zł)		0,39	1,78

Jednostkowy rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część jednostkowego rocznego sprawozdania finansowego

Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Nota	na dzień 31.12.2018	na dzień 31.12.2017
Aktywa			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	10	1 372 529	1 321 376
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	11	4 959	5 519
Nieruchomości inwestycyjne	13	27 693	26 960
Wartości niematerialne	12	18 425	22 173
Udziały i akcje	14.1	238 248	208 486
Pozostałe należności	17	513	513
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	7.4	26 981	30 773
Aktywa trwałe razem		1 689 348	1 615 800
Aktywa obrotowe			
Zapasy	15	314 966	251 942
Prawa majątkowe	16	55 291	32 223
Pozostałe aktywa finansowe	14.3	2 951	-
Należności z tytułu podatku dochodowego		8 493	828
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	17	175 117	188 640
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	18	32 913	69 338
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	20	16 115	14 718
Aktywa obrotowe razem		605 846	557 689
Aktywa razem		2 295 194	2 173 489

Jednostkowy rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część jednostkowego rocznego sprawozdania finansowego

Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej (kontynuacja)

	Nota	na dzień 31.12.2018	na dzień 31.12.2017
Pasywa			
Kapitał własny			
Kapitał zakładowy	21	750 000	750 000
Zyski zatrzymane, w tym:		399 971	411 629
<i>Zysk netto bieżącego okresu</i>		29 532	133 206
Kapitał własny razem		1 149 971	1 161 629
Zobowiązania			
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek	22	297 140	178 495
Pozostałe zobowiązania finansowe	23	4 223	2 920
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	25	53 441	50 438
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	27	645	296
Rezerwy	26	67 863	139 803
Dotacje	28	22 369	24 201
Zobowiązania długoterminowe razem		445 681	396 153
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek	22	60 011	117 704
Pozostałe zobowiązania finansowe	23	24 022	895
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	25	6 618	6 548
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	27	602 442	480 888
Rezerwy	26	4 463	7 609
Dotacje	28	1 986	2 063
Zobowiązania krótkoterminowe razem		699 542	615 707
Zobowiązania razem		1 145 223	1 011 860
Pasywa razem		2 295 194	2 173 489

Jednostkowy rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część jednostkowego rocznego sprawozdania finansowego

Jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

za okres zakończony 31 grudnia 2018 roku

	Kapitał zakładowy	Zyski zatrzymane	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2018 roku	750 000	411 629	1 161 629
Zyski i straty oraz inne całkowite dochody			
Zysk netto	-	29 532	29 532
Inne całkowite dochody	-	(1 440)	(1 440)
Całkowity dochód za okres	-	28 092	28 092
Transakcje z właścicielami Spółki, ujęte bezpośrednio w kapitale własnym			
Dywidendy	-	(39 750)	(39 750)
Transakcje z właścicielami ogółem	-	(39 750)	(39 750)
Stan na 31 grudnia 2018 roku	750 000	399 971	1 149 971

za okres zakończony 31 grudnia 2017 roku

	Kapitał zakładowy	Zyski zatrzymane	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2017 roku	750 000	309 624	1 059 624
Zyski i straty oraz inne całkowite dochody			
Zysk netto	-	133 206	133 206
Inne całkowite dochody	-	299	299
Całkowity dochód za okres	-	133 505	133 505
Transakcje z właścicielami Spółki, ujęte bezpośrednio w kapitale własnym			
Dywidendy	-	(31 500)	(31 500)
Transakcje z właścicielami ogółem	-	(31 500)	(31 500)
Stan na 31 grudnia 2017 roku	750 000	411 629	1 161 629

Informacje dodatkowe w zakresie kapitałów własnych zostały przedstawione w nocie 21 Kapitał własny.

Jednostkowy rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część jednostkowego rocznego sprawozdania finansowego

Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	Nota	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017
Przeptywy pieniężne z działalności operacyjnej			
Zysk przed opodatkowaniem		33 190	173 902
Korekty		103 960	103 853
Amortyzacja	2	113 078	99 970
Utworzenie odpisów aktualizujących rzeczowe aktywa trwałe	4	653	3 232
(Zysk)/Strata z tytułu działalności inwestycyjnej		461	334
(Zysk)/Strata ze zbycia aktywów finansowych	5	(9 377)	-
Odsetki, różnice kursowe, szacowana strata z tytułu poręczeń kredytów		12 957	9 699
Dywidendy naliczone, otrzymane		(13 103)	(13 319)
Utworzenie/(Rozwiązanie) odpisów aktualizujących udziały i akcje		(709)	1 748
(Zysk)/Strata z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych wykazywanych według wartości godziwej		-	2 189
		137 150	277 755
(Zwiększenie)/Zmniejszenie stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	34	5 053	(65 443)
(Zwiększenie)/Zmniejszenie stanu zapasów oraz praw majątkowych		(86 092)	(12 854)
Zwiększenie/(Zmniejszenie) stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	34	126 357	70 161
Zwiększenie stanu rezerw, dotacji i zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	34	6 410	14 043
Inne korekty*		20 670	-
Przeptywy pieniężne wygenerowane na działalności operacyjnej		209 548	283 662
Podatek dochodowy zwrócony	34	1 298	5
Przeptywy pieniężne netto z działalności operacyjnej		210 846	2837

* W pozycji „Inne korekty” znajdują się głównie zobowiązania z tytułu faktoringu odwrotnego w kwocie 20 683 tys. zł.

Jednostkowy rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część jednostkowego rocznego sprawozdania finansowego

Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych (kontynuacja)

	Nota	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Sprzedaż wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych, nieruchomości inwestycyjnych		2 701	284
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych, nieruchomości inwestycyjnych		(162 416)	(211 417)
Otrzymane dywidendy		13 103	13 319
Wydatki na nabycie spółek zależnych		(30 178)	(29 179)
Wpływy ze zbycia udziałów lub akcji	p.3	11 359	-
Wpływy/(Wydatki) z tytułu dzierżawy nieruchomości inwestycyjnych		(1 969)	(868)
Pożyczki		(3 778)	(2 238)
Pozostałe wpływy inwestycyjne		709	-
Pozostałe wydatki inwestycyjne		(120)	(1 535)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(170 589)	(231 634)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Dywidendy wypłacone		(39 750)	(31 500)
Wpływy z tytułu zaciągnięcia kredytów i pożyczek		102 004	53 008
Wydatki na spłatę kredytów i pożyczek		(127 810)	(44 001)
Odsetki zapłacone		(11 403)	(11 435)
Spłata zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego		(2 298)	(2 960)
Dotacje		98	14 061
Pozostałe wpływy finansowe		1 753	1 043
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		(77 406)	(21 784)
Przepływy pieniężne netto, razem		(37 149)	30 249
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu			
		69 338	39 939
Wpływ zmian kursów walut		724	(850)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu		32 913	69 338

Jednostkowy rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część jednostkowego rocznego sprawozdania finansowego

Informacja dodatkowa do jednostkowego sprawozdania finansowego

1. Informacje ogólne

1.1. Opis organizacji Spółki

Spółka Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” Spółka Akcyjna z siedzibą w Policach (zwana w dalszej części Jednostką, Spółką, Jednostką Dominującą) została utworzona w dniu 14 grudnia 1995 roku na podstawie Aktu Notarialnego Repetytorium: A Nr 20142. Spółka prowadzi działalność na terytorium Polski w formie spółki akcyjnej. Spółka została zarejestrowana w Sądzie Rejonowym Szczecin-Centrum w Szczecinie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000015501. Spółce nadano numer: statystyczny Regon 810822270, identyfikacji podatkowej NIP 851-02-05-573 oraz Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz gospodarce odpadami BDO 000016847.

Czas trwania Spółki jest nieoznaczony.

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki jest w szczególności:

- produkcja i sprzedaż nawozów chemicznych,
- produkcja i sprzedaż bieli tytanowej i innych chemikaliów,
- wytwarzanie, przesyłanie i dystrybucja energii elektrycznej.

1.2. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki

Skład Zarządu Spółki na dzień zatwierdzenia sprawozdania finansowego Spółki do publikacji:

- dr Wojciech Piotr Wardacki - Prezes Zarządu VIII wspólnej kadencji powołany Uchwałą Rady Nadzorczej nr 223/VII/18 z dnia 30 maja 2018 roku, funkcje w Zarządzie pełni od 7 kwietnia 2016 roku,
- Tomasz Grzegorz Panas - Wiceprezes Zarządu VIII wspólnej kadencji powołany Uchwałą Rady Nadzorczej nr 225/VII/18 z dnia 30 maja 2018 roku, funkcje w Zarządzie pełni od 7 kwietnia 2016 roku,
- dr Włodzimierz Zasadzki - Wiceprezes Zarządu VIII wspólnej kadencji powołany Uchwałą Rady Nadzorczej nr 224/VII/18 z dnia 30 maja 2018 roku, funkcje w Zarządzie pełni od 15 lipca 2016 roku,
- Anna Tarocińska - Członek Zarządu VIII wspólnej kadencji wybrany przez pracowników Jednostki Dominującej, powołana Uchwałą Rady Nadzorczej nr 226/VII/18 z dnia 30 maja 2018 roku, funkcje w Zarządzie pełni od 3 marca 2017 roku.

Skład Rady Nadzorczej Spółki na dzień zatwierdzenia sprawozdania finansowego Spółki do publikacji:

- Joanna Habelman - Przewodnicząca Rady Nadzorczej VII wspólnej kadencji powołana Uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki Nr 22 z dnia 30 czerwca 2016 roku (powierzenie funkcji Przewodniczącej Rady Nadzorczej w dniu 26 stycznia 2017 roku),
- Mirosław Kozłowski - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej VII wspólnej kadencji powołany Uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki Nr 24 z dnia 30 czerwca 2016 roku (powierzenie funkcji Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej w dniu 6 lutego 2017 roku),
- Bożena Licht - Sekretarz Rady Nadzorczej - Przedstawiciel Ministerstwa Skarbu Państwa - wyznaczony do Rady Nadzorczej w dniu 8 lipca 2016 roku pismem Ministra Skarbu Państwa,
- Agnieszka Ewa Dąbrowska - Członek Rady Nadzorczej VII wspólnej kadencji powołana Uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki Nr 23 z dnia 30 czerwca 2016 roku,
- Andrzej Malicki - Członek Rady Nadzorczej VII wspólnej kadencji wybrany przez pracowników Spółki, powołany Uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki nr 25 z dnia 30 czerwca 2016 roku,
- Maria Więcek - Członek Rady Nadzorczej VII wspólnej kadencji wybrany przez pracowników Spółki, powołana Uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki Nr 3 z dnia 14 grudnia 2016 roku.

Skład Komitetu Audytu na dzień zatwierdzenia sprawozdania finansowego Spółki do publikacji:

- Joanna Habelman - Przewodnicząca Komitetu Audytu powołana Uchwałą Rady Nadzorczej nr 3/VII/16 z dnia 15 lipca 2016 roku,
- Agnieszka Ewa Dąbrowska - Sekretarz Komitetu Audytu powołana Uchwałą Rady Nadzorczej nr 4/VII/16 z dnia 15 lipca 2016 roku,
- Mirosław Kozłowski - Członek Komitetu Audytu powołany Uchwałą Rady Nadzorczej nr 5/VII/16 z dnia 15 lipca 2016 roku,

- Maria Więcek - Członek Komitetu Audytu powołana Uchwałą Rady Nadzorczej nr 140/VII/17 z dnia 19 października 2017 roku.

Peten opis zmian składu Zarządu Spółki, Rady Nadzorczej Spółki oraz Komitetu Audytu w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2018 roku znajduje się w punkcie 8.12 Sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. oraz Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. za okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2018 roku.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

2.1. Oświadczenie o zgodności oraz ogólne zasady sporządzania

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzone zostało zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) zatwierdzonymi przez Unię Europejską (MSSF UE) i innymi obowiązującymi przepisami. Na dzień zatwierdzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w Unii Europejskiej proces wprowadzania MSSF, MSSF mające zastosowanie do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego nie różnią się od MSSF UE.

MSSF UE obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR).

Sprawozdanie finansowe obejmuje rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku oraz zawiera dane porównawcze za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku. Dane porównawcze obejmują sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody, sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym, a także sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017 roku.

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd Spółki do publikacji w dniu 24 kwietnia 2019 roku. Spółka sporządziła również skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku, które zostało zatwierdzone do publikacji w dniu 24 kwietnia 2019 roku.

2.2. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Spółki za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku, z wyjątkiem zastosowania nowych lub zmienionych standardów oraz interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się od dnia 1 stycznia 2018 roku i później.

Poniższe zmiany do MSSF, zostały zastosowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich datą wejścia w życie, jednak nie miały one istotnego wpływu na zaprezentowane i ujawnione informacje finansowe lub nie miały zastosowania do zawieranych transakcji:

- Interpretacja KIMSF 22 *Transakcje w walucie obcej oraz wynagrodzenie wypłacane lub otrzymywane z góry*

Interpretacja wyjaśnia, że dniem zawarcia transakcji do celów ustalenia kursu wymiany, który ma zostać zastosowany w momencie początkowego ujęcia powiązanego składnika aktywów, wydatku lub dochodu (lub ich części), jest dzień, w którym jednostka początkowo ujmuje niepieniężny składnik aktywów lub niepieniężne zobowiązanie wynikające z wypłacenia lub otrzymania wynagrodzenia z góry. Jeżeli istnieje wiele przypadków wypłacenia lub otrzymania płatności z góry, wówczas jednostka określa dzień zawarcia transakcji w odniesieniu do każdego przypadku wypłacenia lub otrzymania płatności z góry.

Interpretacja nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

- Zmiany do MSR 40 *Przeniesienia nieruchomości inwestycyjnych*

Zmiany precyzują, kiedy jednostka dokonuje przeniesienia nieruchomości, w tym nieruchomości w budowie, do lub z nieruchomości inwestycyjnych. Zmiany wyjaśniają, że zmiana sposobu użytkowania następuje, w przypadku gdy dana nieruchomość spełnia lub przestaje spełniać definicję nieruchomości inwestycyjnej oraz istnieją dowody świadczące o zmianie sposobu użytkowania. Sama tylko zmiana intencji kierownictwa w odniesieniu do sposobu użytkowania nie stanowi dowodu świadczącego o zmianie sposobu użytkowania.

Zmiany nie mają istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

- **Zmiany do MSSF 2 Klasyfikacja i wycena transakcji płatności w formie akcji**
Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) opublikowała zmiany do MSSF 2 Płatności w formie akcji celem wyjaśnienia następujących obszarów: uwzględnienie warunków nabycia uprawnień i warunków innych niż warunki nabycia uprawnień w wycenie transakcji płatności w formie akcji rozliczanej w środkach pieniężnych, ujmowanie transakcji płatności w formie akcji charakteryzującej się rozliczeniem netto zobowiązań z tytułu podatku u źródła, ujmowanie modyfikacji transakcji płatności w formie akcji, która zmienia jej klasyfikację z rozliczanej w środkach pieniężnych na rozliczaną w instrumentach kapitałowych.
Zmiany nie mają istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.
- **Zmiany do MSSF 4 Zastosowanie MSSF 9 Instrumenty finansowe z MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe**
Zmiany umożliwiają jednostkom, które prowadzą działalność ubezpieczeniową, odroczenie daty wejścia w życie MSSF 9 do dnia 1 stycznia 2021 roku. Skutkiem takiego odroczenia jest, że zainteresowane jednostki mogą dalej sporządzać sprawozdania finansowe zgodnie z obowiązującym standardem, tj. MSR 39.
Te zmiany nie dotyczą Spółki.
- **Zmiany do MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach będące częścią Zmian wynikających z przeglądu MSSF 2014-2016**
Zmiany precyzują, że jednostka, która jest organizacją zarządzającą kapitałem wysokiego ryzyka, funduszem wzajemnym, funduszem powierniczym lub inną podobną jednostką, w tym związanym z inwestycjami funduszem ubezpieczeniowym może zdecydować się na wycenę inwestycji w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu według wartości godziwej przez wynik finansowy zgodnie z MSSF 9. Jednostka dokonuje wyboru odrębnie dla każdej jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia, w momencie początkowego ujęcia jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia. Jeżeli jednostka, która sama nie jest jednostką inwestycyjną, posiada udział w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu, które są jednostkami inwestycyjnymi, jednostka ta może, stosując metodę praw własności, zdecydować się na utrzymanie wyceny według wartości godziwej stosowaną przez tę jednostkę stowarzyszoną lub to wspólne przedsięwzięcie, będące jednostkami inwestycyjnymi, w odniesieniu do udziałów jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia, będących jednostkami inwestycyjnymi, w jednostkach zależnych. Wybór tego dokonuje się odrębnie dla każdej jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia inwestycyjnego w dniu a) początkowego ujęcia tej jednostki stowarzyszonej lub tego wspólnego przedsięwzięcia, będących jednostkami inwestycyjnymi; b) w którym ta jednostka stowarzyszona lub to wspólne przedsięwzięcie stają się jednostką inwestycyjną; c) w którym ta jednostka stowarzyszona lub to wspólne przedsięwzięcie, będące jednostkami inwestycyjnymi, stają się jednostką dominującą.
Zmiany nie mają istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.
- **Zmiany do MSSF 1 Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy będące częścią Zmian wynikających z przeglądu MSSF 2014-2016**
Krótkoterminowe zwolnienia ze stosowania innych MSSF zawarte w paragrafach E3-E7 MSSF 1 zostały usunięte.
Zmiany nie mają istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

Spółka nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego innego standardu, interpretacji lub zmiany, która została opublikowana, lecz nie weszła dotychczas w życie w świetle przepisów Unii Europejskiej.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego do publikacji Spółka nie zakończyła jeszcze prac nad oceną wpływu wprowadzenia nowych standardów oraz interpretacji na stosowane przez Spółkę zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do działalności Spółki lub jej wyników finansowych.

Wdrożenie MSSF 15

Spółka stosuje MSSF 15 *Przychody z umów z klientami* od 1 stycznia 2018 roku. MSSF 15 zastępuje dotychczas obowiązujące wytyczne dotyczące ujmowania przychodów, zawarte w MSR 18 Przychody, MSR 11 Umowy o usługę budowlaną oraz w związanych z nimi Interpretacjach.

Zgodnie z podstawową zasadą MSSF 15, Spółka ujmuje przychód w sposób, który przedstawia transakcję transferu na klienta przyrzeczonych towarów lub usług, w kwocie odzwierciedlającej wartość wynagrodzenia, którego Spółka spodziewa się w zamian za te towary lub usługi. Wobec powyższego, kluczowe jest prawidłowe określenie momentu oraz wysokości ujmowanych przez Spółkę przychodów.

Zgodnie z MSSF 15, Spółka ujmuje przychód w chwili spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia, czyli przeniesienia na klienta kontroli nad towarami lub usługami będącymi przedmiotem tego zobowiązania (jednorazowo w określonym momencie lub w okresie czasu).

Zgodnie z decyzją podjętą przez Spółkę, MSSF 15 wdrożony został przy zastosowaniu metody retrospektywnej zmodyfikowanej (tj. z łącznym efektem pierwszego zastosowania MSSF 15 ujętym na 1 stycznia 2018 roku, wyłącznie do umów, które nie zostały na ten dzień zakończone). Na podstawie dokonanych kalkulacji wpływu zastosowania MSSF 15 na poszczególne pozycje aktywów finansowych, podjęto decyzję o nie wykazywaniu różnic na dzień 1 stycznia 2018 roku z uwagi na nieistotne wartości wyliczonych szacunków.

Spółka zawiera z klientami umowy na sprzedaż produktów m.in. umowy z warunkami dostawy opartymi o Incoterms CIF, CIP, CPT. Dotychczas całość przychodów ze sprzedaży podlegała ujęciu w momencie przekazania klientowi kontroli nad towarem. Zgodnie z MSSF 15, usługa transportu (lub transportu i ubezpieczenia) świadczona według powyższych Incoterms po przekazaniu kontroli nad produktami, podlegać będzie wydzieleniu jako odrębne zobowiązanie do wykonania świadczenia, do którego zaalokowana zostanie część ceny transakcyjnej i odrębnie ujęty przychód w momencie realizacji usługi (tj. w momencie późniejszym niż dotychczas). Wartość niezakończonych usług transportowych na dzień 31 grudnia 2018 roku wyniosła 207 tys. zł.

Na podstawie dokonanych kalkulacji wpływu zastosowania MSSF 15 na poszczególne pozycje sprawozdań finansowych, Spółka zaprezentowała w poniższej tabeli ich wpływ na jednostkowy rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2018 roku.

Jednostkowy rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2018 roku

	Stan według MSSF 15	Wartość różnicy wynikająca z wdrożenia MSSF 15	Stan według standardów i interpretacji stosowanych przed wdrożeniem MSSF 15
Przychody ze sprzedaży	2 411 461	207	2 411 254
Koszty sprzedaży	(112 549)	(207)	(112 342)
Koszty finansowe	(20 699)	-	(20 699)
Zysk netto	29 532	-	29 532

Zastosowanie MSSF 15 w jednostkowym sprawozdaniu finansowym nie miało wpływu na poszczególne pozycje jednostkowego sprawozdania z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2018r.

Wdrożenie MSSF 9

Spółka stosuje MSSF 9 *Instrumenty finansowe* od 1 stycznia 2018 roku. Standard zastępuje MSR 39 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena. Zmianie ulegają obszary klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych, wyznaczania utraty wartości aktywów finansowych oraz (opcjonalnie) rachunkowość zabezpieczeń.

Dokonano zmian w ramach polityki rachunkowości pozwalających na skuteczne wdrożenie MSSF 9 w zakresie:

- klasyfikacji aktywów finansowych,
- utraty wartości aktywów finansowych.

Wprowadzone przez Spółkę zmiany w zakresie polityki rachunkowości są zgodne z przepisami przejściowymi wynikającymi z MSSF 9, tj. Spółka stosuje standard retrospektywnie w odniesieniu do wszystkich instrumentów finansowych niewygasłych na dzień 1 stycznia 2018 roku, bez korygowania danych porównawczych. Na podstawie dokonanych kalkulacji wpływu zastosowania MSSF 9 na poszczególne pozycje aktywów finansowych, podjęto decyzję o nie wykazywaniu różnic na dzień 1 stycznia 2018 roku z uwagi na nieistotne wartości wyliczonych szacunków.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka zidentyfikowała poniższe klasy instrumentów finansowych, dla których zgodnie z MSSF 9 dokonała oszacowania wpływu oczekiwanych strat kredytowych na sprawozdanie finansowe:

- 1) należności z tytułu dostaw i usług,
- 2) udzielone pożyczki,
- 3) środki pieniężne i ich ekwiwalenty.

Dodatkowo, w związku z zawartymi umowami gwarancji i poręczeń dla kredytów korporacyjnych Grupy Azoty S.A. Spółka dokonała szacowania oczekiwanej straty kredytowej na dzień 31 grudnia 2018 roku, przypadającej proporcjonalnie do jej udziału. Na podstawie wartości bilansowej zaciągniętych kredytów, warunków zakładanych przepływów pieniężnych w okresie trwania umów oraz w oparciu o ocenę wiarygodności Grupy Azoty S.A. Spółka wyliczyła wartość oczekiwanej straty kredytowej z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń na poziomie 1 831 tys. zł.

Pierwotna i nowa kategoria wyceny oraz wartość bilansowa określona zgodnie z MSR 39 i MSSF 9

Klasyfikacja		Wartość bilansowa na 01.01.2018	
MSR 39	MSSF 9	wg MSR 39	wg MSSF 9
Środki pieniężne (w tym środki na rachunkach, overnight, lokaty)			
środki pieniężne i ich ekwiwalenty	wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	69 338	69 338
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe niepodlegające sprzedaży			
pożyczki i należności	wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	146 046	146 046

Nie wystąpiły w Spółce aktywa finansowe ani zobowiązania finansowe, które były uprzednio wyznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

2.3. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Następujące standardy i interpretacje zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, jednak nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 14 Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe (opublikowano dnia 30 stycznia 2014 roku) - zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzenia standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem (opublikowano dnia 11 września 2014 roku) - prace prowadzące do zatwierdzenia niniejszych zmian zostały przez UE odłożone bezterminowo - termin wejścia w życie został odroczony przez RMSR na czas nieokreślony,
- MSSF 16 Leasing (opublikowano dnia 13 stycznia 2016 roku) - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,

- MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe (opublikowano dnia 18 maja 2017 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2021 roku lub później,
- KIMSF 23 Niepewność związana z ujmowaniem podatku dochodowego (opublikowano dnia 7 czerwca 2017 roku) - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 9 Wcześniejsze spłaty z ujemną rekompensatą (opublikowano dnia 12 października 2017 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany do MSR 28 Udziały długoterminowe w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach (opublikowano dnia 12 października 2017 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2015-2017 (opublikowano dnia 12 grudnia 2017 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany do MSR 19 Zmiana, ograniczenie lub rozliczenie programu (opublikowano dnia 7 lutego 2018 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany do Odniesień do Założeń Konceptyjnych zawartych w Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej (opublikowano dnia 29 marca 2018 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później,
- Zmiana do MSSF 3 Połączenia jednostek (opublikowano dnia 22 października 2018 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzona przez UE - mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później,
- Zmiany do MSR 1 i MSR 8: Definicja istotności (opublikowano dnia 31 października 2018 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później.

Daty wejścia w życie są datami wynikającymi z treści standardów ogłoszonych przez Radę ds. Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej. Daty stosowania standardów w Unii Europejskiej mogą różnić się od dat stosowania wynikających z treści standardów i są ogłaszane w momencie zatwierdzenia do stosowania przez Unię Europejską.

2.3.1. Wdrożenie MSSF 16

Standard MSSF 16 *Leasing* został wydany przez RMSR w dniu 13 stycznia 2016 roku i zatwierdzony do stosowania w krajach Unii Europejskiej w dniu 31 października 2017 roku. Ma on obligatoryjne zastosowanie do sprawozdań finansowych sporządzonych za okresy rozpoczynające się od dnia 1 stycznia 2019 roku. Standard zastępuje MSR 17 Leasing.

Nowy standard wprowadza jeden model ujęcia leasingu w księgach rachunkowych leasingobiorcy. Zgodnie z MSSF 16 umowa jest leasingiem lub zawiera leasing, jeśli przekazuje prawo do kontroli użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres w zamian za zapłatę. Zgodnie z MSSF 16 leasingobiorca ujmuje prawo do użytkowania składnika aktywów oraz zobowiązanie z tytułu leasingu ustalone w wysokości zdyskontowanych przyszłych płatności w okresie trwania leasingu. Prawo do użytkowania składnika aktywów jest amortyzowane liniowo, natomiast zobowiązanie z tytułu leasingu jest rozliczane efektywną stopą procentową. MSSF 16 zasadniczo powieli wymogi związane z rachunkowością leasingodawcy zawarte w MSR 17. Tym samym leasingodawca nadal klasyfikuje rodzaje leasingu jako leasing operacyjny lub leasing finansowy i rozlicza te dwa rodzaje leasingu w różny sposób.

Spółka w ramach projektu wdrożenia MSSF 16 dokonała analizy wszystkich realizowanych umów zakupu usług, bez względu na obecną kwalifikację, której celem było wyselekcjonowanie tych umów, na podstawie których Spółka użytkuje składniki aktywów należące do dostawców. Następnie każda zidentyfikowana umowa została poddana ocenie pod kątem spełnienia kryteriów uznania za leasing zgodnie z MSSF 16. Przedmiotem przeprowadzanych analiz były wszystkie umowy leasingu finansowego, leasingu operacyjnego, najmu, dzierżawy a także prawa wieczystego użytkowania gruntów. Ponadto zostały przeanalizowane transakcje nabytych usług (koszty usług obcych w ramach

działalności operacyjnej) pod kątem występowania sytuacji korzystania ze zidentyfikowanego składnika aktywów.

W ramach projektu wdrożenia MSSF 16 Spółka przygotowuje stosowne zmiany w polityce rachunkowości i procedurach operacyjnych. Zostały opracowane metodyki prawidłowej identyfikacji umów, które są leasingiem oraz gromadzenia danych niezbędnych do prawidłowego ujęcia księgowego tych transakcji.

Spółka zamierza wdrożyć MSSF 16 stosując podejście zmodyfikowane retrospektywnie z łącznym efektem pierwszego zastosowania niniejszego standardu ujętym w dniu pierwszego zastosowania. W związku z zastosowaniem podejścia zmodyfikowanego, datą pierwszego zastosowania MSSF 16 dla Spółki jest 1 stycznia 2019 roku a dane porównawcze nie będą podlegały przekształceniu.

Stosując po raz pierwszy MSSF 16 Spółka planuje skorzystać z następujących praktycznych rozwiązań dopuszczonych przez standard:

1. Nie ujmowanie tych umów leasingu operacyjnego, których okres leasingu kończy się przed upływem 12 miesięcy od dnia 1 stycznia 2019 roku, będą potraktowane jako leasingi krótkoterminowe.
2. Nie ujmowanie leasingów, dla których bazowy składnik aktywów ma niską wartość, tj. 10 tys. zł.
3. Zastosowanie pojedynczej stopy dyskontowej do portfela leasingów o podobnych cechach.
4. Wyłączenie początkowych kosztów bezpośrednich z wyceny składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania w dniu pierwszego zastosowania, za wyjątkiem prawa wieczystego użytkowania gruntów.
5. Wykorzystanie wiedzy zdobytej po fakcie, taką jak w przypadku określenia okresu leasingu, jeżeli umowa przewiduje opcję przedłużenia leasingu lub opcję wypowiedzenia leasingu.

Zastosowanie MSSF 16 do zidentyfikowanych umów leasingowych spowodowałoby rozpoznanie na dzień 1 stycznia 2019 roku składników aktywów z tytułu prawa do użytkowania w kwocie 46 158 tys. zł oraz zobowiązań z tytułu leasingu o takiej samej wartości, bez wpływu na zyski zatrzymane. Zidentyfikowane umowy leasingu to głównie prawo wieczystego użytkowania gruntów, które spowodują ujawnienia aktywów i zobowiązań w kwocie 45 594 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku zastosowana przez Spółkę stopa dyskonta (krańcowa stopa procentowa leasingobiorcy) wynosiła: 4,84% dla prawa wieczystego użytkowania gruntów, 3,34% dla pozostałych leasingów.

Przeprowadzone analizy bazują na warunkach ekonomicznych na dzień 31 grudnia 2018 roku, w związku z czym rzeczywisty wpływ wdrożenia MSSF 16, jaki w sprawozdaniu finansowym odzwierciedlony zostanie na dzień 1 stycznia 2019 roku nie będzie odbiegać od powyższych przewidywań Spółki.

2.4. Podstawa wyceny

Jednostkowe roczne sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego, za wyjątkiem aktywów i zobowiązań wycenianych według wartości godziwej, tj.:

- nieruchomości inwestycyjnych,
- instrumentów pochodnych,
- instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

2.5. Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Dane w rocznym jednostkowym sprawozdaniu finansowym zostały podane w złotych polskich, po zaokrągleniu do pełnych tysięcy. Złoty jest walutą funkcjonalną Spółki.

2.6. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF UE wymaga od Zarządu osądów, szacunków i założeń, które mają wpływ na przyjęte zasady oraz prezentowane wartości aktywów, zobowiązań, przychodów oraz kosztów. Szacunki oraz związane z nimi założenia opierają się na doświadczeniu historycznym oraz innych czynnikach, które są uznawane za racjonalne w danych okolicznościach, a ich wyniki dają podstawę osądu, co do wartości bilansowej aktywów i zobowiązań, która nie wynika bezpośrednio z innych źródeł. Faktyczna wartość może różnić się od wartości szacowanej.

Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmiana szacunków księgowych jest ujęta w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku lub w okresach bieżącym i przyszłych, jeżeli dokonana zmiana szacunku dotyczy zarówno okresu bieżącego, jak i okresów przyszłych.

Spółka dokonuje klasyfikacji leasingu jako operacyjnego lub finansowego w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyko i korzyści z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy. Ocena ta opiera się na treści ekonomicznej każdej transakcji.

Główne szacunki księgowe oraz przyjęte założenia zostały ponadto przedstawione w odpowiednich notach objaśniających do sprawozdania finansowego:

- szacunki i założenia dotyczące okresów ekonomicznej użyteczności rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych przedstawiono w notach 10 i 12,
- szacunki w zakresie odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych przedstawiono w notcie 10,
- szacunki w zakresie odpisów aktualizujących wartość aktywów finansowych przedstawiono w notcie 14,
- szacunki w zakresie odpisów aktualizujących wartość zapasów przedstawiono w notcie 15,
- szacunki i założenia w zakresie odpisów aktualizujących wartość należności przedstawiono w notcie 17,
- szacunki w zakresie świadczeń pracowniczych przedstawiono w notcie 25,
- szacunki w zakresie utworzonych rezerw na zobowiązania przedstawiono w notcie 26.

Niepewność związana z rozliczeniami podatkowymi

Regulacje dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych oraz obciążeń związanych z ubezpieczeniami społecznymi podlegają częstym zmianom. Te częste zmiany powodują brak odpowiednich punktów odniesienia, niespójne interpretacje oraz nieliczne ustanowione precedensy, które mogłyby mieć zastosowanie. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych, zarówno pomiędzy organami państwowymi jak i organami państwowymi i przedsiębiorstwami.

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności (na przykład kwestie celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i grzywien, a wszelkie dodatkowe zobowiązania podatkowe, wynikające z kontroli, muszą zostać zapłacone wraz z wysokimi odsetkami. Te warunki powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest większe niż w krajach o bardziej dojrzałym systemie podatkowym.

W konsekwencji, kwoty prezentowane i ujawniane w sprawozdaniach finansowych mogą się zmienić w przyszłości w wyniku ostatecznej decyzji organu kontroli podatkowej.

Z dniem 15 lipca 2016 roku do Ordynacji Podatkowej zostały wprowadzone zmiany w celu uwzględnienia postanowień Ogólnej Klauzuli Zapobiegającej Nadużyciom (GAAR). GAAR ma zapobiegać powstawaniu i wykorzystywaniu sztucznych struktur prawnych tworzonych w celu uniknięcia zapłaty podatku w Polsce. GAAR definiuje unikanie opodatkowania, jako czynność dokonaną przede wszystkim w celu osiągnięcia korzyści podatkowej, sprzecznej w danych okolicznościach z przedmiotem i celem przepisów ustawy podatkowej. Zgodnie z GAAR taka czynność nie skutkuje osiągnięciem korzyści podatkowej, jeżeli sposób działania był sztuczny. Wszelkie występowanie:

- nieuzasadnionego dzielenia operacji,
- angażowania podmiotów pośredniczących mimo braku uzasadnienia ekonomicznego lub gospodarczego,
- elementów wzajemnie się znośzących lub kompensujących oraz
- inne działania o podobnym działaniu do wcześniej wspomnianych,

mogą być potraktowane jako przesłanka istnienia sztucznych czynności podlegających przepisom GAAR. Nowe regulacje będą wymagać znacznie większego osądu przy ocenie skutków podatkowych poszczególnych transakcji.

Klauzulę GAAR należy stosować w odniesieniu do transakcji dokonanych po jej wejściu w życie oraz do transakcji, które zostały przeprowadzone przed wejściem w życie klauzuli GAAR, ale dla których po dacie wejścia klauzuli w życie korzyści były lub są nadal osiągnięte. Wdrożenie powyższych

przepisów umożliwi polskim organom kontroli podatkowej kwestionowanie realizowanych przez podatników prawnych ustaleń i porozumień, takich jak restrukturyzacja i reorganizacja grupy.

Spółka ujmuje i wycenia aktywa lub zobowiązania z tytułu bieżącego i odroczonego podatku dochodowego przy zastosowaniu wymogów MSR 12 Podatek dochodowy w oparciu o zysk (stratę) podatkową, podstawę opodatkowania, nierozliczone straty podatkowe, niewykorzystane ulgi podatkowe i stawki podatkowe, uwzględniając ocenę niepewności związanych z rozliczeniami podatkowymi.

Gdy istnieje niepewność co do tego, czy i w jakim zakresie organ podatkowy będzie akceptował poszczególne rozliczenia podatkowe transakcji, Spółka ujmuje te rozliczenia uwzględniając ocenę niepewności.

2.7. Założenie kontynuacji działalności gospodarczej

Jednostkowe roczne sprawozdanie finansowe Spółki zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości.

Nie istnieją żadne okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania przez Spółkę działalności.

2.8. Waluty obce

Transakcje wyrażone w walutach obcych są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy pozycje pieniężne wyrażone w walutach obcych są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu obowiązującego na ten dzień średniego kursu ogłoszonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Niepieniężne pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej ewidencjonowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej wyceniane są według kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji. Niepieniężne pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej ewidencjonowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej wyceniane są według kursu obowiązującego w dniu ustalenia wartości godziwej.

Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są w rachunku zysków i strat w pozycji przychodów (kosztów) finansowych, z wyjątkiem różnic powstających na przeliczeniu kwalifikowanych zabezpieczeń przepływów pieniężnych, które ujmuje się jako inne całkowite dochody.

Dla potrzeb wyceny bilansowej przyjęto następujące kursy:

	31.12.2018	31.12.2017
EUR	4,3000	4,1709
USD	3,7597	3,4813

2.9. Rzeczowe aktywa trwałe

2.9.1. Własne składniki rzeczowych aktywów trwałych

Składniki rzeczowych aktywów trwałych ujmuje się w księgach według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości. Cena nabycia obejmuje cenę zakupu składnika majątku oraz koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania, łącznie z kosztami transportu, jak też załadunku, wyładunku i składowania. Rabaty, opusty oraz inne podobne zmniejszenia i odzyski zmniejszają cenę nabycia składnika aktywów. Koszt wytworzenia składnika rzeczowych aktywów trwałych oraz rzeczowych aktywów trwałych w budowie obejmuje ogół kosztów poniesionych przez Spółkę w okresie jego budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia poniesionych do dnia przyjęcia takiego składnika majątkowego do używania (lub do dnia bilansowego, jeśli składnik nie został jeszcze oddany do używania). Koszt wytworzenia obejmuje również w przypadkach, gdy jest to wymagane, wstępny szacunek kosztów demontażu i usunięcia składników rzeczowych aktywów trwałych oraz przywrócenia do stanu pierwotnego. Zakupione oprogramowanie, które jest niezbędne do prawidłowego funkcjonowania związanego z nim urządzenia jest aktywowane, jako część tego urządzenia.

W przypadku, gdy określony składnik rzeczowych aktywów trwałych składa się z odrębnych i istotnych części składowych o różnym okresie użytkowania, części te są traktowane jako odrębne składniki aktywów.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta ze sprawozdania z sytuacji finansowej po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży/likwidacji lub zaprzestania użytkowania rzeczowych aktywów trwałych są określane, jako różnica pomiędzy przychodami ze sprzedaży a wartością netto tych rzeczowych aktywów trwałych i są ujmowane odpowiednio jako pozostałe przychody operacyjne lub pozostałe koszty operacyjne w rachunku zysków i strat.

Rzeczowe aktywa trwałe w budowie dotyczą rzeczowych aktywów trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, pomniejszonych o odpisy z tytułu utraty wartości. Rzeczowe aktywa trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania aktywa do używania.

Zaliczki na rzeczowe aktywa trwałe prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako należności długoterminowe.

2.9.2. Składniki rzeczowych aktywów trwałych użytkowane na podstawie umów leasingu

Umowy leasingu, na mocy których następuje przeniesienie na Spółkę zasadniczo całego ryzyka i korzyści wynikających z posiadania przedmiotu leasingu, są klasyfikowane jako umowy leasingu finansowego. Aktywa będące przedmiotem leasingu są początkowo ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących wartości: wartości godziwej rzeczowego aktywa trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych.

Opłaty leasingowe rozdziela się pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek w stosunku do niespłaconego salda zobowiązania.

Używane na podstawie leasingu finansowego składniki rzeczowych aktywów trwałych podlegają amortyzacji oraz odpisom z tytułu utraty wartości według zasad stosowanych dla własnych rzeczowych aktywów trwałych. Jeżeli brak jest pewności, że po zakończeniu umowy leasingu Spółka otrzyma prawo własności, aktywa te są amortyzowane w krótszym z dwóch okresów: okresu leasingu lub okresu ekonomicznej użyteczności.

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego.

Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

2.9.3. Nakłady ponoszone w terminie późniejszym

Aktywowaniu podlegają poniesione w późniejszym okresie koszty wymienianych części składnika rzeczowych aktywów trwałych, które można wiarygodnie oszacować i jest prawdopodobne, że Spółka osiągnie korzyści ekonomiczne związane z wymienianymi składnikami rzeczowych aktywów trwałych. Pozostałe nakłady są ujmowane na bieżąco w rachunku zysków i strat jako koszt.

2.9.4. Amortyzacja

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika rzeczowych aktywów trwałych, względnie jego istotnych i odrębnych części składowych, który dla poszczególnych grup rzeczowych aktywów trwałych wynosi:

Typ	Stawka amortyzacyjna	Okres
Grunty	brak	brak
Budynki i budowle	1% - 33%	3 - 100 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	2% - 100%	1 - 50 lat
Urządzenia biurowe	10% - 100%	1 - 10 lat
Środki transportu	14% - 100%	1 - 7 lat
Komputery	20% - 100%	1 - 5 lat

Rozpoczęcie amortyzacji następuje w momencie, w którym dany składnik rzeczowych aktywów trwałych znajduje się w miejscu i stanie umożliwiającym jego wykorzystanie zgodnie z zamierzeniem Zarządu Jednostki. Zakończenie amortyzacji następuje nie później niż z chwilą zrównania wartości odpisów amortyzacyjnych z wartością początkową rzeczowego aktywa trwałego lub postawienia go w stan likwidacji, sprzedaży lub stwierdzenia jego niedoboru, z ewentualnym uwzględnieniem przewidywanej przy likwidacji ceny sprzedaży netto pozostałości rzeczowego aktywa trwałego.

Rzeczowe aktywa trwałe w budowie nie są amortyzowane.

Rzeczowe aktywa trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe, o ile ich cena nabycia lub koszt wytworzenia są istotne w porównaniu z ceną nabycia lub kosztem wytworzenia całego rzeczowego aktywa trwałego. Wyodrębnione części składowe amortyzuje się osobno przez okres ich ekonomicznej użyteczności.

Poprawność stosowanych okresów użytkowania, metod amortyzacji oraz wartości rezydualnych rzeczowych aktywów trwałych jest weryfikowana na koniec każdego okresu sprawozdawczego i, w uzasadnionych przypadkach, korygowana prospektywnie.

2.10. Prawo wieczystego użytkowania gruntów

Prawo wieczystego użytkowania gruntów otrzymane przez Spółkę nieodpłatnie na podstawie decyzji administracyjnej, stanowi formę leasingu operacyjnego. Prawo to jest wyłączone z aktywów Jednostki i ewidencjonowane na kontach pozabilansowych.

Prawo wieczystego użytkowania gruntów nabyte ujmowane jest według ceny nabycia pomniejszonej o amortyzację i odpisy z tytułu utraty wartości.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego prawa wieczystego użytkowania gruntów. Przewidywany okres użytkowania wynosi do 99 lat.

2.11. Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości inwestycyjne to grunty własne, budynki i budowle, które Spółka traktuje jako źródło osiągania korzyści ekonomicznych z tytułu przyrostu wartości tych aktywów lub innych pożytków np. osiągania przychodów z czynszów dzierżawnych.

Inwestycje w nieruchomości wycenia się według wartości godziwej.

Przychody z tytułu dzierżawy nieruchomości inwestycyjnych prezentowane są jako pozostałe przychody operacyjne, natomiast koszty z nimi związane jako pozostałe koszty operacyjne.

2.12. Wartości niematerialne

2.12.1. Badania i rozwój

Koszty prac badawczych są ujmowane jako koszt w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Nakłady poniesione na prace rozwojowe, których efekty działań znajdują zastosowanie w opracowaniu lub wytworzeniu nowego lub w znacznym stopniu ulepszanego produktu podlegają aktywowaniu w przypadku, gdy wytworzenie nowego produktu (lub procesu) jest technicznie możliwe i jest ekonomicznie uzasadnione oraz Spółka posiada techniczne, finansowe oraz inne niezbędne środki do ukończenia prac rozwojowych.

Nakłady na prace rozwojowe są ujmowane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne i odpisy z tytułu utraty wartości. Zakończone prace rozwojowe są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Koszty prac rozwojowych są poddawane ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości na każdy dzień bilansowy, jeśli składnik aktywów nie został jeszcze oddany do użytkowania lub, gdy zidentyfikowane zostaną przesłanki utraty wartości wskazujące na to, że ich wartość bilansowa może nie być możliwa do odzyskania.

2.12.2. Koszty Reach

Spółka aktywuje koszty związane z uzyskaniem pozwolenia w ramach systemu Reach. Wraz z rejestracją produktu w systemie Reach Spółka uzyskuje prawo do produkcji i sprzedaży produktów, które przynoszą korzyści ekonomiczne. Dodatkowo składnik aktywów powstających w wyniku rejestracji nie może być wyodrębniony z jednostki gospodarczej, ale wynika z tytułu prawnego. Składnik ten ma charakter niepieniężny i nie posiada postaci fizycznej.

Jednostka aktywuje koszty, które można bezpośrednio przypisać do konkretnej rejestracji. Do takich kosztów zalicza między innymi: koszty opłat rejestracyjnych, koszty wyników testów, informacji o możliwych zastosowaniach, koszty poniesione na rzecz innego rejestrującego za prawo do wykorzystania wyników testów. Koszty Reach ujmowane są w pozostałych wartościach niematerialnych i podlegają amortyzacji w takich samych okresach jak rzeczowe aktywa trwałe, przy użyciu których wytwarzany jest dany produkt.

Koszty, które zostały poniesione a nie mogą być przyporządkowane do konkretnej rejestracji ujmowane są jako koszt w rachunku zysków i strat w momencie poniesienia.

2.12.3. Pozostałe wartości niematerialne

Pozostałe wartości niematerialne nabyte w ramach oddzielnej transakcji są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia.

Po początkowym ujęciu wartości niematerialne o określonym okresie użyteczności ekonomicznej wycenia się według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne i odpisy z tytułu utraty wartości. Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użyteczności ekonomicznej wycenia się według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o odpisy z tytułu utraty wartości.

Za wyjątkiem prac rozwojowych, wartości niematerialne wytworzone przez Jednostkę we własnym zakresie nie są ujmowane w aktywach, a nakłady poniesione na ich wytworzenie są ujmowane w rachunku zysków i strat jako koszty okresu, w którym zostały poniesione.

2.12.4. Nakłady poniesione w terminie późniejszym

Późniejsze wydatki na składniki istniejących wartości niematerialnych podlegają aktywowaniu tylko wtedy, gdy zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne związane z danym składnikiem. Pozostałe nakłady są ujmowane w rachunku zysków i strat jako koszty okresu, w którym zostały poniesione.

2.12.5. Amortyzacja

Wartości niematerialne amortyzowane są metodą liniową biorąc pod uwagę okres ich użytkowania, chyba, że nie jest on określony. Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które jeszcze nie są użytkowane poddaje się co roku weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne. W przypadku pozostałych wartości niematerialnych dokonywana jest coroczna ocena, czy wystąpiły przesłanki, które mogą świadczyć o utracie ich wartości.

Spółka zakłada poniższe okresy użytkowania dla poszczególnych kategorii wartości niematerialnych:

Typ	Stawka amortyzacyjna	Okres
Znaki towarowe	brak	brak
Portfel klientów	17% - 100%	1 - 7 lat
Licencje	5% - 100%	1 - 20 lat
Programy komputerowe	16% - 100%	1 - 6 lat
Licencje technologiczne	2% - 100%	1 - 50 lat
Reach	2% - 100%	1 - 50 lat
Prace rozwojowe	2% - 100%	1 - 50 lat

Poprawność stosowanych okresów użytkowania, metod amortyzacji oraz wartości rezydualnych wartości niematerialnych jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i w uzasadnionych przypadkach korygowana.

2.13. Inwestycje w jednostkach podporządkowanych

Inwestycje w jednostkach podporządkowanych obejmują udziały i akcje w podmiotach zależnych i stowarzyszonych. Inwestycje te są ujmowane w sprawozdaniu w sytuacji finansowej według ceny nabycia pomniejszonej o odpis z tytułu utraty wartości.

2.14. Należności z tytułu dostaw i usług

Należności z tytułu dostaw i usług to niebędące instrumentami pochodnymi aktywa finansowe, nienotowane na aktywnym rynku, o określonej wysokości płatności. Początkowo ujmuje się je według wartości godziwej. Po początkowym ujęciu wycenia się je według zamortyzowanego kosztu, przy użyciu efektywnej stopy procentowej, pomniejszonego o odpisy z tytułu utraty wartości.

W przypadku należności o terminie wymagalności nie dłuższym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego, gdy różnica pomiędzy wartością według zamortyzowanego kosztu i wartością w kwocie wymaganej zapłaty nie jest istotna, należności wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty, pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

Oczekiwana strata dla należności z tytułu dostaw i usług szacowana jest na bazie modelu uproszczonego (macierz rezerw) od momentu początkowego ujęcia należności. Wartość należności powiększana jest o zasądzone koszty sądowe oraz ewentualne, należne Jednostce na dzień wyceny odsetki z tytułu zwłoki. Dla odsetek za zwłokę Spółka tworzy odpisy aktualizujące.

Oczekiwana strata dla należności z tytułu dostaw i usług oraz odpowiadający jej odpis z tytułu utraty wartości danego aktywa finansowego jest tworzony na należności zarówno przeterminowane, jak i nieprzeterminowane:

- w oparciu o ważoną prawdopodobieństwem stratę kredytową, jaka zostanie poniesiona w przypadku wystąpienia opóźnienia płatności powyżej 90 dni, szacowaną na bazie modelu uproszczonego stratę ujmuje się w koszty działalności operacyjnej jako koszty sprzedaży,
- w przypadku wystąpienia któregokolwiek z poniższych zdarzeń:
 - należności od dłużników postawionych w stan likwidacji lub w stan upadłości,
 - należności od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości, jeżeli majątek dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego,
 - należności kwestionowanych przez dłużników, skierowane na drogę postępowania sądowego (należności sporne) oraz z których zapłatą dłużnik zalega, a według oceny jego sytuacji majątkowej i finansowej spłata należności w umownej kwocie nie jest prawdopodobna,
 - należności stanowiących równowartość kwot podwyższających należności, w stosunku do których uprzednio dokonano odpisu aktualizującego,
 - należności, których termin wymagalności zapłaty na dzień sprawozdawczy został przekroczony o 180 dni,
 - należności skierowanych na drogę egzekucji administracyjnej, postępowania sądowego lub egzekucji sądowej,tworzy się odpis aktualizujący należności w wysokości 100 % należności.

2.15. Zapasy

Zapasy są to aktywa przeznaczone do sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej, będące w trakcie produkcji przeznaczonej na sprzedaż lub materiały i surowce zużywane w procesie produkcyjnym lub w trakcie świadczenia usług.

Składniki zapasów są wyceniane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia nie wyższych jednak od ich wartości netto możliwych do uzyskania na dzień bilansowy. Wartość rozchodu zapasów ustala się z zastosowaniem metody średniej ważonej.

Cena nabycia to cena zakupu składnika aktywów, obejmująca kwotę należną sprzedającemu bez podlegających odliczeniu podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego, a w przypadku importu powiększona o obciążenia o charakterze publicznoprawnym oraz powiększona o koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika aktywów do stanu zdatnego do używania lub wprowadzania do obrotu, łącznie z kosztami transportu, załadunku, wyładunku,

a obniżona o rabaty, opusty i inne podobne zmniejszenia i odzyski. Wyroby gotowe, półprodukty i produkcja w toku wyceniane są według kosztu wytworzenia obejmującego uzasadnioną część stałych kosztów pośrednich produkcji, wyliczoną przy założeniu normalnego wykorzystaniu zdolności produkcyjnych.

Możliwa do uzyskania cena sprzedaży netto jest różnicą pomiędzy szacowaną ceną sprzedaży dokonywaną w toku działalności gospodarczej, pomniejszoną o rabaty i upusty, a szacowanymi kosztami wykończenia i kosztami niezbędnymi do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Odpisy aktualizujące wartość zapasów ujmowane są w rachunku zysków i strat w pozycji „koszty wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów”. Natomiast odwrócenie odpisu aktualizującego wartość zapasów ujmowane jest jako zmniejszenie kosztu własnego sprzedaży.

2.16. Prawa majątkowe

Prawa majątkowe obejmują prawa do emisji CO₂ oraz świadectwa pochodzenia energii.

Otrzymane nieodpłatnie prawa do emisji oraz prawa otrzymane w ramach realizacji zadań Krajowego Planu inwestycyjnego (KPI) ujmowane są początkowo jako prawa majątkowe w korespondencji z przychodami przyszłych okresów (dotacja według MSR 20) w wartości godziwej ustalonej na dzień ich zarejestrowania.

Zakupione prawa do emisji są ujmowane według ceny nabycia.

Zobowiązania wynikające z emisji zanieczyszczeń do powietrza prezentowane w ramach zobowiązań są ujmowane jako koszt wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów (koszt rodzajowy „Podatki i opłaty”) i wyceniane następująco:

- jeżeli Spółka posiada ilość praw wystarczającą do pokrycia swojego zobowiązania wynikającego z emisji: jako iloczyn ilości praw niezbędnych do umorzenia w związku z dokonaną emisją oraz jednostkowego kosztu praw do emisji posiadanych przez Spółkę oraz należnych na dzień bilansowy. Jednostkowy koszt uprawnień dla pokrycia szacowanej emisji jest obliczany według metody średniej ważonej,
- jeżeli Spółka nie posiada ilości praw wystarczającej do pokrycia swojego zobowiązania wynikającego z emisji: jako iloczyn ilości praw posiadanych przez Spółkę oraz należnych na dzień bilansowy oraz jednostkowego kosztu tych praw, powiększony o wartość godziwą brakujących praw do emisji. W przypadku, gdy Jednostka zawarła kontrakty terminowe zabezpieczające rozliczenie niedoboru tych praw z okresu objętego sprawozdaniem, a z których dostawa praw nastąpi przed upływem terminu ich umorzenia w KOBIZE, wówczas dla pokrytego tymi instrumentami niedoboru stosuje cenę kontraktu terminowego.

Rozliczenie dotacji z tytułu otrzymanych nieodpłatnie praw do emisji ujmuje się jako pomniejszenie kosztu wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów (koszt rodzajowy „Podatki i opłaty”) w proporcji zrealizowanej emisji CO₂ w okresie sprawozdawczym do planowanej emisji rocznej. Rozliczenie dotacji z tytułu z tytułu praw otrzymanych w ramach realizacji zadań KPI ujmuje się jako pozostałe przychody operacyjne przez okres amortyzacji aktywów nabytych w ramach realizacji zadań KPI.

Uprawnienia do emisji podlegają umorzeniu w ciężar wartości utworzonego zobowiązania w momencie umorzenia uprawnień do emisji za poprzedni rok w odpowiednim rejestrze. Ilości przyznane w ramach KPI mogą być wykorzystywane do fizycznego umorzenia uprawnień za dany rok.

Świadectwa pochodzenia energii przyznane Spółce z tytułu produkcji energii elektrycznej w kogeneracji ujmowane są w miarę nabywania uprawnień jako prawa majątkowe i zmniejszenie kosztów produkcji wytwarzanej energii. Zakupione świadectwa pochodzenia energii są ujmowane według ceny nabycia.

Zobowiązania do umorzenia świadectw wynikające ze sprzedaży energii, prezentowane w ramach pozostałych zobowiązań, są ujmowane jako koszty wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów (koszt rodzajowy „Podatki i opłaty”) i wyceniane na podstawie jednostkowego kosztu świadectw posiadanych przez Spółkę lub odpowiedniej opłaty zastępczej.

Świadectwa podlegają umorzeniu w ciężar wartości utworzonego zobowiązania w momencie złożenia wniosku do URE o ich umorzenie.

W przypadku świadectw pochodzenia energii otrzymanych w związku z realizacją zadań inwestycyjnych stosuje się takie same zasady jak dla prawach do emisji CO₂ otrzymanych w ramach KPI.

2.17. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie oraz depozyty bankowe na żądanie o początkowym okresie zapadalności do trzech miesięcy oraz środki przekazane spółkom z Grupy Kapitałowej Grupa Azoty S.A. uczestniczącym w ustudze cash poolingu. Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

2.18. Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych

Wartość bilansowa aktywów Spółki, za wyjątkiem zapasów, aktywów z tytułu podatku odroczonego i instrumentów finansowych, dla których stosuje się inne zasady, poddawana jest analizie na każdy dzień bilansowy w celu stwierdzenia, czy występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. W przypadku wystąpienia takich przesłanek Spółka dokonuje szacunku wartości odzyskiwalnej poszczególnych aktywów lub ośrodków wypracowujących środki pieniężne (OWSP). Szacunki wartości odzyskiwalnej w odniesieniu do OWSP zawierających wartości firmy i wartości niematerialne, które nie są jeszcze oddane do użytkowania oraz o nieokreślonym okresie użytkowania dokonywane są corocznie na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego.

Odpisy z tytułu utraty wartości rozpoznawane są w każdym wypadku, w którym wartość bilansowa składnika aktywów lub związanego z nim OWSP przewyższa jego wartość odzyskiwalną.

Wartość odzyskiwalna aktywów lub OWSP definiowana jest jako większa z ich wartości netto możliwej do uzyskania ze sprzedaży oraz ich wartości użytkowej. Przy szacowaniu wartości użytkowej przyszłe przepływy pieniężne dyskontowane są przy użyciu stopy procentowej przed opodatkowaniem, która odzwierciedla aktualną rynkową ocenę wartości pieniądza w czasie oraz czynniki ryzyka charakterystyczne dla danego składnika aktywów lub OWSP. Dla celów przeprowadzania testów na utratę wartości, aktywa grupuje się do najmniejszych możliwych do określenia zespołów aktywów generujących wpływy pieniężne w znacznym stopniu niezależnie od innych aktywów lub OWSP. Aktywa wspólne (korporacyjne) Spółki nie generują osobnych wpływów pieniężnych i są użytkowane przez więcej niż jeden OWSP. Aktywa wspólne są przypisane do OWSP na bazie jednolitych i zasadnych przesłanek i podlegają testom na utratę wartości jako element testowanych OWSP, do których są przypisane.

Odpisy z tytułu utraty wartości są ujmowane w rachunku zysków i strat. Utrata wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest w pierwszej kolejności ujmowana jako zmniejszenie wartości firmy przypisanej do tego ośrodka (grupy ośrodków), a następnie jako zmniejszenie wartości księgowej pozostałych aktywów tego ośrodka (grupy ośrodków) na zasadzie proporcjonalnej.

Odpis aktualizujący wartość firmy z tytułu utraty wartości nie jest odwracany. W odniesieniu do innych aktywów, odpisy z tytułu utraty wartości ujęte w poprzednich okresach, są poddawane na koniec każdego okresu sprawozdawczego ocenie, czy zaszły przesłanki wskazujące na zmniejszenie utraty wartości lub jej całkowite odwrócenie. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości jest odwracany, jeżeli zmieniły się szacunki zastosowane do określenia wartości odzyskiwalnej. Odpis z tytułu utraty wartości odwracany jest tylko do wysokości wartości początkowej składnika aktywów pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne, jaka byłaby wykazana w sytuacji, gdyby odpis z tytułu utraty wartości nie został ujęty.

2.19. Kapitały własne

Kapitały własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa i postanowieniami statutu Spółki.

Kapitał zakładowy Spółki wykazuje się w wysokości określonej w wartości nominalnej wyemitowanych akcji.

Koszty emisji akcji poniesione przy powstaniu spółki akcyjnej lub podwyższeniu kapitału zakładowego, zmniejszają kapitał z emisji akcji powyżej wartości nominalnej.

Kwoty powstałe z podziału zysku, niepodzielony wynik z lat ubiegłych oraz wynik roku bieżącego prezentowane są w sprawozdaniu finansowym jako zyski zatrzymane oraz inne całkowite dochody.

2.20. Świadczenia pracownicze

Świadczenia pracownicze obejmują wszystkie formy świadczeń Spółki w zamian za pracę wykonywaną przez pracowników. Są to zarówno świadczenia wypłacane w trakcie zatrudnienia jak i świadczenia wypłacane po okresie zatrudnienia.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej bieżące zobowiązania pracownicze prezentowane są w pozycji „Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe”, a zobowiązania z tytułu programów określonych świadczeń w pozycji „Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych”.

2.20.1. Programy określonych składek

Spółka zobowiązana jest, na mocy obowiązujących przepisów, do pobierania i odprowadzania składek na świadczenia emerytalne pracowników. Świadczenia te, zgodnie z MSR 19, stanowią program państwowy oraz mają charakter programu określonych składek. W związku z powyższym, zobowiązanie Spółki za każdy okres szacowane jest na podstawie kwot składek do wniesienia za dany rok i ujmowane jest jako koszt świadczeń pracowniczych obciążając rachunek zysków i strat okresu, w którym pracownicy świadczyli pracę.

Ponadto, na mocy porozumienia z pracownikami Spółka wpłaca składki w ustalonej wysokości do odrębnego podmiotu i nie będzie ciążył na niej prawny ani zwyczajowo oczekiwany obowiązek zapłacenia dodatkowych składek. Zobowiązanie do wniesienia składek do programu emerytalnego określonych składek jest ujmowane jako koszt świadczeń pracowniczych obciążając rachunek zysków i strat okresu, w którym pracownicy świadczyli pracę.

2.20.2. Program określonych świadczeń

Zobowiązanie Spółki z tytułu programu określonych świadczeń jest obliczane oddzielnie dla każdego planu poprzez oszacowanie wartości bieżącej przyszłych świadczeń, które pracownicy wypracowali w bieżącym i poprzednich okresach. Koszty bieżącego zatrudnienia ujmowane są w rachunku zysków i strat jako koszty wynagrodzeń. Odsetki od zobowiązań programu ujmowane są w rachunku zysków i strat jako koszty finansowe. Przeszacowanie zobowiązania z tytułu programu ujmuje się w innych całkowitych dochodach.

2.20.2.1. Programy określonych świadczeń - odprawy emerytalne i pośmiertne

Spółka zobowiązana jest na podstawie obowiązujących przepisów kodeksu pracy lub układu zbiorowego do wypłaty odpraw emerytalnych i pośmiertnych.

Zobowiązanie Spółki wynikające z odpraw emerytalnych obliczane jest przez wykwalifikowanego aktuarium przy użyciu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych, tj. przez oszacowanie wysokości przyszłego wynagrodzenia pracownika w okresie, w którym pracownik osiągnie wiek emerytalny oraz poprzez oszacowanie wysokości przyszłej odprawy emerytalnej. Zobowiązanie Spółki wynikające z odpraw pośmiertnych obliczane jest przez wykwalifikowanego aktuarium przez oszacowanie wysokości przyszłej odprawy pośmiertnej. Odprawy te są dyskontowane do wartości bieżącej stopą ustaloną na podstawie rynkowej stopy zwrotu z obligacji Skarbu Państwa na dzień bilansowy, które mają termin wykupu zbliżony do terminu realizacji zobowiązań Spółki. Rotacja pracowników jest szacowana na podstawie danych historycznych oraz przewidywań poziomu zatrudnienia w przyszłości. Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych oraz pośmiertnych ujmowane są proporcjonalnie do przewidywanego okresu świadczenia pracy przez danego pracownika.

2.20.2.2. Program określonych świadczeń - rezerwy na odpis ZFŚS dla emerytów i rencistów

Spółka jest zobowiązana przepisami prawa do wypłacania świadczeń socjalnych emerytom i rencistom. W związku z tym Spółka tworzy odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych dla pracowników po okresie zatrudnienia. Rezerwy na przyszłe odpisy są szacowane na podstawie przeciętnych wynagrodzeń w gospodarce narodowej. Rezerwy są dyskontowane taką samą stopą jak inne rezerwy pracownicze. Wysokość rezerw na ZFŚS wyznaczana jest indywidualnie dla każdego pracownika i jest ona równa obecnej wartości przyszłych świadczeń.

2.20.2.3. Inne długoterminowe świadczenia na rzecz pracowników - nagrody jubileuszowe

Spółka oferuje zatrudnionym pracownikom nagrody jubileuszowe, których wysokość zależy od długości stażu pracy pracownika uzyskanego w trakcie zatrudnienia oraz od wysokości wynagrodzenia pracownika w momencie nabycia prawa do nagrody jubileuszowej.

Wycena świadczeń jest dokonywana przy użyciu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych. Zobowiązanie Spółki wynikające z nagród jubileuszowych obliczane jest poprzez oszacowanie wysokości przyszłego wynagrodzenia pracownika w okresie, w którym pracownik nabędzie prawo do poszczególnych nagród jubileuszowych oraz poprzez oszacowanie wysokości przyszłej nagrody jubileuszowej. Nagrody te są dyskontowane do wartości bieżącej stopą ustaloną na podstawie rynkowej stopy zwrotu z obligacji Skarbu Państwa na dzień bilansowy, które mają termin wykupu zbliżony do terminu realizacji zobowiązań Spółki. Rotacja pracowników jest szacowana na podstawie danych historycznych oraz przewidywań poziomu zatrudnienia w przyszłości. Zobowiązanie z tytułu nagród jubileuszowych ujmowane jest proporcjonalnie do przewidywanego okresu świadczenia przez danego pracownika.

2.20.3. Krótkoterminowe świadczenia pracownicze

Zobowiązania z tytułu krótkoterminowych świadczeń pracowniczych są wyceniane bez uwzględnienia dyskonta i są odnoszone w koszty w okresie wykonania świadczenia. Spółka ujmuje zobowiązanie w ciężar kosztów w wysokości przewidzianych płatności dla pracowników z tytułu krótkoterminowych premii pieniężnych, jeśli na Spółce ciąży prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek takich wypłat z tytułu świadczonej pracy przez pracowników w przeszłości, a zobowiązanie to może zostać wiarygodnie oszacowane.

2.21. Rezerwy

Rezerwy są ujmowane, gdy spełnione są następujące warunki:

- na Spółce ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowy) wynikający z przeszłych zdarzeń,
- prawdopodobne jest, iż wypełnienie obowiązku spowoduje wypływ korzyści ekonomicznych,
- można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty zobowiązania.

Kwota, na którą tworzy się rezerwę jest najlepszym szacunkiem nakładów niezbędnych do wypełnienia obowiązku na dzień bilansowy. Podstawą szacunków wartości rezerwy jest osąd kierownictwa, poparty doświadczeniami wynikającymi z podobnych zdarzeń, a w razie potrzeby opiniami niezależnych ekspertów.

Jeżeli Spółka spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wówczas, gdy istnieje wystarczająca pewność, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi.

2.21.1. Koszty rekultywacji

Zgodnie z przyjętą przez Spółkę polityką ochrony środowiska oraz z odpowiednimi wymogami prawnymi, rezerwa na koszty rekultywacji, dotycząca zanieczyszczonych gruntów lub innych rzeczowych aktywów trwałych jest ujmowana, gdy grunt lub inny składnik rzeczowych aktywów trwałych został zanieczyszczony.

2.21.2. Rezerwy na sprawy sądowe

Rezerwy na toczące się postępowania sądowe są tworzone po uwzględnieniu wszystkich dostępnych dowodów, w tym opinii prawników. Jeżeli na podstawie przeprowadzonej analizy wystąpienie zobowiązania jest prawdopodobne na dzień bilansowy, tworzona jest odpowiednia rezerwa (pod warunkiem, że pozostałe kryteria ujęcia rezerwy zostały spełnione).

2.22. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług początkowo ujmuje się w wartości godziwej. Po początkowym ujęciu ujmuje się je według zamortyzowanego kosztu, przy użyciu efektywnej stopy procentowej.

W przypadku zobowiązań o terminie zapadalności nie dłuższym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego, gdy różnica pomiędzy wartością według zamortyzowanego kosztu i wartością w kwocie wymaganej zapłaty nie jest istotna, zobowiązania te wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty.

2.23. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

W momencie początkowego ujęcia kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane w wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

2.24. Instrumenty finansowe

Instrumentem finansowym jest każdy kontrakt, który skutkuje powstaniem składnika aktywów finansowych u jednej jednostki i zobowiązania finansowego lub instrumentu kapitałowego u drugiej jednostki.

Aktywem finansowym jest każdy składnik aktywów mający postać:

- środków pieniężnych,
- instrumentu kapitałowego innej jednostki,
- umownego prawa do:
 - otrzymania środków pieniężnych lub innego składnika aktywów finansowych od innej jednostki, lub
 - wymiany aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych z inną jednostką na potencjalnie korzystnych warunkach, lub
- Kontraktu, który będzie rozliczony lub może być rozliczony przez Jednostkę we własnych instrumentach kapitałowych i jest:
 - instrumentem niepochodnym, z którego wynika lub może wynikać obowiązek przyjęcia przez Jednostkę zmiennej liczby własnych instrumentów kapitałowych, lub
 - instrumentem pochodnym, który będzie rozliczony lub może być rozliczony w inny sposób, niż przez wymianę ustalonej kwoty środków pieniężnych lub innego składnika aktywów finansowych na ustaloną liczbę własnych instrumentów kapitałowych Jednostki. Z tego powodu, własne instrumenty kapitałowe nie obejmują instrumentów, które same są umowami o przyszłe otrzymanie lub wydanie własnych instrumentów kapitałowych przez Jednostkę.

Zobowiązanie finansowe to każde zobowiązanie, będące:

- wynikającym z umowy obowiązkiem:
 - wydania środków pieniężnych lub innego składnika aktywów finansowych innej jednostce, lub
 - wymiany aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych z inną jednostką na potencjalnie niekorzystnych warunkach, lub
- kontraktem, który będzie rozliczony lub może być rozliczony we własnych instrumentach kapitałowych Jednostki, i jest:
 - instrumentem niepochodnym, z którego wynika lub może wynikać obowiązek dostarczenia przez Jednostkę zmiennej liczby własnych instrumentów kapitałowych, lub
 - instrumentem pochodnym, który będzie rozliczony lub może być rozliczony w inny sposób, niż przez wymianę ustalonej kwoty środków pieniężnych lub innego składnika aktywów finansowych na ustaloną liczbę własnych instrumentów kapitałowych Jednostki. Z tego powodu, własne instrumenty kapitałowe jednostki nie obejmują instrumentów, które same są umowami o przyszłe otrzymanie lub wydanie własnych instrumentów kapitałowych przez jednostkę.

Instrument pochodny jest to instrument finansowy lub inny kontrakt spełniający wszystkie trzy poniższe warunki:

- jego wartość zmienia się wraz ze zmianą określonej stopy procentowej, ceny instrumentu finansowego, ceny towaru, kursu walutowego, indeksu ceny lub stóp, ratingu kredytowego lub indeksu kredytowego, czy też innej zmiennej (czasami zwane instrumentem bazowym),
- nie wymaga żadnej początkowej inwestycji netto lub wymaga początkowej inwestycji netto mniejszej niż dla innych rodzajów kontraktów, dla których oczekuje się podobnych reakcji na zmiany czynników rynkowych,
- jego rozliczenie nastąpi w przyszłości.

Aktywa finansowe klasyfikuje się do następujących kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy;
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody;
- aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie.

Do aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie zalicza się aktywa, które spełniają oba poniższe warunki:

- składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy,
- warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek (z uwzględnieniem prowizji, w zależności od ich charakterystyki) od kwoty głównej pozostałej do spłaty (składnik aktywów pozytywnie przeszedł test SPPI).

Do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody zalicza się aktywa, które spełniają oba poniższe warunki:

- składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych, oraz
- warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty (składnik aktywów pozytywnie przeszedł test SPPI).

Składnik aktywów finansowych klasyfikowany jest jako aktywo finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, chyba że jest wyceniany w zamortyzowanym koszcie lub w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Jednostka może, w momencie początkowego ujęcia, wyznaczyć aktywa finansowe jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, przy czym:

- wyznaczenie takie jest nieodwracalne,
- jednostka może dokonać opisanego wyznaczenia jeżeli prowadzi ono do uzyskania lepszych informacji, ponieważ eliminuje lub znacząco zmniejsza niespójność w zakresie wyceny lub ujmowania składników aktywów finansowych, jaka powstałaby na skutek wyceny aktywów bądź ujęcia związanych z nimi zysków lub strat według różnych zasad

Zobowiązania finansowe dzielone są na:

- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy;
- zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie.

2.24.1. Ujęcie i wyłączenie składnika aktywów finansowych oraz zobowiązania finansowego

Składnik aktywów lub zobowiązań finansowych jest wykazywany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, gdy Spółka staje się stroną umowy tego instrumentu. Standaryzowane transakcje zakupu i sprzedaży aktywów i zobowiązań finansowych są ujmowane w dniu zawarcia transakcji, tj. w dniu, w którym Jednostka zobowiązała się do nabycia danego składnika aktywów lub sprzedaży danego składnika zobowiązań. Standaryzowane transakcje zakupu lub sprzedaży aktywów finansowych to transakcje zakupu lub sprzedaży, w których termin dostarczenia aktywów drugiej stronie jest zasadniczo ustalony przez przepisy bądź zwyczaje obowiązujące na danym rynku.

Jednostka wyłącza składnik aktywów finansowych ze sprawozdania z sytuacji finansowej, gdy:

- wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych, lub
- przenosi składnik aktywów finansowych na inną jednostkę, a przeniesienie spełnia warunki zaprzestania ujmowania.

Jednostka usuwa zobowiązanie finansowe (lub część zobowiązania finansowego) ze sprawozdania z sytuacji finansowej wtedy i tylko wtedy, gdy zobowiązanie przestało istnieć - to znaczy wtedy, gdy obowiązek określony w umowie:

- został wypełniony, lub
- został umorzony, lub
- wygasł.

2.24.2. Wycena instrumentów finansowych na dzień nabycia

Wszystkie aktywa finansowe, z wyjątkiem należności z tytułu dostaw i usług oraz zobowiązania finansowe są początkowo ujmowane według wartości godziwej powiększonej lub pomniejszonej, w przypadku składnika aktywów lub zobowiązania finansowego niekwalifikowanych jako wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcyjne, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego (z wyjątkiem aktywów finansowych zaklasyfikowanych jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, których wartość godziwa nie jest korygowana o koszty związane z nabyciem).

2.24.3. Wycena instrumentów finansowych na dzień bilansowy

Wycena według zamortyzowanego kosztu

Aktywa finansowe lub zobowiązania finansowe zaklasyfikowane jako wyceniane według zamortyzowanego kosztu wyceniane są na każdy dzień sprawozdawczy.

Zamortyzowany koszt instrumentu finansowego jest definiowany jako kwota, w jakiej jest on wyceniany w momencie początkowego ujęcia, pomniejszona o spłaty kapitału oraz powiększona lub pomniejszona o ustaloną z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej skumulowaną amortyzację wszelkich różnic między wartością początkową a wartością w terminie wymagalności, oraz skorygowana o wszelkie odpisy na oczekiwane straty kredytowe.

Efektywna stopa procentowa jest to stopa procentowa, która dyskontuje oszacowane przyszłe pieniężne wpływy lub płatności dokonywane w oczekiwanym okresie do wygaśnięcia instrumentu finansowego, a w uzasadnionych przypadkach w okresie krótszym, do bilansowej wartości brutto danego instrumentu. Wyliczenie efektywnej stopy procentowej obejmuje wszelkie płacone i otrzymane przez strony umowy prowizje i odsetki, koszty transakcji oraz wszelkie inne premie lub dyskonta. Jednostka kalkuluje efektywną stopę procentową dla okresu krótszego od oczekiwanego okresu życia instrumentu, jeżeli zmienna (np. stopa procentowa), z którą związane są opłaty, koszty transakcyjne, dyskonto lub premia, jest przeszacowywana do wartości rynkowej przed oczekiwanym terminem wymagalności danego instrumentu. W takim przypadku odpowiednim okresem amortyzacji jest okres do daty następnego takiego oszacowania.

Jeśli zmianie ulegają szacunki przepływów pieniężnych (daty lub kwoty), wartość bilansowa instrumentu finansowego jest korygowana w celu odzwierciedlenia faktycznych i zaktualizowanych szacowanych przepływów pieniężnych. Wartość bilansowa jest wówczas wyliczana przez obliczenie bieżącej wartości szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej danego instrumentu, lub efektywnej stopy procentowej skorygowanej o ryzyko kredytowe (w przypadku zakupionych lub utworzonych składników aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe). Wszelkie wynikające z tego korekty powinny być bezpośrednio ujmowane w wyniku okresu w pozycji przychodów lub kosztów finansowych.

Zysk lub strata wynikająca ze zmiany wartości godziwej zobowiązań finansowych zaklasyfikowanych jako pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie jest rozpoznawana w wyniku finansowym okresie jako korekta wartości wycenianego składnika zobowiązań finansowych.

Wycena według wartości godziwej

Po początkowym ujęciu, instrumenty finansowe zakwalifikowane do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy lub zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy wyceniane są według wartości godziwej nie rzadziej niż na 31 marca, 30 czerwca, 30 września, 31 grudnia.

Wartość godziwa aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych stanowiących przedmiot obrotu na aktywnych rynkach finansowych jest ustalana w odniesieniu do ofert zakupu notowanych na giełdzie w chwili zamknięcia sesji na dzień sprawozdawczy. Instrument finansowy jest uznawany za notowany na aktywnym rynku, jeśli kwotowane ceny są łatwo i regularnie dostępne z giełdy, od dealera, brokera, grupy branżowej, instytucji usługowej lub uprawnionej do wydawania regulacji, a ceny te reprezentują aktualne i regularnie występujące na rynku transakcje zawierane bezpośrednio pomiędzy stronami.

Wartość godziwa aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych, dla których nie ma notowanej ceny rynkowej, jest ustalana w odniesieniu do aktualnej wartości rynkowej innego instrumentu posiadającego zasadniczo takie same cechy lub w oparciu o przewidywane przepływy pieniężne

z tytułu składnika aktywów stanowiącego przedmiot inwestycji (wycena metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych).

Zysk lub strata wynikająca ze zmiany wartości godziwej aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych, które nie są objęte rachunkowością zabezpieczeń powinny zostać rozpoznane w następujący sposób:

- zysk lub strata na aktywach finansowych zaklasyfikowanych jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wyniki finansowy lub pozostałe zobowiązanie finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy powinna być rozpoznana w wyniku finansowym okresu,
- zysk lub strata na aktywach finansowych zaklasyfikowanych jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody powinna zostać rozpoznana w pozostałych całkowitych dochodach w sprawozdaniu z całkowitych dochodów, i odnoszona na kapitał z aktualizacji wyceny, za wyjątkiem strat z tytułu utraty wartości oraz zysków i strat z tytułu różnic kursowych (dla pozycji pieniężnych odnoszone w wynik finansowy, natomiast dla pozycji niepieniężnych, np. instrumentów kapitałowych, w pozostałe całkowite dochody, na kapitał z aktualizacji wyceny), do momentu, kiedy aktywa te zostaną usunięte ze sprawozdania z sytuacji finansowej. W tym momencie, rozpoznane w kapitale z aktualizacji wyceny skutki wyceny powinny zostać odniesione w ciężar wyniku finansowego okresu. Dywidendy z instrumentów kapitałowych zaklasyfikowanych jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody powinny być rozpoznane w wyniku finansowym w momencie, kiedy prawo Jednostki do otrzymania płatności jest ustalane,
- odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej w odniesieniu do dłużnych instrumentów finansowych ujmowane są w wyniku finansowym okresu.

Zysk lub strata wynikająca ze zmiany wartości godziwej zobowiązań finansowych zaklasyfikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, które nie zostały objęte rachunkowością zabezpieczeń, jest rozpoznawana w wyniku finansowym okresu.

2.24.4. Pochodne instrumenty finansowe

Spółka wykorzystuje pochodne instrumenty finansowe do zabezpieczenia ryzyka kursowego wynikającego z działalności operacyjnej, finansowej lub inwestycyjnej. Zgodnie z przyjętą polityką operacji pieniężnych, Spółka nie posiada, ani nie emituje pochodnych instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu.

W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe wycenia się według wartości godziwej.

Zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej są ujmowane jako zysk lub strata w rachunku zysków i strat w działalności finansowej.

Pochodne instrumenty finansowe obejmują w szczególności: opcje, kontrakty terminowe typu forward, kontrakty typu swap, wbudowane instrumenty pochodne.

Pochodne instrumenty finansowe prezentowane są w osobnej pozycji w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Wbudowany instrument pochodny jest składnikiem hybrydowego (łączonego) instrumentu, który zawiera również umowę zasadniczą, niebędącą instrumentem pochodnym. Składnik ten powoduje, że część przepływów pieniężnych wynikających z instrumentu łącznego zmienia się w sposób podobny do przepływów wynikających z samodzielnie występującego instrumentu pochodnego.

Przykładem umów, które mogą zawierać wbudowane instrumenty pochodne, są instrumenty kapitałowe (np. akcje z opcją wykupu), instrumenty dłużne (np. obligacje zamienne na akcje, kredyty z opcją wcześniejszej spłaty), umowy leasingu, umowy ubezpieczeniowe, jak również umowy na dostawę dóbr i usług.

Spółka dokonuje analizy zawieranych i obowiązujących umów w celu identyfikacji wbudowanych instrumentów pochodnych.

Jeżeli kontrakt hybrydowy zawiera umowę zasadniczą będącą składnikiem aktywów finansowych, Spółka stosuje zasady klasyfikacji aktywów w odniesieniu do całego kontraktu hybrydowego.

Jeżeli kontrakt hybrydowy zawiera umowę zasadniczą niebędącą składnikiem aktywów finansowych, wbudowany instrument pochodny powinien zostać oddzielony od umowy zasadniczej i zostać odrębnie

ujęty w sprawozdaniu jedynie wtedy, gdy spełnione są następujące warunki:

- cechy ekonomiczne wbudowanego instrumentu pochodnego oraz ryzyko z nim związane nie są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwymi dla umowy zasadniczej zgodnie z MSSF 9,
- samodzielny instrument o takich samych warunkach umownych jak wbudowany instrument pochodny spełniałby definicję instrumentu pochodnego,
- hybrydowy (łączny) instrument nie jest wyceniany w wartości godziwej, a zmiany wartości godziwej nie są ujmowane w wyniku okresu.

Charakter wbudowanego instrumentu pochodnego oraz ryzyka z nim związane uznaje się za ściśle powiązane z charakterem umowy zasadniczej i ryzykami z niej wynikającymi wtedy, gdy w szczególności:

- wbudowany instrument pochodny jest związany ze stopą procentową lub indeksem stóp procentowych, które powodują zmianę kwoty odsetek, jakie byłyby zapłacone lub otrzymane na podstawie zawartej umowy, gdyby w tę umowę nie został wbudowany instrument pochodny; jeżeli wbudowany instrument finansowy powoduje, że rozliczenie umowy zasadniczej może być dokonane w taki sposób, że kwota inwestycji początkowej nie będzie odzyskana, albo stopa zwrotu z inwestycji będzie co najmniej dwukrotnie większa od początkowego poziomu tej stopy lub od stóp rynkowych ustalonych dla podobnych umów, nie uznaje się wówczas instrumentu wbudowanego i umowy zasadniczej za ściśle powiązane, lub
- wbudowany instrument pochodny jest górnym lub dolnym pułapem stopy procentowej, albo ceny nabycia lub ceny sprzedaży składnika aktywów, jeżeli w terminie zawarcia umowy ustalona stopa procentowa lub cena nie odbiega znacząco od warunków rynkowych oraz górny pułap jest powyżej, a dolny poniżej rynkowej stopy procentowej lub ceny rynkowej dla podobnych transakcji, lub
- wbudowany instrument pochodny powoduje, że strumień przepływów pieniężnych z tytułu płatności części lub całości nominatu lub odsetek jest wyrażany w walucie obcej, a powstałe na dzień wyceny różnice kursowe zalicza się odpowiednio do przychodów lub kosztów finansowych, lub
- wbudowany instrument pochodny powoduje, że kwoty płatności wynikające z umów zmieniają się na skutek:
 - indeksowania wskaźnikiem powiązanim z inflacją, pod warunkiem że wskaźnik inflacji przyjęty za podstawę ustalenia indeksu jest charakterystyczny dla środowiska ekonomicznego, w którym działa Spółka, lub
 - zmiany wielkości sprzedaży lub rynkowych stóp procentowych.
- w zawartej umowie niebędącej instrumentem finansowym wynika obowiązek dokonywania płatności wyrażonych w walucie obcej, która jest:
 - walutą, w której którakolwiek z ważnych dla wykonania postanowień umowy stron osiąga większość przychodów i ponosi większość kosztów (waluta funkcjonalna), lub
 - walutą, w której zwyczajowo i powszechnie na rynkach międzynarodowych zawierane są umowy na dostawę określonych towarów lub usług, lub
 - walutą, w której powszechnie na rynku krajowym zawierane są umowy na dostawę określonych dóbr lub usług (tj. relatywnie stabilna i płynna waluta, która jest powszechnie stosowana w lokalnym obrocie gospodarczym lub zewnętrznej wymianie handlowej). Grupa uznaje, że taką walutą jest Euro w odniesieniu do transakcji krajowych.

Instrument pochodny, który jest dołączany do instrumentu finansowego, ale który zgodnie z umową może być przenoszony niezależnie od tego instrumentu lub dotyczy innego kontrahenta niż strona tego instrumentu, nie jest wbudowanym instrumentem pochodnym, lecz oddzielnym instrumentem finansowym.

Umowy hybrydowe zawierające umowę zasadniczą będącą aktywem finansowym klasyfikowane są zgodnie z przyjętym dla tego typu aktywów modelem biznesowym i wynikiem testu SPPI, ujmowane w sposób zgodny z wynikiem tego testu.

2.24.5. Utrata wartości aktywów finansowych

Jednostka dokonuje odpisu z tytułu oczekiwanej utraty wartości w momencie początkowego ujęcia składnika aktywów finansowych, a następnie aktualizuje wartość odpisu nie rzadziej niż na dzień 31 marca, 30 czerwca, 30 września, 31 grudnia.

Jednostka ujmuje odpis na oczekiwane straty kredytowe na składnikach aktywów finansowych wycenianych:

- w zamortyzowanym koszcie,
- w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Odpis wyceniany jest jako różnica pomiędzy wartością bieżącą przepływów pieniężnych należnych Jednostce na mocy zawartej umowy, w ciągu całego oczekiwanego życia aktywa, a przepływami pieniężnymi, które Spółka spodziewa się otrzymać, przy czym:

- oczekiwane straty kredytowe wyznaczane są w sposób uwzględniający prawdopodobieństwo ich wystąpienia oraz wniesione zabezpieczenia.
- wartość bieżąca powyższych przepływów wyznaczana jest w oparciu o wszystkie wynikające z umowy przepływy pieniężne zdyskontowane pierwotną (tj. ustaloną przy początkowym ujęciu) efektywną stopę procentową, uwzględniającą ewentualną korektę o ryzyko kredytowe (w przypadku zakupionych lub utworzonych składników aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe).

Jednostka stosuje następujące modele szacowania odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych:

- model ogólny,
- model uproszczony (macierz rezerw).

W ramach modelu ogólnego, Jednostka na bieżąco analizuje poziom ryzyka kredytowego aktywów finansowych oraz ewentualne zmiany poziomu tego ryzyka. Na potrzeby identyfikacji znaczącego wzrostu ryzyka kredytowego, Jednostka grupuje aktywa finansowe posiadające zbliżoną charakterystykę.

Na podstawie zmian ryzyka kredytowego aktywów finansowych od momentu ich początkowego ujęcia, aktywa finansowe przyporządkowywane są do jednego z następujących etapów:

- etap 1 - aktywa finansowe, w przypadku których nie stwierdzono znaczącego wzrostu ryzyka kredytowego oraz aktywa posiadające niski poziom ryzyka kredytowego na dzień sprawozdawczy,
- etap 2 - aktywa finansowe, w przypadku których stwierdzono znaczący wzrost ryzyka kredytowego,
- etap 3 - aktywa finansowe, w przypadku których stwierdzono wystąpienie utraty wartości.

W przypadku aktywów finansowych przyporządkowanych do Etapu 1, odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych szacowane są na podstawie okresu 12-miesięcznego.

W przypadku aktywów finansowych przyporządkowanych do Etapów 2 i 3, odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych szacowane są na podstawie całego oczekiwanego okresu życia danego aktywa finansowego.

Co najmniej raz na kwartał Jednostka dokonuje analizy wystąpienia przesłanek skutkujących zaklasyfikowaniem aktywów finansowych do poszczególnych etapów.

Jednostka stosuje model ogólny w odniesieniu do aktywów finansowych innych niż należności z tytułu dostaw i usług.

Jednostka stosuje model uproszczony w odniesieniu do należności z tytułu dostaw i usług.

W ramach modelu uproszczonego, Jednostka szacuje poziom odpisu na bazie danych historycznych dotyczących poniesionych strat kredytowych.

W odniesieniu do aktywów finansowych, które zostały zakupione lub utworzone jako dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe, Jednostka jako odpis na oczekiwane straty kredytowe ujmuje wyłącznie skumulowane zmiany oczekiwanych strat kredytowych od momentu początkowego ujęcia.

Jednostka ujmuje kwotę oczekiwanych strat kredytowych w wyniku finansowym okresie, jako zysk lub stratę z tytułu utraty wartości.

Jednostka ujmuje korzystne zmiany oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia danego aktywa finansowego jako zysk z tytułu utraty wartości. Dotyczy to również przypadków, w których oczekiwane straty kredytowe w całym okresie życia są niższe niż kwota oczekiwanych strat kredytowych na moment początkowego ujęcia.

2.24.6. Polityka rachunkowości w zakresie instrumentów finansowych stosowania do 31 grudnia 2017 roku

Instrumenty finansowe- klasyfikacja

Jako instrument finansowy Grupa kwalifikuje każdą umowę, która skutkuje jednocześnie powstaniem składnika aktywów finansowych u jednej ze stron i zobowiązania finansowego lub instrumentu kapitałowego u drugiej ze stron, pod warunkiem, że z kontraktu zawartego między dwiema lub więcej stronami jednoznacznie wynikają skutki gospodarcze.

Grupa klasyfikuje instrumenty finansowe z podziałem na:

- aktywa finansowe lub zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy - instrumenty pochodne oraz aktywa i zobowiązania nabyte lub zaciągnięte głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie lub są częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie, i dla których istnieje potwierdzenie aktualnego faktycznego wzoru generowania krótkoterminowych zysków,
- inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności - aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami oraz o ustalonym terminie wymagalności, względem, których Grupa ma zamiar i jest w stanie utrzymać w posiadaniu do upływu terminu wymagalności,
- pożyczki i należności - aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, które nie są kwotowane na aktywnym rynku,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży - aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały wyznaczone jako dostępne do sprzedaży lub niebędące: (a) pożyczkami i należnościami, (b) inwestycjami utrzymywanymi do upływu terminu wymagalności, ani (c) aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- pozostałe zobowiązania finansowe.

Utrata wartości aktywów finansowych

Odpis z tytułu utraty wartości aktywów finansowych jest ujmowany w momencie, kiedy istnieją obiektywne przesłanki, że zaistniały zdarzenia, które mogą mieć negatywny wpływ na wartość przyszłych przepływów pieniężnych związanych z danym składnikiem aktywów.

Utrata wartości w odniesieniu do aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu szacowana jest, jako różnica między ich wartością bilansową, a wartością bieżącą przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu pierwotnej efektywnej stopy procentowej. Odpis z tytułu utraty wartości w odniesieniu do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży jest ujmowany w przypadku znaczącego lub przedłużającego się spadku wartości godziwej takiej inwestycji poniżej ceny jej nabycia.

Wartość bilansowa poszczególnych aktywów finansowych o jednostkowo istotnej wartości poddawana jest ocenie na każdy dzień bilansowy w celu stwierdzenia, czy występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Pozostałe aktywa finansowe są oceniane pod kątem utraty wartości zbiorczo, pogrupowane według podobnego poziomu ryzyka kredytowego.

Odpisy z tytułu utraty wartości dotyczące aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu ujmowane są w rachunku zysków i strat. Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmuje się poprzez przeniesienie do zysku lub straty bieżącego okresu skumulowanej straty ujętej w kapitale z aktualizacji wyceny do wartości godziwej.

Odpisy z tytułu utraty wartości są odwracane, jeśli późniejszy wzrost wartości odzyskiwalnej może być obiektywnie przypisany do zdarzenia po dniu ujęcia straty z tytułu utraty wartości. Odpisy z tytułu utraty wartości w odniesieniu do inwestycji w instrumenty kapitałowe zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży nie są odwracane przez wynik finansowy. Jeżeli wartość godziwa instrumentów dłużnych zakwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży wzrośnie a jej wzrost może być obiektywnie przypisany do zdarzenia po ujęciu utraty wartości to uprzednio ujętą stratę z tytułu utraty wartości odwraca się przez wynik finansowy.

2.25. Przychody

Przychody ze sprzedaży to przychody ujmowane z tytułu umów zawartych z klientami. Ujęcie przychodu przedstawia transakcję przeniesienia dóbr lub usług na klienta w kwocie odzwierciedlającej wartość wynagrodzenia, którego Jednostka spodziewa się w zamian za te dobra lub usługi. Podstawowym kryterium ujęcia przychodów jest moment wypełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia, następujący z chwilą przeniesienia kontroli na rzecz klienta. Przychody ujmowane są w oparciu o następujący 5-etapowy model ujmowania przychodów:

1. identyfikacja umowy z klientem,
2. identyfikacja zobowiązań do wykonania świadczenia zawartych w umowie,
3. ustalenie ceny transakcyjnej,
4. przypisanie ceny transakcyjnej do zobowiązań do wykonania świadczenia zawartych w umowie,
5. ujęcie przychodu w chwili wypełnienia zobowiązań.

Identyfikacja umowy z klientem

Grupa ujmuje umowę z klientem tylko wówczas, gdy spełnione są wszystkie następujące kryteria:

- strony umowy zawarły umowę (w formie pisemnej, ustnej lub zgodnie z innymi zwyczajowymi praktykami handlowymi) i są zobowiązane do wykonania swoich obowiązków;
- Grupa jest w stanie zidentyfikować prawa każdej ze stron dotyczące dóbr lub usług, które mają zostać przekazane;
- Grupa jest w stanie zidentyfikować warunki płatności za dobra lub usługi, które mają zostać przekazane;
- umowa ma treść ekonomiczną (tzn. można oczekiwać, że w wyniku umowy ulegnie zmianie ryzyko, rozkład w czasie lub kwota przyszłych przepływów pieniężnych Grupy); oraz
- jest prawdopodobne, że Grupa otrzyma wynagrodzenie, które będzie jej przysługiwało w zamian za dobra lub usługi, które zostaną przekazane klientowi.

Oceniając, czy otrzymanie kwoty wynagrodzenia jest prawdopodobne, Grupa uwzględnia jedynie zdolność i zamiar zapłaty kwoty wynagrodzenia przez klienta w odpowiednim terminie. Kwota wynagrodzenia, które będzie przysługiwało Grupie, może być niższa niż cena określona w umowie, jeśli wynagrodzenie jest zmienne, ponieważ Grupa może zaoferować klientowi ulgę cenową.

Identyfikacja zobowiązań do wykonania świadczenia

W momencie zawarcia umowy Grupa dokonuje oceny dóbr lub usług przyrzeczonych w umowie z klientem i identyfikuje jako zobowiązanie do wykonania świadczenia każde przyrzeczenie do przekazania na rzecz klienta dobra lub usługi (lub pakietu dóbr lub usług), które można wyodrębnić lub grupy odrębnych dóbr lub usług, które są zasadniczo takie same i w przypadku których przekazanie na rzecz klienta ma taki sam charakter.

Dobro lub usługa przyrządzone klientowi są odrębne, jeżeli spełnione są obydwa następujące warunki:

- klient może odnosić korzyści z dobra lub usługi albo bezpośrednio, albo poprzez powiązanie z innymi zasobami, które są dla niego łatwo dostępne, oraz
- zobowiązanie Grupy do przekazania dobra lub usługi na rzecz klienta można zidentyfikować jako odrębne w stosunku do innych zobowiązań określonych w umowie.

Ustalenie ceny transakcyjnej

W celu ustalenia ceny transakcyjnej Grupa uwzględnia warunki umowy oraz stosowane przez nią zwyczajowe praktyki handlowe. Cena transakcyjna to kwota wynagrodzenia, które - zgodnie z oczekiwaniem Grupy - będzie jej przysługiwać w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta, z wyłączeniem kwot pobranych w imieniu osób trzecich (na przykład niektórych podatków od sprzedaży). Wynagrodzenie określone w umowie z klientem może obejmować kwoty stałe, kwoty zmienne lub oba te rodzaje kwot.

Wynagrodzenie stałe - dotyczy części wynagrodzenia z tytułu umowy zawartej z klientem, w przypadku której kwota jest stała i nie zależy od skutków przyszłych działań.

Wynagrodzenie zmienne - dotyczy części zmiennej wynagrodzenia z tytułu umowy zawartej z klientem (zarówno należnego podmiotom z Grupy, jak i klientowi), która podlega szacowaniu przez Jednostkę na dzień zawarcia umowy, jak i przynajmniej na koniec każdego kwartału. Część zmienna wynagrodzenia w ramach umów zawieranych przez Jednostkę dotyczy w szczególności: udzielonych klientom upustów, rabatów, skont, możliwych zwrotów oraz kar umownych. Wynagrodzenie zmienne ujmowane jest w cenie transakcyjnej do tej wysokości, w przypadku której jest wysoce

prawdopodobne, że nie nastąpi w przyszłości odwrócenie znaczącej części kwoty wcześniej ujętych przychodów.

Jednostka szacuje kwotę wynagrodzenia zmiennego, stosując jedną z następujących metod w zależności od tego, która z nich pozwoli Jednostce dokładniej przewidzieć kwotę wynagrodzenia, do którego jest uprawniona:

- wartość oczekiwana - ustalana jako suma iloczynów możliwych kwot wynagrodzenia i odpowiadających im prawdopodobieństw wystąpienia. Wartość oczekiwana może być właściwym szacunkiem kwoty wynagrodzenia zmiennego, w przypadku gdy Jednostka zawiera dużą liczbę podobnych umów,
- wartość najbardziej prawdopodobna - jest to pojedyncza, najbardziej prawdopodobna kwota z przedziału możliwych kwot wynagrodzenia. Wartość najbardziej prawdopodobna może być właściwym szacunkiem kwoty wynagrodzenia zmiennego, jeśli umowa ma tylko dwa możliwe wyniki (na przykład Jednostka albo uzyskuje premię za wyniki, albo nie).

Jednostka stosuje konsekwentnie przez cały czas trwania danej umowy jedną metodę do szacowania wpływu niepewności na wysokość wynagrodzenia zmiennego, do którego jest uprawniona. Ponadto Jednostka uwzględnia wszystkie informacje (historyczne, bieżące i prognozy), które są w sposób racjonalny dla niej dostępne oraz identyfikuje odpowiednią liczbę możliwych kwot wynagrodzenia. W przypadku trudności z oszacowaniem wartości wynagrodzenia zmiennego (np. wynikającego z braku wcześniejszej historii / doświadczenia Jednostki w danym obszarze), Jednostka zalicza do ceny transakcyjnej część lub całość kwoty wynagrodzenia zmiennego w takim zakresie, w jakim istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że nie nastąpi zmniejszenie znaczącej części kwoty wcześniej ujętych skumulowanych przychodów w miarę jak stopniowo spada niepewność co do wysokości wynagrodzenia zmiennego (jest to tzw. ograniczenie wynagrodzenia zmiennego). Podczas oceny tego, czy istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że nie nastąpi zmniejszenie znaczącej części kwoty wcześniej ujętych skumulowanych przychodów w miarę jak stopniowo spada niepewność co do wysokości wynagrodzenia zmiennego, Jednostka uwzględnia zarówno prawdopodobieństwo, jak i wysokość zmniejszenia przychodów.

Wynagrodzenie niegotówkowe - występuje w przypadku umów, w ramach których klient zobowiązał się do zapłaty wynagrodzenia w formie innej niż pieniężna. Wynagrodzenie to jest wyceniane w wartości godziwej. Jeżeli klient wnosi wkład w postaci dóbr lub usług (np. materiały, sprzęt lub pracę) w celu ułatwienia Jednostce realizacji umowy, Jednostka ocenia, czy uzyskuje kontrolę nad wniesionymi dobrami lub usługami - jeśli tak jest, Jednostka ujmuje wniesione dobra lub usługi jako wynagrodzenie niegotówkowe otrzymane od klienta.

Wynagrodzenie należne klientom - obejmuje środki pieniężne, które Jednostka płaci lub zamierza zapłacić klientowi (lub innym podmiotom, które kupują dobra lub usługi Jednostki od klienta). Wynagrodzenie należne klientowi obejmuje również kredyty lub inne korzyści (np. kupony lub bony), które można przeznaczyć na pokrycie zobowiązań wobec Jednostki (lub wobec innych podmiotów, które kupują dobra lub usługi Jednostki od klienta). Wynagrodzenie należne klientowi ujmowane jest jako obniżenie ceny transakcyjnej. Jako wynagrodzenie należne klientom (pomniejszające cenę transakcyjną w ramach umowy sprzedaży) Jednostka ujmuje w szczególności wynagrodzenie przekazywane przez Jednostkę klientowi w zamian za różnego rodzaju działania marketingowe i promocyjne, których to działań klient nie świadczyłby na rzecz Jednostki, gdyby jednocześnie nie zawarł umowy na sprzedaż dóbr przez Jednostkę (co oznacza, że działania marketingowe i promocyjne nie są odrębne od sprzedaży dóbr).

Występowanie istotnego elementu finansowania - Przy ustalaniu ceny transakcyjnej, Jednostka koryguje przyrzeczoną kwotę wynagrodzenia o zmianę wartości pieniądza w czasie, jeśli rozkład w czasie płatności uzgodniony przez strony umowy (w sposób wyraźny lub domyślny) daje klientowi lub Jednostce istotnie korzyści z tytułu finansowania przekazania dóbr lub usług klientowi. Istotny element finansowania występuje w Jednostce w przypadku umów z odroczonym terminem płatności dłuższym niż standardowy, tj. wynoszącym co najmniej 365 dni, przy czym istotność elementu finansowania oceniana jest z punktu widzenia pojedynczej umowy. Oznacza to, iż Jednostka korzysta z praktycznego rozwiązania, zgodnie z którym nie musi korygować przyrzeczonej kwoty wynagrodzenia o wpływ istotnego elementu finansowania, jeżeli w momencie zawarcia umowy oczekuje, że okres od momentu przekazania klientowi przyrzeczonego dobra lub usługi do momentu zapłaty za to dobro lub usługę wyniesie nie więcej niż rok. Istotny element finansowania nie występuje natomiast w szczególności wówczas, gdy różnica między przyrzeczonego wynagrodzeniem a ceną sprzedaży gotówkowej wynika z powodów innych niż udostępnienie finansowania, głównie

w przypadku przedpłaconych kaucji pieniężnych lub kwot zatrzymanych stanowiących zabezpieczenie wykonania umowy.

Aktywowane koszty doprowadzenia do zawarcia umowy - Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy ponoszone bez względu na to, czy umowa została zawarta, ujmują się jako koszty w momencie ich poniesienia, chyba że koszty te wyraźnie obciążają klienta bez względu na to, czy umowa zostanie zawarta. Grupa ujmuje dodatkowe koszty doprowadzenia do zawarcia umowy jako koszty w momencie ich poniesienia, jeśli okres amortyzacji składnika aktywów, który w przeciwnym razie zostałby ujęty przez Grupę, wynosi jeden rok lub krócej.

Przypisanie ceny transakcyjnej do zobowiązań do wykonania świadczenia

Grupa przypisuje cenę transakcyjną do każdego zobowiązania do wykonania świadczenia (lub do odrębnego dobra lub odrębnej usługi) w kwocie, która odzwierciedla kwotę wynagrodzenia, które - zgodnie z oczekiwaniem Grupy - przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi.

Spełnianie zobowiązań do wykonania świadczenia

Grupa ujmuje przychody w momencie spełnienia (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrzonego dobra lub usługi klientowi.

W odniesieniu do umów dotyczących usług ciągłych, na podstawie których Grupa ma prawo do otrzymania od klienta wynagrodzenia w kwocie, która odpowiada bezpośrednio wartości, jaką dla klienta ma świadczenie dotychczas wykonane, Grupa ujmuje przychód w kwocie, którą ma prawo zafakturować.

2.25.1. Sprzedaż wyrobów gotowych, towarów i świadczenie usług

Przychody z tytułu sprzedaży produktów i usług oraz towarów i materiałów ujmowane są w oparciu o 5-etapowy model ujmowania przychodów.

2.25.2. Przychody z tytułu sprzedaży świadectw pochodzenia energii czerwonej

Jednostka zawiera z klientami umowy kompleksowe na sprzedaż energii elektrycznej (dostarczanej przez stronę trzecią) wraz z usługą dystrybucji tej energii elektrycznej za pośrednictwem własnej sieci. Jednostka ocenia, iż w ramach zawartych umów pełni rolę zlecniodawcy, a jako dwa odrębne zobowiązania do wykonania świadczenia traktuje sprzedaż energii elektrycznej, ujmowaną w ramach przychodów ze sprzedaży towarów i materiałów lub sprzedaż produktów, oraz usługę dystrybucji, ujmowaną w ramach przychodów ze sprzedaży produktów i usług.

2.25.3. Przychody z tytułu najmu

Przychody z tytułu wynajmu rzeczowych aktywów trwałych ujmowane są w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres wynajmu na podstawie zawartych umów.

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi Spółka zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Początkowe koszty bezpośrednie poniesione w toku negocjowania umów leasingu operacyjnego dodaje się do wartości bilansowej środka stanowiącego przedmiot leasingu i ujmuje przez okres trwania leasingu na tej samej podstawie, co przychody z tytułu najmu. Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane jako przychód w okresie, w którym staną się należne.

Przychody te ujmowane są w pozostałych przychodach operacyjnych.

2.25.4. Programy lojalnościowe

Przychody ze sprzedaży są alokowane pomiędzy część dotyczącą programu lojalnościowego oraz inne komponenty transakcji sprzedaży. Część przychodu alokowana do programu lojalnościowego jest odraczana w czasie i rozpoznawana jako przychód ze sprzedaży w okresie, w którym Spółka wypełniła ciążące na niej zobowiązania wynikające z programu lub w którym stało się prawdopodobne, że uprawnienia uczestników programu nie zostaną zrealizowane.

2.25.5. Przychody finansowe

Przychody finansowe obejmują odsetki należne z tytułu zainwestowanych przez Spółkę środków pieniężnych, pożyczek, innych oprocentowanych instrumentów, należne dywidendy, zyski z tytułu

zbycia dostępnych do sprzedaży instrumentów finansowych, zyski z tytułu zmiany wartości godziwej instrumentów finansowych wycenianych przez wynik finansowy, zyski z tytułu różnic kursowych oraz zyski dotyczące instrumentów zabezpieczających (za wyjątkiem kontraktów na prawa do emisji CO₂), które ujmowane są w rachunku zysków i strat.

Przychody z tytułu odsetek wykazuje się w rachunku zysków i strat według zasady memoriałowej, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej. Dochód z tytułu dywidend ujmuje się w rachunku zysków i strat w momencie, kiedy Spółka nabywa prawo do jej otrzymania.

2.25.6. Dotacje

Jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki, wówczas dotacje rządowe są ujmowane według ich wartości godziwej.

Zaliczane do dotacji kwoty środków pieniężnych otrzymane na sfinansowanie nabycia lub wytworzenia rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych, nieruchomości inwestycyjnych w tym także budowie, zwiększają pozostałe przychody operacyjne, równoległe do odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych.

2.25.7. Polityka rachunkowości w zakresie przychodów stosowania do 31 grudnia 2017 roku

Przychody

Przychody ze sprzedaży ujmowane są w wartości godziwej zapłat otrzymanych lub należnych i reprezentują należności za produkty, towary i usługi dostarczone w ramach normalnej działalności gospodarczej, po pomniejszeniu o rabaty, podatek od towarów i usług oraz inne podatki związane ze sprzedażą. Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

Sprzedaż wyrobów gotowych, towarów i świadczenie usług

Sprzedaż towarów i produktów ujmowana jest w momencie dostarczenia towarów i produktów i przekazania nabywcy znaczącego ryzyka i korzyści wynikających z prawa własności towarów i produktów oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

Przychody z tytułu świadczenia usług są ujmowane na podstawie stopnia zaawansowania ich realizacji, jeżeli wynik transakcji dotyczącej świadczenia usługi można oszacować w wiarygodny sposób. Procentowy stan zaawansowania realizacji usługi ustalany jest jako stosunek wykonanych prac na dany dzień w stosunku do całości prac, które mają być wykonane. Jeżeli wyniku transakcji dotyczącej świadczenia usługi nie można wiarygodnie oszacować, wówczas przychody uzyskiwane z tytułu tego kontraktu są ujmowane tylko do wysokości poniesionych kosztów, które Grupa spodziewa się odzyskać.

2.26. Koszty

2.26.1. Koszt wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów

Kosztami wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów są wszystkie koszty związane z podstawową działalnością Spółki za wyjątkiem kosztów sprzedaży, kosztów ogólnego zarządu, pozostałych kosztów operacyjnych i kosztów finansowych. Koszt wytworzenia produktu obejmuje koszty pozostające w bezpośrednim związku z danym produktem oraz uzasadnioną część stałych kosztów pośrednio związanych z wytworzeniem tego produktu.

2.26.2. Koszty sprzedaży

Koszty sprzedaży są to ewidencjonowane koszty związane ze sprzedażą. Do kosztów tych zalicza się między innymi:

- opakowania wysyłkowe,
- koszty transportu, załadunku, wyładunku,
- opłaty celne i prowizje handlowe,
- ubezpieczenia produktów w czasie transportu,
- utworzenie/rozwiązanie odpisów na należności z tytułu dostaw i usług za wyjątkiem odpisów na należności z tytułu dzierżawy nieruchomości inwestycyjnych (prezentowane w pozostałych

przychodach lub kosztach operacyjnych) oraz odsetek od należności (prezentowane w przychodach lub kosztach finansowych),

- inne.

2.26.3. Koszty ogólnego zarządu

Koszty ogólnego zarządu obejmują koszty:

- koszty ogólno-administracyjne związane z utrzymaniem określonych komórek Zarządu,
- koszty ogólno-produkcyjne (związane z produkcją, które nie dotyczą poszczególnych wydziałów, związane z utrzymaniem i funkcjonowaniem komórek ogólnego przeznaczenia).

2.26.4. Płatności z tytułu leasingu operacyjnego

Płatności z tytułu zawartych przez Spółkę umów leasingu operacyjnego ujmowane są w rachunku zysków i strat liniowo przez okres trwania leasingu. Otrzymane specjalne oferty promocyjne ujmowane są w rachunku zysków i strat łącznie z kosztami z tytułu leasingu.

2.26.5. Płatności z tytułu leasingu finansowego

Płatności leasingowe są rozdzielane na część stanowiącą koszt finansowania oraz część zmniejszającą zobowiązanie. Część stanowiąca koszt finansowania jest przypisywana do poszczególnych okresów w czasie trwania umowy leasingu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

2.26.6. Koszty finansowe

Koszty finansowe obejmują odsetki płatne z tytułu zadłużenia, odwracanie dyskonta z tytułu rezerw, straty z tytułu różnic kursowych, straty z tytułu zmiany wartości godziwej instrumentów finansowych wycenianych przez wynik finansowy oraz odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych. Wszystkie koszty z tytułu odsetek są ustalane w oparciu o efektywną stopę procentową.

Koszty finansowe, które bezpośrednio można przyporządkować nabyciu, wytworzeniu danego składnika aktywów włącza się do ceny nabycia, wytworzenia tego składnika aktywów. Pozostałe koszty finansowania zewnętrznego Spółka ujmuje jako koszt w okresie, w którym zostały poniesione.

2.27. Podatek dochodowy

Podatek dochodowy obejmuje część bieżącą i część odroczoną. Bieżący i odroczony podatek dochodowy ujmowany jest w rachunku zysków i strat bieżącego okresu, z wyjątkiem sytuacji, kiedy dotyczy połączenia jednostek oraz pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym lub jako inne całkowite dochody.

Podatek bieżący stanowi zobowiązanie podatkowe z tytułu dochodu do opodatkowania za dany rok, ustalone przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących na dzień bilansowy oraz korekty podatku dotyczącego lat ubiegłych. Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) brutto w związku z wyłączeniem przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów stanowiących koszty uzyskania przychodów w latach następnych oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu.

Podatek odroczony wyliczany jest w związku z różnicami przejściowymi pomiędzy wartością aktywów i zobowiązań ustalaną dla celów księgowych a ich wartością ustalaną dla celów podatkowych. Podatek odroczony nie jest ujmowany w przypadku:

1. początkowego ujęcia aktywów lub zobowiązań, które nie wpływają ani na zysk księgowy ani na dochód do opodatkowania pochodzących z transakcji, która nie jest połączeniem jednostek,
2. różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych i współkontrolowanych w zakresie, w którym nie jest prawdopodobne, że zostaną one zbyte w dającej się przewidzieć przyszłości,
3. różnic przejściowych powstałych w związku z początkowym ujęciem wartości firmy.

Dochody uzyskiwane z działalności w specjalnych strefach ekonomicznych mogą być zwolnione z podatku dochodowego do wysokości określonej w przepisach dotyczących specjalnych stref ekonomicznych. Przyszłe korzyści z tytułu zwolnienia z podatku dochodowego traktowane są jako ulga inwestycyjna i ujmowane, przez analogię, w oparciu o MSR 12, jako aktywa z tytułu podatku odrozonego.

Ujęta kwota podatku odroczonego opiera się na oczekiwaniach co do sposobu realizacji wartości bilansowej aktywów i pasywów, przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących lub uchwalonych na dzień bilansowy.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego są ujmowane do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na realizację różnic przejściowych. Aktywa z tytułu podatku odroczonego obniża się w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania różnic przejściowych. Takie obniżki koryguje się w górę w zakresie, w jakim uzyskanie wystarczającego dochodu do opodatkowania staje się prawdopodobne.

Rezerwy i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlegają wzajemnej kompensacie, jeżeli Spółka posiada tytuł uprawniający ją do ich jednoczesnego uwzględniania przy obliczaniu kwoty zobowiązania podatkowego oraz gdy dotyczą podatku dochodowego nałożonego przez tę samą władzę podatkową. Aktywa oraz rezerwy z tytułu odroczonego podatku nie są dyskontowane i są prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa trwałe lub zobowiązania długoterminowe.

2.28. Działalność zaniechana oraz aktywa przeznaczone do sprzedaży

Spółka klasyfikuje składniki aktywów trwałych jako aktywa przeznaczone do sprzedaży, jeżeli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez ich dalsze wykorzystanie. Warunek zaliczenia aktywów do tej grupy stanowi aktywne poszukiwanie nabywcy przez kierownictwo Spółki oraz wysokie prawdopodobieństwo zbycia tych aktywów w ciągu jednego roku od daty ich zakwalifikowania, a także dostępność tych aktywów do natychmiastowej sprzedaży. Aktywa te wyceniane są w kwocie niższej z: wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży.

Działalność zaniechana jest częścią działalności Spółki, która stanowi odrębną ważną dziedzinę działalności lub geograficzny obszar działalności, którą zbyto lub przeznaczono do sprzedaży lub wydania, albo jest to jednostka zależna nabyta wyłącznie w celu odsprzedaży. Klasyfikacji do działalności zaniechanej dokonuje się na skutek zbycia lub wtedy, gdy działalność spełnia kryteria zaklasyfikowania jako przeznaczonej do sprzedaży. W przypadku, gdy działalność jest zaklasyfikowana jako zaniechana, dane porównawcze do rachunku zysków i strat są przekształcane tak, jakby działalność została zaniechana na początku okresu porównawczego.

2.29. Pozostałe kwestie

Niniejsze sprawozdanie finansowe w nocy 35 przedstawia informację finansową, o której mowa w art. 44 ust. 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 220 t.j. z późniejszymi zmianami; dalej: Prawo Energetyczne).

3. Informacja o istotnych zdarzeniach

3.1. Skutki zwrotu akcji spółki zależnej African Investment Group S.A. i zaprzestanie konsolidacji

W związku ze zgłoszonymi przez Spółkę wobec DGG Eco Sp. z o.o. roszczeniami o zwrot transz ceny zakupu pakietu 55% akcji African Investment Group S.A. (dalej: „AFRIG S.A.”) uiszczonych nienależnie, pomimo braku wydobycia ze złóż AFRIG założonych w umowie ilości fosforytów, w dniu 20 grudnia 2017 roku zawarto porozumienie rozwiązujące (potwierdzone ugodą sądową) w sprawie odstąpienia i odwrócenia skutków prawnych umowy zakupu większościowego pakietu akcji AFRIG S.A. zawartej dnia 28 sierpnia 2013 roku. Konsekwencje prawne wejścia w życie tego porozumienia (ugody) zasadzające się na wzajemnym zwrocie świadczeń wykonanych na podstawie uniecznianej umowy zakupu zostały uwarunkowane dokonaniem w terminie do 28 lutego 2018 roku zwrotu pierwszej części ceny i zabezpieczenia reszty jej spłaty. Wobec niespełnienia przez DGG Eco Sp. z o.o. warunków, nie doszło w pierwotnie założonym czasie do finalizacji ugody.

W wyniku dalszych negocjacji podpisano w dniach 22-23 maja 2018 roku aneks do porozumienia, modyfikujący zasady jego finalizacji i zwrotu świadczeń. Zgodnie z jego postanowieniami Spółka potwierdziła w dniu 30 maja 2018 roku zwrotne przeniesienie akcji AFRIG S.A. na rzecz DGG Eco Sp. z o.o.

Główne warunki porozumienia rozwiązującego pomiędzy Spółką a DGG Eco Sp. z o.o.:

- zwrot przez DGG Eco Sp. z o.o. kwot uprzednio uiszczonych przez Spółkę na poczet ceny zakupu akcji, to jest zwrot całej kwoty 28 850 tys. USD, dokonany ma zostać w okresie 5 lat, w ratach, z których pierwsza płatna jest do 31 grudnia 2018 roku zaś ostatnia do 31 grudnia 2023 roku,
- umorzenie należności handlowych Spółki od AFRIG S.A. w łącznej kwocie 11 090 tys. EUR oraz 1 258 tys. USD (po przeliczeniu: 51 942 tys. zł),
- pozostawienie odpowiedzialności AFRIG S.A. wobec Spółki za spłatę kredytu wraz z jego obsługą, przejętego przez Spółkę jako współkredytobiorcę a wykorzystanego wyłącznie przez AFRIG S.A. w kwocie 20 079 tys. EUR (po przeliczeniu: 86 734 tys. zł).

W celu zabezpieczenia realizacji ugody DGG Eco Sp. z o.o. złożyła oświadczenia o dobrowolnym poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 k.p.c. co do obowiązku zwrotu ww. kwoty. Mimo to, w ocenie Spółki, z uwagi zwłaszcza na zgłoszoną przez AFRIG S. A. (której przyszła działalność ma wedle deklaracji DGG Eco Sp. z o.o. stanowić źródło finansowania zaspokojenia wierzytelności Spółki) niewypłacalność (w tym złożony w dniu 29 marca 2018 roku wniosek o otwarcie postępowania upadłościowego) oraz rozpoczęte postępowanie w sprawie egzekucji podatkowych, jak i niewywiązanie się z pierwotnie uzgodnionego obowiązku zabezpieczenia zwrotu ceny akcji AFRIG S.A. gwarancją bankową wartość godziwą należności od DGG Eco Sp. z o.o. z tytułu zwrotu akcji AFRIG S.A. na moment początkowego ujęcia określono na kwotę 3 000 tys. USD (po przeliczeniu: 11 160 tys. zł). Oszacowana wartość została uprawdopodobniona wpływem środków pieniężnych w sierpniu 2018 roku.

Spółka zachowała roszczenie zwrotne od AFRIG S.A. w zakresie obowiązku spłaty równowartości kredytu wykorzystanego przez spółkę zależną w kwocie 20 079 tys. EUR wraz z kosztami obsługi. Biorąc pod uwagę niewypłacalność AFRIG S.A. należność z tego tytułu ujawniono w zerowej wartości godziwej na moment początkowego ujęcia w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej. Warunki obsługi i spłaty kredytu uregulowano dodatkowo trójstronnym porozumieniem pomiędzy Jednostką Dominującą, AFRIG S.A. oraz DGG Eco Sp. z o.o.

W związku z tym, że Spółka utworzyła w ubiegłych okresach rezerwę na poręczenie kredytu do wysokości kredytu wykorzystanego przez spółkę AFRIG S.A. na dzień utraty kontroli nad spółką zależną przekwalifikowano rezerwę na zobowiązania Spółki z tytułu kredytów.

Umorzenie należności handlowych od AFRIG S.A. za zgodą dłużnika będących w poprzednich latach podatkowym przychodem należnym zmniejszyło obciążenia z tytułu podatku dochodowego w kwocie 3 160 tys. zł (po uwzględnieniu wykorzystania aktywa na podatek odroczony w kwocie 4 894 tys. zł).

Zgodnie z MSSF10 *Skonsolidowane sprawozdania finansowe* transakcja zwrotu akcji AFRIG S.A. dla DGG Eco Sp. o.o. dokonana w dniu 30 maja 2018 roku skutkowałą utratą kontroli nad spółką zależną.

W efekcie zaprzestano ujmowania w sprawozdaniu z sytuacji finansowej akcji AFRIG S.A. (poprzez wykorzystanie odpisu utworzonego w latach ubiegłych).

Wpływ powyższych zdarzeń związanych z AFRIG S.A. na wynik finansowy netto Spółki przedstawiono poniżej:

Tytuł	Kwota
Przychody finansowe	
Skutki zwrotu akcji spółki AFRIG S.A.	10 985
Zysk przed opodatkowaniem	10 985
Podatek dochodowy	3 160
Zysk netto	14 145

W ramach dalszych działań związanych z uprawdopodobnieniem spłaty należności za zwrócone akcje AFRIG S.A. oraz wykorzystanym kredytem wraz z kosztami jego obsługi Spółka podpisała w grudniu 2018 roku aneks uzupełniający IV do porozumienia z cesją wierzytelności. Główne postanowienia aneksu uzupełniającego IV:

- zabezpieczenie części należności poprzez cesję wierzytelności wobec osoby trzeciej w wysokości 3 930 tys. zł jako zabezpieczenie spłaty kosztów obsługi kredytu wykorzystanego przez AFRIG S.A.,
- zmiana wysokości spłaty rat tytułem wierzytelności za zwrócone akcji AFRIG S.A.

Ponadto wynik finansowy Spółki w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2018 roku został obciążony kwotą 5 501 tys. zł wynikającą z powyższych zdarzeń:

- rezerwa na poręczenia kredytu wykorzystanego przez AFRIG S.A. na początku roku 2018 w kwocie 1 538 tys. zł,
- strata z tytułu różnic kursowych z wyceny na dzień bilansowy pozostałych tytułów obejmuje głównie wycenę utworzonej rezerwy na poręczenie kredytu zaciągniętego przez spółkę AFRIG S.A. w kwocie 2 984 tys. zł,
- odsetki od kredytu wykorzystanego przez spółkę AFRIG S.A. w kwocie 979 tys. zł.

4. Noty objaśniające do jednostkowego sprawozdania finansowego

Sprawozdawczość segmentów działalności

Segmenty operacyjne

Spółka identyfikuje segmenty operacyjne w oparciu o wewnętrzne raporty dotyczące tych elementów. Wyniki operacyjne każdego segmentu operacyjnego są regularnie przeglądane przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych w Spółce, który decyduje o alokacji zasobów do segmentu i ocenia jego wyniki działalności. Dostępne są oddzielne informacje finansowe o każdym segmencie.

Spółka wyodrębnia następujące segmenty sprawozdawcze:

- Segment Nawozy (w tym Jednostka Biznesowa Nawozy i Jednostka Biznesowa Nitro),
 - Segment Pigmenty (Jednostka Biznesowa Pigmenty),
- oraz pozostałą działalność obejmującą między innymi energetykę, usługi portowe, unieszkodliwianie ścieków, składowanie odpadów, usługi laboratoryjne, wynajem nieruchomości oraz inną działalność niemożliwą do przypisania do poszczególnych segmentów.

Jednostka Biznesowa Nawozy oraz Jednostka Biznesowa Nitro zawierają się w Segmencie Nawozy.

W segmentach operacyjnych Spółka prezentuje koszty zarządu, koszty sprzedaży oraz pozostałe przychody i koszty operacyjne przyporządkowując je do poszczególnych segmentów.

Informacje odnośnie wyników każdego segmentu sprawozdawczego przedstawiono w nocie „Segmenty operacyjne”. Ocena wyników segmentów dokonywana jest na podstawie przychodów ze sprzedaży, EBIT oraz EBITDA. Finansowanie Spółki (łącznie z kosztami i przychodami finansowymi) oraz podatek dochodowy są monitorowane na poziomie Spółki i nie ma miejsca ich alokacja do segmentów.

Rozliczenia stosowane przy przepływach wewnętrznych pomiędzy segmentami operacyjnymi w ramach Spółki są ustalane na bazie kosztów wytworzenia.

Obszary geograficzne

Spółka prezentuje obszary geograficzne według następujących krajów lub regionów:

- Polska,
- Niemcy,
- Pozostałe kraje Unii Europejskiej,
- Kraje Ameryki Południowej,
- Pozostałe kraje.

W przypadku prezentowania informacji w podziale na obszary geograficzne, przychód jest ustalany według kryterium kraju przeznaczenia, tj. kraju, na którego rynek trafi produkt (niezależnie od siedziby odbiorcy hurtowego, którego działalność często ma zasięg globalny). Aktywa przypisane do obszaru są natomiast ustalane według ich geograficznego rozmieszczenia.

Segmenty operacyjne

Przychody, koszty i wynik finansowy w podziale na segmenty operacyjne za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2018 roku

	Nawozy	Pigmenty	Pozostałe	Ogółem
Przychody ze sprzedaży zewnętrzne	1 985 444	388 190	37 827	2 411 461
Przychody ze sprzedaży pomiędzy segmentami	258 001	(79)	689 387	947 309
Przychody ze sprzedaży razem	2 243 445	388 111	727 214	3 358 770
Koszty operacyjne, w tym (-):	(2 295 301)	(313 991)	(718 041)	(3 327 333)
<i>koszty sprzedaży (-)</i>	(103 337)	(9 193)	(19)	(112 549)
<i>koszty zarządu (-)</i>	(109 935)	(19 084)	-	(129 019)
Pozostałe przychody operacyjne	1 693	1 817	8 187	11 697
Pozostałe koszty operacyjne (-)	(10 824)	(1 398)	(4 202)	(16 424)
Wynik segmentu na działalności operacyjnej EBIT*	(60 987)	74 539	13 158	26 710
Przychody finansowe	x	x	x	27 179
Koszty finansowe (-)	x	x	x	(20 699)
Zysk przed opodatkowaniem	x	x	x	33 190
Podatek dochodowy	x	x	x	(3 658)
Zysk netto	x	x	x	29 532
EBIT*	(60 987)	74 539	13 158	26 710
Amortyzacja	88 122	22 139	2 817	113 078
EBITDA**	27 135	96 678	15 975	139 788

* Wynik EBIT liczony jest jako zysk (strata) z działalności operacyjnej, prezentowany (prezentowana) w rachunku zysków i strat.

** Wynik EBITDA liczony jest jako zysk (strata) z działalności operacyjnej powiększony o amortyzację.

Przychody, koszty i wynik finansowy w podziale na segmenty operacyjne za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017 roku

	Nawozy	Pigmenty	Pozostałe	Ogółem
Przychody ze sprzedaży zewnętrzne	2 168 830	385 700	30 840	2 585 370
Przychody ze sprzedaży pomiędzy segmentami	225 332	(463)	618 674	843 543
Przychody ze sprzedaży razem	2 394 162	385 237	649 514	3 428 913
Koszty operacyjne, w tym (-):	(2 276 361)	(301 010)	(644 358)	(3 221 729)
koszty sprzedaży (-)	(105 537)	(7 426)	-	(112 963)
koszty zarządu (-)	(116 537)	(19 574)	-	(136 111)
Pozostałe przychody operacyjne	5 958	761	4 057	10 776
Pozostałe koszty operacyjne (-)	(18 574)	(9 167)	(11 327)	(39 068)
Wynik segmentu na działalności operacyjnej EBIT*	105 185	75 821	(2 114)	178 892
Przychody finansowe	x	x	x	22 399
Koszty finansowe (-)	x	x	x	(27 389)
Zysk przed opodatkowaniem	x	x	x	173 902
Podatek dochodowy	x	x	x	(40 696)
Zysk netto	x	x	x	133 206
EBIT*	105 185	75 821	(2 114)	178 892
Amortyzacja	77 868	20 187	1 915	99 970
EBITDA**	183 053	96 008	(199)	278 862

* Wynik EBIT liczony jest jako zysk (strata) z działalności operacyjnej, prezentowany (prezentowana) w rachunku zysków i strat.

** Wynik EBITDA liczony jest jako zysk (strata) z działalności operacyjnej powiększony o amortyzację.

Aktywa i zobowiązania segmentów na dzień 31 grudnia 2018 roku

	Nawozy	Pigmenty	Pozostałe	Ogółem
Aktywa segmentu	1 519 909	349 997	79 516	1 949 422
Nieprzypisane aktywa	x	x	x	107 524
Inwestycje w jednostkach podporządkowanych	-	-	238 248	238 248
Aktywa ogółem	1 519 909	349 997	317 764	2 295 194
Zobowiązania segmentu	594 111	66 182	98 257	758 550
Nieprzypisane zobowiązania	x	x	x	386 673
Zobowiązania ogółem	594 111	66 182	98 257	1 145 223

Aktywa i zobowiązania segmentów na dzień 31 grudnia 2017 roku

	Nawozy	Pigmenty	Pozostałe	Ogółem
Aktywa segmentu	1 401 028	358 304	62 525	1 821 857
Nieprzypisane aktywa	x	x	x	143 146
Inwestycje w jednostkach podporządkowanych	-	-	208 486	208 486
Aktywa ogółem	1 401 028	358 304	271 011	2 173 489
Zobowiązania segmentu	586 140	64 887	29 052	680 079
Nieprzypisane zobowiązania	x	x	x	331 781
Zobowiązania ogółem	586 140	64 887	29 052	1 011 860

Na dzień 31 grudnia 2018 roku nieprzypisane do segmentów aktywa stanowią wartość 107 524 tys. zł, na które składają się:

- środki pieniężne i ich ekwiwalenty w kwocie 32 913 tys. zł,
- aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w kwocie 26 981 tys. zł,
- należności z tytułu podatku od towarów i usług (VAT) w kwocie 43 348 tys. zł,
- zaliczki otrzymane w kwocie 1 192 tys. zł,
- należności z tytułu innych podatków, dotacji, ceł i ubezpieczeń społecznych w kwocie 1 490 tys. zł,
- pozostałe tytuły w kwocie 1 600 tys. zł,

ponieważ te aktywa są zarządzane na poziomie Spółki.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku nieprzypisane do segmentów zobowiązania stanowią wartość 386 673 tys. zł, na które składają się:

- zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek w kwocie 357 150 tys. zł,
- zobowiązania z tytułu wynagrodzeń z pracownikami w kwocie 8 367 tys. zł,
- zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych w kwocie 5 490 tys. zł,
- rezerwy w kwocie 4 463 tys. zł,
- zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych w kwocie 3 982 tys. zł,
- zobowiązania z tytułu emisji do atmosfery w kwocie 2 286 tys. zł,
- zobowiązania - pakiety marketingowe w kwocie 1 677 tys. zł,
- pozostałe tytuły w kwocie 3 258 tys. zł,

ponieważ te zobowiązania są zarządzane na poziomie Spółki.

Pozostałe informacje o segmentach zakończone 31 grudnia 2018 roku

	Nawozy	Pigmenty	Pozostałe	Ogółem
Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe	139 585	19 236	6 153	164 974
Nakłady na wartości niematerialne	67	15	55	137
Razem nakłady	139 652	19 251	6 208	165 111
Amortyzacja segmentu	88 122	22 139	2 817	113 078
Razem amortyzacja	88 122	22 139	2 817	113 078

Pozostałe informacje o segmentach zakończone 31 grudnia 2017 roku

	Nawozy	Pigmenty	Pozostałe	Ogółem
Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe	157 946	28 604	7 528	194 078
Nakłady na wartości niematerialne	2 309	656	19	2 984
Razem nakłady	160 255	29 260	7 547	197 062
Amortyzacja segmentu	77 868	20 187	1 915	99 970
Razem amortyzacja	77 868	20 187	1 915	99 970

Obszary geograficzne

Przychody według obszarów geograficznych

	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017
Polska	1 588 743	1 570 869
Niemcy	246 210	296 318
Pozostałe kraje Unii Europejskiej	491 526	611 902
Kraje Ameryki Południowej	32 481	36 136
Pozostałe kraje	52 501	70 145
Razem	2 411 461	2 585 370

Aktywa trwałe

Wszystkie aktywa Spółki są zlokalizowane w Polsce.

Żaden pojedynczy klient nie odpowiadał za więcej niż 10% przychodów ze sprzedaży zarówno w 2018 roku jak i w roku 2017.

Nota 1 Przychody ze sprzedaży

	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017
Przychody ze sprzedaży produktów i usług	2 363 729	2 563 011
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	46 200	21 601
Przychody ze sprzedaży praw majątkowych	1 532	758
	2 411 461	2 585 370

Przychody z umów z klientami

	Nawozy	Pigmenty	Pozostałe	Ogółem
Główne linie produktów				
Przychody ze sprzedaży produktów i usług	1 944 605	383 894	35 230	2 363 729
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	40 839	4 296	1 066	46 201
Przychody ze sprzedaży praw majątkowych	-	-	1 531	1 531
Razem	1 985 444	388 190	37 827	2 411 461
Rejony geograficzne				
Polska	1 405 474	146 413	36 857	1 588 744
Niemcy	168 124	78 067	19	246 210
Pozostałe kraje Unii Europejskiej	346 187	144 718	620	491 525
Kraje Azji	1 035	-	14	1 049
Kraje Ameryki Południowej	32 482	-	-	32 482
Pozostałe kraje	32 142	18 992	317	51 451
Razem	1 985 444	388 190	37 827	2 411 461
Rodzaj klienta				
Klienci będący przedsiębiorcami	1 985 431	388 190	37 827	2 411 448
Klienci będący osobami fizycznymi	13	-	-	13
Razem	1 985 444	388 190	37 827	2 411 461
Rodzaj umowy				
Umowy oparte na stałej cenie	-	-	37 827	37 827
Umowy z elementami wynagrodzenia zmiennego	1 985 444	388 190	-	2 373 634
Razem	1 985 444	388 190	37 827	2 411 461
Charakter współpracy				
Relacje długoterminowe	1 830 179	278 393	30 262	2 138 834
Relacje krótkoterminowe	155 265	109 797	7 565	272 627
Razem	1 985 444	388 190	37 827	2 411 461
Moment ujmowania przychodów				
Przychody ujmowane w określonym momencie	1 985 444	388 190	37 827	2 411 461
Razem	1 985 444	388 190	37 827	2 411 461
Kanały sprzedaży				
Sprzedaż bezpośrednia	1 985 444	343 935	35 804	2 365 183
Sprzedaż przez pośredników	-	44 255	2 023	46 278
Razem	1 985 444	388 190	37 827	2 411 461

Nota 2 Koszty działalności operacyjnej

	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017
Amortyzacja	113 078	99 970
Zużycie materiałów i energii	1 592 739	1 618 885
Usługi obce	246 306	246 500
Podatki i opłaty	121 763	94 591
Wynagrodzenia	203 473	190 289
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	61 577	60 944
Pozostałe koszty rodzajowe	33 195	47 598
Koszty według rodzaju	2 372 131	2 358 777
Zmiana stanu produktów (+/-)	(32 178)	3 677
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki (-)	(1 517)	(1 188)
Koszty sprzedaży (-)	(112 549)	(112 963)
Koszty ogólnego zarządu (-)	(129 019)	(136 111)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	41 588	16 920
Koszt wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów	2 138 456	2 129 112
w tym podatek akcyzowy	5 244	7 369

Koszty amortyzacji ujęte w poszczególnych pozycjach rachunku zysków i strat oraz innych całkowitych dochodach:

	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017
Koszt wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów	105 202	92 952
Koszty ogólnego zarządu	7 876	7 018
Amortyzacja ogółem	113 078	99 970

W pozycji „Wynagrodzenia” Spółka ujmuje:

- wynagrodzenia wypłacone i należne,
- rezerwy na niewykorzystane urlopy,
- rezerwy na nagrodę roczną i premię motywacyjną bez narzutów,
- koszty programów określonych świadczeń (zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych na odprawy emerytalne i rentowe),
- koszty innych długoterminowych świadczeń pracowniczych (zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych na nagrodę jubileuszową).

W pozycji „Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia” Spółka ujmuje:

- ubezpieczenia społeczne,
- narzuty od rezerw na nagrodę roczną i premię motywacyjną,
- odpisy i rezerwy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych,
- szkolenia,
- pozostałe (odzież ochronna i robocza, posiłki profilaktyczne, składki na pracowniczy program emerytalny).

Nota 2.1 Koszt wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów

	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017
Koszt wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów i usług	2 096 868	2 110 003
Koszt wytworzenia/nabycia sprzedanych towarów i materiałów	41 588	16 920
Koszt wytworzenia/nabycia praw majątkowych	-	2 189
	2 138 456	2 129 112

Nota 2.2 Koszty świadczeń pracowniczych

	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017
Wynagrodzenia wypłacone i należne	201 744	194 776
Ubezpieczenia społeczne	39 945	38 489
Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	10 381	11 345
Szkolenia	251	515
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu programów określonych świadczeń	(1 036)	(1 073)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu innych długoterminowych świadczeń pracowniczych	452	(3 815)
Zmiana stanu rezerw na niewykorzystane urlopy	18	(668)
Zmiana stanu rezerw na nagrodę roczną i premię motywacyjną	2 239	2 834
Zmiana stanu pozostałych rezerw pracowniczych	-	(1 973)
Pozostałe	11 056	10 803
	265 050	251 233
Średnie zatrudnienie	2 560	2 501

W pozycji „Pozostałe” Spółka ujmuje koszty:

- odzieży ochronnej i roboczej,
- posiłków profilaktycznych,
- składek na pracowniczy program emerytalny,
- specjalistycznych badań lekarskich,
- inne pozostałe.

Nota 3 Pozostałe przychody operacyjne

	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017
Rozwiązane odpisy aktualizujące		
Pozostałe należności	131	102
	131	102
Pozostałe przychody operacyjne		
Zysk z tytułu zmiany wartości nieruchomości inwestycyjnych	484	382
Otrzymane odszkodowania	1 599	305
Przychody z tytułu dzierżawy nieruchomości inwestycyjnych	2 675	2 449
Rozwiązanie rezerw	2 275	4 701
Dotacje	2 067	1 378
Pozostałe	2 466	1 459
	11 566	10 674
	11 697	10 776

W pozycji pozostałe w pozostałych przychodach operacyjnych główną wartość stanowi zwrot nadpłaty akcyzy z tytułu umorzenia świadectw pochodzenia z odnawialnych źródeł energii w kwocie 1 965 tys. zł.

Nota 4 Pozostałe koszty operacyjne

	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017
Strata ze zbycia aktywów	1 666	1 140
Utworzone odpisy aktualizujące		
Rzeczowe aktywa trwałe	652	3 232
Pozostałe należności	-	76
	652	3 308
Pozostałe koszty operacyjne		
Straty z tytułu zmiany wartości nieruchomości inwestycyjnych	64	74
Kary i odszkodowania	1 138	8 383
Przestoje instalacji	152	153
Koszty utrzymania nieruchomości inwestycyjnych	1 889	1 949
Koszty usuwania skutków awarii	600	1 518
Utworzone rezerwy	9 853	21 250
Pozostałe	410	1 293
	14 106	34 620
	16 424	39 068

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2018 roku Spółka utworzyła w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych:

- rezerwy na ochronę środowiska w kwocie 9 449 tys. zł (w tym na rekultywację składowisk uwzględniającą użycie osadów ze zbiorników osadowych 8 628 tys. zł),
- rezerwy na sprawy sądowe w kwocie 404 tys. zł.

Nota 5 Przychody finansowe

	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017
Przychody odsetkowe		
Odsetki od lokat bankowych	35	34
Odsetki od pożyczek	601	542
Odsetki od należności z tytułu dostaw i usług	304	1 349
Pozostałe przychody odsetkowe	14	20
	954	1 945
Skutki zwrotu akcji spółki zależnej	9 377	-
Zysk z wyceny aktywów i zobowiązań finansowych		
Rozwiązanie odpisów aktualizujących udziały i akcje	698	-
	698	-
Pozostałe przychody finansowe		
Zysk na różnicach kursowych	-	5 830
Dywidendy otrzymane	13 103	13 319
Pozostałe przychody finansowe	3 047	1 305
	16 150	20 454
	27 179	22 399

	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017
Zysk na różnicach kursowych		
Zysk na różnicach kursowych zrealizowanych	-	1 630
Zysk z wyceny na dzień bilansowy należności i zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek	-	381
Zysk z wyceny na dzień bilansowy - pozostałe tytuły	-	3 819
	-	5 830

Skutki zwrotu akcji zostały pomniejszone o zrealizowane różnice kursowe w kwocie 1 608 tys. zł dotyczące zapłaty za należności od DGG ECO Sp. z o.o. z tytułu zwrotu akcji AFRIG S.A. w kwocie 3 000 tys. USD i odniesione na koszty finansowe w pozycji zyski na różnicach kursowych zrealizowanych.

W pozycji Dywidendy ujęto należne dywidendy od spółki stowarzyszonej. W pozostałych przychodach finansowych główną pozycję stanowi wynagrodzenie za poręczenie kredytów w Grupie Azoty w kwocie 1 753 tys. zł oraz rozwiązana rezerwa na odsetki zawiązane z otrzymanymi dotacjami w kwocie 1 080 tys. zł.

Nota 6 Koszty finansowe

	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017
Koszty odsetkowe		
Odsetki od kredytów i kredytów w rachunku bieżącym, w tym:	1 393	569
odsetki od kredytu African Investment Group S.A.	979	-
Odsetki od pożyczek	6 648	7 001
Odsetki od zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	397	646
Odsetki od zobowiązań z tytułu dostaw i usług	-	19
Odsetki od zobowiązań do budżetu	67	41
Odsetki od cash pooling	2 415	2 011
Pozostałe koszty odsetkowe	1 829	1 821
	12 749	12 108
Straty z wyceny aktywów i zobowiązań finansowych		
Utworzenie odpisów aktualizujących udziały i akcje	-	1 748
	-	1 748
Pozostałe koszty finansowe		
Strata na różnicach kursowych	1 141	-
Odwrócenie dyskonta rezerw	1 107	942
Szacowana strata kredytowa z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń wewnątrzgrupowych zgodnie z MSSF 9	1 831	-
Rezerwa z tytułu poręczenia kredytu udzielonego spółce African Investment Group S.A.	1 538	9 372
Pozostałe koszty finansowe	2 333	3 219
	7 950	13 533
	20 699	27 389

	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017
Strata na różnicach kursowych		
Zysk na różnicach kursowych zrealizowanych	(1 061)	-
Zysk z wyceny na dzień bilansowy należności i zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek	(67)	-
Strata z wyceny na dzień bilansowy - pozostałe tytuły	2 269	-
	1 141	-

Główną pozycję pozostałych kosztów odsetkowych stanowią koszty odsetkowe związane z rezerwami na świadczenia pracownicze.

W pozostałych kosztach finansowych ujęto prowizję za gotowość do udzielenia finansowania wewnątrzgrupowego w kwocie 1 808 tys. zł (w 2017 roku była to kwota 971 tys. zł).

Strata na różnicach kursowych z wyceny na dzień bilansowy pozostałych tytułów obejmuje głównie wycenę utworzonej rezerwy na poręczenie kredytu zaciągniętego przez spółkę African Investment Group S.A. w kwocie 2 984 tys. zł.

Nota 7 Podatek dochodowy

Nota 7.1 Podatek dochodowy wykazywany w rachunku zysków i strat

	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017
Bieżący podatek dochodowy		
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	-	27 901
Korekty dotyczące podatku bieżącego z lat ubiegłych	(472)	(327)
Odroczony podatek dochodowy		
Odroczony podatek dochodowy związany z powstaniem i odwróceniem różnic przejściowych	4 130	13 122
Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat	3 658	40 696

Nota 7.2 Efektywna stopa podatkowa

	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017
Zysk przed opodatkowaniem	33 190	173 902
Podatek obliczony według obowiązującej stawki podatkowej	6 306	33 041
Efekt podatkowy przychodów trwale niebędących przychodami według przepisów podatkowych (+/-)	(4 796)	(2 046)
Efekt podatkowy kosztów trwale niestanowiących kosztów uzyskania według przepisów podatkowych (+/-)	293	5 402
Efekt podatkowy kosztów i przychodów na które w latach poprzednich nie utworzono aktywa lub rezerwy na podatek odroczony (+/-)	1 626	4 053
Korekta podatku bieżącego z lat ubiegłych	(472)	(327)
Pozostałe (+/-)	701	573
Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat	3 658	40 696
Efektywna stopa podatkowa	11,0%	23,4%

Stawka podatku mająca zastosowanie w odniesieniu do dochodów Spółki obowiązująca w okresach sprawozdawczych objętych niniejszym sprawozdaniem finansowym wynosi 19%. Efektywna stopa podatkowa wynosi 11,0% i jest w głównej mierze wynikiem występowania w Spółce dodatniej różnicy trwałej, czyli przychodów trwale niestanowiących przychodów według przepisów podatkowych. Na jej wartość wpływa głównie otrzymana dywidenda od spółki zależnej, która jest zwolniona z opodatkowania na mocy art. 22 ust. 4 Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

Nota 7.3 Podatek dochodowy wykazany w innych całkowitych dochodach

	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017
Podatek dochodowy odnoszący się do pozycji, które nie będą reklasyfikowane do rachunku zysków i strat (+/-)		
Zyski/(Straty) aktuarialne dotyczące programów określonych świadczeń	(338)	70
Podatek dochodowy wykazany w innych całkowitych dochodach	(338)	70

Nota 7.4 Aktywa oraz rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	Aktywa(-)		Rezerwa(+)	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Rzeczowe aktywa trwałe	(11 197)	(14 203)	31 908	23 275
Rzeczowe aktywa trwałe, których wartość podatkowa jest wyższa niż ich wartość bilansowa (aktywo na podatek odroczone)	(11 197)	(14 203)	-	-
Rzeczowe aktywa trwałe, których wartość bilansowa jest wyższa niż ich wartość podatkowa (rezerwa na podatek odroczone)	-	-	31 908	23 275
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	(41)	(29)	-	-
Nieruchomości inwestycyjne	-	-	3 092	3 115
Wartości niematerialne	(6)	(7)	746	740
Aktywa finansowe	(139)	(139)	-	-
Zapasy i prawa majątkowe	(1 448)	(1 611)	10 497	4 465
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	(1 448)	(1 611)	-	-
Prawa do emisji CO ₂	-	-	10 497	4 465
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(1 450)	(6 395)	116	133
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(23 440)	(15 128)	-	-
Zobowiązania z tytułu leasingu	(317)	(318)	-	-
Nieopłacone składki ZUS	(12)	(67)	-	-
Bierne rozliczenia międzyokresowe - rezerwy na nagrody roczne, kwartalne i motywacyjne	(5 037)	(4 612)	-	-
Pozostałe bierne rozliczenia międzyokresowe	(2 115)	(2 262)	-	-
Rezerwa z tytułu praw do emisji CO ₂	(15 700)	(7 508)	-	-
Naliczone odsetki od zobowiązań i kredytów	(259)	(361)	-	-
Świadczenia pracownicze	(11 410)	(10 829)	-	-
Rezerwy	(14 101)	(12 186)	-	-
Rezerwy na ochronę środowiska	(12 894)	(10 943)	-	-
Pozostałe rezerwy	(1 207)	(1 243)	-	-
Zobowiązania finansowe	-	-	-	-
Strata podatkowa	(8 136)	-	-	-
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	(1 974)	(1 974)	-	-
Pozostałe	-	-	2	-
Aktywa (-)/Rezerwa (+) z tytułu podatku odroczonego	(73 342)	(62 501)	46 361	31 728
Kompensata	46 361	31 728	(46 361)	(31 728)
Aktywo (-) z tytułu podatku odroczonego ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	(26 981)	(30 773)	-	-

Nota 7.5 Zmiana różnic przejściowych

	Zmiany różnic przejściowych ujęte w (+/-):			Stan na dzień 31.12.2018
	Stan na dzień 01.01.2018	Rachunku zysków i strat	Innych całkowitych dochodach	
Rzeczowe aktywa trwałe	9 072	11 639	-	20 711
Rzeczowe aktywa trwałe, których wartość podatkowa jest wyższa niż ich wartość bilansowa (aktywo na podatek odroczonych)	(14 203)	3 006	-	(11 197)
Rzeczowe aktywa trwałe, których wartość bilansowa jest wyższa niż ich wartość podatkowa (rezerwa na podatek odroczonych)	23 275	8 633	-	31 908
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	(29)	(12)	-	(41)
Nieruchomości inwestycyjne	3 115	(23)	-	3 092
Wartości niematerialne	733	7	-	740
Aktywa finansowe	(139)	-	-	(139)
Zapasy i prawa majątkowe	2 854	6 195	-	9 049
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	(1 611)	163	-	(1 448)
Prawa do emisji CO ₂	4 465	6 032	-	10 497
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(6 262)	4 928	-	(1 334)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(15 128)	(8 312)	-	(23 440)
Zobowiązania z tytułu leasingu	(318)	1	-	(317)
Nieopłacone składki ZUS	(67)	55	-	(12)
Bierne rozliczenia międzyokresowe - rezerwy na nagrody roczne, kwartalne i motywacyjne	(4 612)	(425)	-	(5 037)
Pozostałe bierne rozliczenia międzyokresowe	(2 262)	147	-	(2 115)
Rezerwa z tytułu praw do emisji CO ₂	(7 508)	(8 192)	-	(15 700)
Naliczone odsetki od zobowiązań i kredytów	(361)	102	-	(259)
Świadczenia pracownicze	(10 829)	(243)	(338)	(11 410)
Rezerwy	(12 186)	(1 915)	-	(14 101)
Rezerwy na ochronę środowiska	(10 943)	(1 951)	-	(12 894)
Pozostałe rezerwy	(1 243)	36	-	(1 207)
Zobowiązania finansowe	-	-	-	-
Strata podatkowa	-	(8 136)	-	(8 136)
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	(1 974)	-	-	(1 974)
Pozostałe	-	2	-	2
Aktywa (-)/Rezerwa (+) z tytułu podatku odroczonego	(30 773)	4 130	(338)	(26 981)

	Zmiany różnic przejściowych ujęte w (+/-):			
	Stan na dzień 01.01.2017	Rachunku zysków i strat	Innych całkowitych dochodach	Stan na dzień 31.12.2017
Rzeczowe aktywa trwałe	(6 045)	15 117	-	9 072
Rzeczowe aktywa trwałe, których wartość podatkowa jest wyższa niż ich wartość bilansowa (aktywo na podatek odroczonych)	(19 254)	5 051	-	(14 203)
Rzeczowe aktywa trwałe, których wartość bilansowa jest wyższa niż ich wartość podatkowa (rezerwa na podatek odroczonych)	13 209	10 066	-	23 275
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	(16)	(13)	-	(29)
Nieruchomości inwestycyjne	2 822	293	-	3 115
Wartości niematerialne	448	285	-	733
Aktywa finansowe	(1 845)	1 706	-	(139)
Zapasy i prawa majątkowe	4 311	(1 457)	-	2 854
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	(1 557)	(54)	-	(1 611)
Prawa do emisji CO ₂	5 868	(1 403)	-	4 465
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(8 651)	2 389	-	(6 262)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(14 183)	(945)	-	(15 128)
Zobowiązania z tytułu leasingu	(320)	2	-	(318)
Nieopłacone składki ZUS	(111)	44	-	(67)
Bierne rozliczenia międzyokresowe - rezerwy na nagrody roczne, kwartalne i motywacyjne	(4 449)	(163)	-	(4 612)
Pozostałe bierne rozliczenia międzyokresowe	(2 914)	652	-	(2 262)
Rezerwa z tytułu praw do emisji CO ₂	(6 326)	(1 182)	-	(7 508)
Naliczone odsetki od zobowiązań i kredytów	(63)	(298)	-	(361)
Świadczenia pracownicze	(11 464)	565	70	(10 829)
Rezerwy	(9 758)	(2 428)	-	(12 186)
Rezerwy na ochronę środowiska	(7 935)	(3 008)	-	(10 943)
Pozostałe rezerwy	(1 823)	580	-	(1 243)
Zobowiązania finansowe	416	(416)	-	-
Strata podatkowa	-	-	-	-
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	-	(1 974)	-	(1 974)
Pozostałe	-	-	-	-
Aktywa (-)/Rezerwa (+) z tytułu podatku odroczonego	(43 965)	13 122	70	(30 773)

Istotne zmiany różnic przejściowych ujęte w rachunku zysków i strat i innych całkowitych dochodów w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2018 roku:

- zmiana w pozycji „Rzeczowe aktywa trwałe” - zmniejszenie aktywa o kwotę 11 639 tys. zł, w stosunku do 31 grudnia 2017 roku, wynika głównie z:
 - zmniejszenia aktywa z tytułu podatku odroczonego o kwotę 3 006 tys. zł - zmniejszenie się różnicy między wartościami podatkowymi a bilansowymi,
 - utworzenia rezerwy na podatek odroczone na kwotę 8 633 tys. zł - zwiększenie się różnicy między wartościami bilansowymi a podatkowymi,
- zmiana w pozycji „Zapasy i prawa majątkowe” - zmniejszenie aktywa o kwotę 6 195 tys. zł w stosunku do 31 grudnia 2017 roku wynika przede wszystkim ze zwiększenia rezerwy na podatek odroczone z tytułu nabytych praw do emisji CO₂ o kwotę 6 032 tys. zł,
- zmiana w pozycji „Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe” - zmniejszenie aktywa o kwotę 4 928 tys. zł w stosunku do 31 grudnia 2017 roku wynika głównie ze zmniejszenia odpisów aktualizujących należności w stosunku do 31 grudnia 2017 roku (wykorzystanie aktywa dotyczącego umorzonych należności African Investment Group S.A. w kwocie 4 894 tys. zł),
- zmiana w pozycji „Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe” - zwiększenie aktywa o kwotę 8 312 tys. zł w stosunku do 31 grudnia 2017 roku wynika głównie ze zwiększenia rezerwy z tytułu praw do emisji CO₂ o kwotę 8 192 tys. zł,
- zmiana w pozycji „Rezerwy” - zwiększenie aktywa o kwotę 1 915 tys. zł w stosunku do 31 grudnia 2017 roku wynika głównie z:
 - zwiększenia rezerwy na ochronę środowiska - zawiązano aktywo z tytułu podatku odroczonego o wartości 1 951 tys. zł w stosunku do 31 grudnia 2017 roku,
- zmiana w pozycji „Strata podatkowa” - utworzenie aktywa z tytułu poniesienia straty podatkowej w 2018 roku o wartości 8 136 tys. zł., która będzie do wykorzystania w latach 2019-2023.

Nota 7.6 Nieujęte aktywa/rezerwa z tytułu odroczonego podatku

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka nie ujęła aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego od utworzonych w latach poprzednich odpisów aktualizujących wartość udziałów w następujących spółkach zależnych: „Transtech” Sp. z o.o., „Infrapark Police” S.A. w likwidacji i Grupa Azoty Police Serwis Sp. z o.o., ponieważ nie występowały okoliczności wskazujące na możliwość realizacji tego aktywa w dającej się przewidzieć przyszłości.

Nota 8 Działalność zaniechana

W 2018 oraz 2017 roku w Spółce nie wystąpiła działalność zaniechana.

Nota 9 Zysk na jedną akcję

Kalkulacja podstawowego zysku przypadającego na jedną akcję dokonana została w oparciu o zysk netto akcjonariuszy Spółki oraz o średnią ważoną liczbę akcji na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego. Wielkości te zostały ustalone w sposób przedstawiony poniżej:

	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017
Zysk netto	29 532	133 206
Liczba akcji na początek okresu	75 000 000	75 000 000
Liczba akcji na koniec okresu	75 000 000	75 000 000
Średnia ważona liczba akcji w okresie	75 000 000	75 000 000
Zysk na jedną akcję: Z działalności kontynuowanej:		
Podstawowy (zł)	0,39	1,78
Rozwodniony (zł)	0,39	1,78

Rozwodniony zysk przypadający na jedną akcję

Nie występują czynniki powodujące rozwodnienie zysku przypadającego na jedną akcję.

Nota 10 Rzeczowe aktywa trwałe

Wartość bilansowa

	na dzień 31.12.2018	na dzień 31.12.2017
Grunty	615	615
Budynki i budowle	426 828	426 279
Maszyny i urządzenia	769 690	737 662
Środki transportu	11 619	4 778
Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	11 425	13 255
	1 220 177	1 182 589
Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	152 352	138 787
	1 372 529	1 321 376

Na dzień 31 grudnia 2018 roku, w stosunku do 31 grudnia 2017 roku, rzeczowe aktywa trwałe uległy istotnemu zwiększeniu w pozycjach budynki i budowle oraz maszyny i urządzenia w wyniku przyjęcia na stan aktywów z rzeczowych aktywów trwałych w budowie:

- zadania inwestycyjnego „Węzeł oczyszczania spalin wraz z modernizacją EC II” na kwotę 22 278 tys. zł,
- zadania inwestycyjnego „Modernizacja turbozespołu TUP-12” na kwotę 15 198 tys. zł,
- zadania inwestycyjnego „Wymiana suszarni nawozów 311X PN2” na kwotę 11 787 tys. zł,
- zadania inwestycyjnego „Wykonanie i wymiana wymienników ciepła” na kwotę 6 873 tys. zł.

Zestawienie netto rzeczowych aktywów trwałych

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Razem
Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2018 roku	615	426 279	737 662	4 778	13 255	138 787	1 321 376
Zwiększenia, w tym (+):	-	24 042	118 571	8 456	547	165 016	316 632
Zwiększenia z tytułu nabycia, wytworzenia, oddania do eksploatacji	-	24 016	114 968	5 497	547	164 974	310 002
Zwiększenia z tytułu zawartych umów leasingu finansowego	-	-	-	2 950	-	-	2 950
Zwiększenia z tytułu odwrócenia i wykorzystania odpisu aktualizującego	-	26	2 344	9	-	42	2 421
Zwiększenia pozostałe	-	-	1 259	-	-	-	1 259
Zmniejszenia, w tym (-):	-	(23 493)	(86 543)	(1 615)	(2 377)	(151 451)	(265 479)
Amortyzacja	-	(22 814)	(83 566)	(1 606)	(2 351)	-	(110 337)
Zmniejszenia stanu z tytułu zbycia	-	(61)	(2)	(9)	-	-	(72)
Zmniejszenia stanu z tytułu likwidacji	-	(2)	(2 615)	-	-	(3 293)	(5 910)
Zmniejszenia z tytułu oddania do eksploatacji	-	-	-	-	-	(147 792)	(147 792)
Zmniejszenia z tytułu utworzenia odpisu aktualizującego	-	(616)	(37)	-	-	-	(653)
Zmniejszenia z tytułu przekwalifikowania do nieruchomości inwestycyjnych	-	-	(313)	-	-	-	(313)
Zmniejszenia pozostałe	-	-	(10)	-	(26)	(366)	(402)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2018 roku	615	426 828	769 690	11 619	11 425	152 352	1 372 529

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe rzeczowe aktywa trwale	Rzeczowe aktywa trwale w budowie	Razem
Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2017 roku	615	314 451	589 804	6 561	10 253	305 796	1 227 480
Zwiększenia, w tym (+):	-	131 007	225 171	610	5 719	194 078	556 585
Zwiększenia z tytułu nabycia, wytworzenia, oddania do eksploatacji	-	129 144	221 603	87	5 718	194 078	550 630
Zwiększenia z tytułu zawartych umów leasingu finansowego	-	-	-	-	-	-	-
Zwiększenia z tytułu odwrócenia i wykorzystania odpisu aktualizującego	-	12	3 396	523	1	-	3 932
Zwiększenia pozostałe	-	1 851	172	-	-	-	2 023
Zmniejszenia, w tym (-):	-	(19 179)	(77 313)	(2 393)	(2 717)	(361 087)	(462 689)
Amortyzacja	-	(19 160)	(73 886)	(1 779)	(2 716)	-	(97 541)
Zmniejszenia stanu z tytułu zbycia	-	-	-	(216)	-	-	(216)
Zmniejszenia stanu z tytułu likwidacji	-	(13)	(3 426)	(324)	(1)	(39)	(3 803)
Zmniejszenia z tytułu oddania do eksploatacji	-	-	-	-	-	(357 610)	(357 610)
Zmniejszenia z tytułu utworzenia odpisu aktualizującego	-	(6)	(1)	(74)	-	(3 150)	(3 231)
Zmniejszenia z tytułu przekwalifikowania do nieruchomości inwestycyjnych	-	-	-	-	-	-	-
Zmniejszenia pozostałe	-	-	-	-	-	(288)	(288)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2017 roku	615	426 279	737 662	4 778	13 255	138 787	1 321 376

Zestawienie rzeczowych aktywów trwałych

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Razem
Stan na dzień 31.12.2018 roku							
Wartość bilansowa brutto	615	980 712	1 921 498	24 470	48 128	159 698	3 135 121
Skumulowane umorzenie (-)	-	(468 993)	(1 049 320)	(12 606)	(33 946)	-	(1 564 865)
Odpisy z tytułu utraty wartości (-)	-	(84 891)	(102 488)	(245)	(2 757)	(7 346)	(197 727)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2018 roku	615	426 828	769 690	11 619	11 425	152 352	1 372 529
Stan na dzień 31.12.2017 roku							
Wartość bilansowa brutto	615	957 424	1 823 336	18 291	48 286	146 175	2 994 127
Skumulowane umorzenie (-)	-	(446 844)	(980 879)	(13 259)	(32 274)	-	(1 473 256)
Odpisy z tytułu utraty wartości (-)	-	(84 301)	(104 795)	(254)	(2 757)	(7 388)	(199 495)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2017 roku	615	426 279	737 662	4 778	13 255	138 787	1 321 376

Wartość bilansowa brutto wszystkich, w pełni zamortyzowanych, rzeczowych aktywów trwałych będących nadal w użytkowaniu na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosi 775 327 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosiła 707 022 tys. zł).

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości i ich wykorzystanie

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Razem
Wartość odpisów na dzień 01.01.2018 roku	-	84 301	104 795	254	2 757	7 388	199 495
Odpis aktualizujący ujęty w rachunku zysków i strat	-	616	37	-	-	-	653
Odwrocenie odpisu aktualizującego ujęte w rachunku zysków i strat (-)	-	(26)	(2 344)	(9)	-	(42)	(2 421)
Wartość odpisów na dzień 31.12.2018 roku	-	84 891	102 488	245	2 757	7 346	197 727
Wartość odpisów na dzień 01.01.2017 roku	-	84 307	108 190	703	2 758	4 238	200 196
Odpis aktualizujący ujęty w rachunku zysków i strat	-	6	1	74	-	3 150	3 231
Odwrocenie odpisu aktualizującego ujęte w rachunku zysków i strat (-)	-	(12)	(3 396)	(523)	(1)	-	(3 932)
Wartość odpisów na dzień 31.12.2017 roku	-	84 301	104 795	254	2 757	7 388	199 495

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2018 roku Spółka spisała rzeczowe aktywa trwałe w budowie w kwocie 3 251 tys. zł, w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych.

Środki trwałe objęte odpisem aktualizującym w okresie sprawozdawczym należą do segmentu Pigmenty i segmentu Nawozy.

W okresach objętych niniejszym sprawozdaniem Spółka otrzymała 491 tys. zł od stron trzecich z tytułu odszkodowań za spadek wartości lub utratę elementów rzeczowego majątku trwałego.

Odpisy aktualizujące tworzy się, gdy istnieją przesłanki wystąpienia utraty wartości oraz gdy w wyniku testu na utratę wartości oszacowana wartość odzyskiwalna jest mniejsza niż wartość bilansowa składnika rzeczowych aktywów trwałych lub gdy z indywidualnej analizy wynika, że składnik majątku utracił przydatność. Odpisy odnoszone są w pozostałe koszty operacyjne.

Zmniejszenie odpisów może być efektem ich rozwiązania, w przypadku gdy oszacowana wartość odzyskiwalna jest wyższa niż wartość bilansowa lub wykorzystania ze względu na likwidację składnika rzeczowych aktywów trwałych uprzednio objętego odpisem. Rozwiązanie odpisów następuje w pozostałe przychody operacyjne.

Test na utratę wartości

W związku z identyfikacją przesłanek na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka przeprowadziła test na utratę wartości aktywów. Test przeprowadzono dla rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych w dwóch wyodrębnionych ośrodkach wypracowujących środki pieniężne (OWSP), tj. OWSP Nawozy oraz OWSP Pigmenty.

OWSP Nawozy obejmuje głównie produkcję i sprzedaż nawozów wieloskładnikowych, nawozów azotowych, mocznika, amoniaku ciekłego oraz innych produktów chemicznych (obejmuje zakres działalności Jednostki Biznesowej Nawozy oraz Jednostki Biznesowej Nitro).

OWSP Pigmenty obejmuje głównie produkcję i sprzedaż bieli tytanowej wykorzystywanej między innymi w produkcji farb, lakierów i barwników.

Pozycje bilansowe użytkowane wspólnie przez oba ośrodki wypracowujące środki pieniężne, ewidencjonowane w ramach Obszarów Wsparcia oraz Administracji, zostały przypisane do OWSP w sposób pośredni. Jako najbardziej racjonalny sposób alokacji aktywów i pasywów majątku wspólnego przyjęto dla pozycji Obszarów Wsparcia i Administracji klucze kosztowe.

Prognoza przyszłych przepływów pieniężnych została sporządzona zgodnie z metodologią określoną w ramach MSR 36 „Utrata wartości aktywów”. Wartość odzyskiwalna ośrodków wypracowujących środki pieniężne została ustalona w oparciu o ich wartość użytkową.

Prognoza przyszłych przepływów do testu na dzień 31 grudnia 2018 roku sporządzona została w ujęciu nominalnym, stąd do ich zdyskontowania zastosowano również stopę w ujęciu nominalnym. Stopa dyskonta została ustalona na poziomie 7,01% po opodatkowaniu (średni ważony koszt kapitału netto w ujęciu nominalnym). Wyliczona w sposób iteracyjny, odpowiadająca jej średnia stopa przed opodatkowaniem wyniosła 8,74% (średni ważony koszt kapitału brutto w ujęciu nominalnym).

W wyniku przeprowadzonego na dzień 31 grudnia 2018 roku testu na utratę wartości aktywów uzyskano nadwyżkę wartości użytkowej (odzyskiwalnej) nad wartością testowanego majątku w OWSP Nawozy oraz w OWSP Pigmenty.

Pomimo nadwyżek wartości użytkowej nad wartością testowanego majątku uzyskanych w teście, Spółka podjęła decyzję, aby nie rozwiązywać utworzonego w przeszłych okresach odpisu aktualizującego wartość majątku trwałego, ze względu na fakt, iż kwoty nadwyżki wartości użytkowej nad wartością księgową są nieistotne w relacji do wartości majątku.

Nakłady na istotne rzeczowe aktywa trwałe w budowie

Do najistotniejszych (poniesionych w 2018 roku oraz w okresach wcześniejszych) nakładów inwestycyjnych składających się na rzeczowe aktywa trwałe w budowie należą:

	na dzień 31.12.2018	na dzień 31.12.2017
Zmiana technologii produkcji kwasu fosforowego	61 919	12 591
Komputeryzacja instalacji APiA Wydziału NPF	10 401	-
Wykonanie i wymiana wymienników ciepła	5 932	-
Wykonanie modernizacji obiektu 503	2 222	-
Wymiana kompresora nr 1 w obiekcie 266	2 110	-
Modernizacja turbozespołu TUP-12	-	12 903
Wymiana suszarni nawozów 311XPN-2	-	9 232
Wykonanie instalacji odazotowania spalin -optymalizacja pracy instalacji IOS	-	8 737
Modernizacja ramp przeładunkowych	1	6 093
	82 585	49 556

Rzeczowe aktywa trwałe w leasingu finansowym

	na dzień 31.12.2018	na dzień 31.12.2017
Maszyny i urządzenia	22	122
Środki transportu	3 803	1 517
Wartość bilansowa rzeczowych aktywów trwałych w leasingu finansowym	3 825	1 639

Spółka użytkuje środki transportu bliskiego na podstawie długoterminowej umowy najmu zawartej w 2009 roku oraz umowy zawartej w 2018 roku, które zgodnie z MSR 17 spełniają definicje leasingu finansowego. W ramach tych umów najmu użytkowane są środki transportu bliskiego (50 szt., wózki widłowe, koparki, spycharki) przez okres minimum 5 lat. Spółka użytkuje na podstawie leasingu finansowego również 8 samochodów osobowych nabytych w latach 2015-2018.

Zabezpieczenia

Tytuł zobowiązania/ograniczenia w dysponowaniu	na dzień 31.12.2018	na dzień 31.12.2017
Pożyczka/hipoteki	14 292	15 199
Pożyczka/zastaw rejestrowy	14 174	14 974
	28 466	30 173

Na dzień 31 grudnia 2018 roku jedyne zabezpieczenia ustanowione na majątku Spółki (hipoteka na nieruchomościach oraz zastaw rejestrowy na majątku ruchomym) związane są z umową pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie. Pozostałe umowy kredytowe oraz pożyczki zgodnie z wymogami Umowy o Finansowanie Wewnętrzgrupowe wolne są od zabezpieczeń tego typu.

Nota 11 Prawo wieczystego użytkowania gruntów

Grunty użytkowane wieczyście

na dzień 31.12.2018	na dzień 31.12.2017
4 959	5 519

Zestawienie brutto prawa wieczystego użytkowania gruntów

Wartość bilansowa brutto
Skumulowane umorzenie (-)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2018 roku

na dzień 31.12.2018
5 283
(324)
4 959

Wartość bilansowa brutto
Skumulowane umorzenie (-)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2017 roku

na dzień 31.12.2017
5 780
(261)
5 519

Prawo wieczystego użytkowania gruntów zaliczone do składników użytkowanych w oparciu o umowy leasingu operacyjnego nie jest wykazywane jako rzeczowe aktywa trwałe Spółki.

Spółka korzysta z gruntów użytkowanych wieczyście otrzymanych nieodpłatnie albo nabytych na rynku wtórnym o łącznej powierzchni 1 221,53 ha.

W 2018 roku Spółka otrzymała, w wyniku podziału masy likwidacyjnej spółki zależnej Infrapark Police S.A. w likwidacji, grunt użytkowany wieczyście na kwotę 237 tys. zł o powierzchni 1,21 ha. W 2018 roku Spółka dokonała sprzedaży gruntów użytkowanych wieczyście do spółki zależnej PDH Polska S.A. na kwotę 718 tys. zł. o łącznej powierzchni 3,72 ha.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku wartość gruntów użytkowanych wieczyście ujmowanych pozabilansowo wynosi 104 586 tys. zł. W 2018 roku dokonano podziału geodezyjnego gruntów użytkowanych wieczyście w związku z realizacją inwestycji drogowej w wyniku czego Spółce ograniczono użytkowanie wieczyste gruntów o powierzchni 0,403 ha na łączną kwotę 31 tys. zł.

Wartość praw została oszacowana w 2011 roku na podstawie wyceny niezależnego rzeczoznawcy majątkowego. W celu aktualizacji wyceny gruntów ujmowanych pozabilansowo Spółka, z udziałem rzeczoznawcy majątkowego, w 2017 roku dokonała analizy wartości prawa wieczystego użytkowania gruntów. Uznano, że wartość tych praw nie zmieniła się istotnie w porównaniu z wartościami z 2011 roku.

Nota 12 Wartości niematerialne

Wartość bilansowa

	na dzień 31.12.2018	na dzień 31.12.2017
Patenty i licencje	13 310	14 962
Oprogramowanie komputerowe	1 152	3 049
Pozostałe wartości niematerialne	752	928
	15 214	18 939
Wartości niematerialne w budowie	3 211	3 234
	18 425	22 173

Na dzień 31 grudnia 2018 roku, w stosunku do 31 grudnia 2017 roku, wartości niematerialne uległy zwiększeniu w wyniku przyjęcia na stan aktywów:

- licencji na wartość 134 tys. zł,
- programów komputerowych na wartość 27 tys. zł.

Wartości niematerialne nie stanowią zabezpieczenia płatności zobowiązań Spółki.

Wszystkie wartości niematerialne stanowią własność Spółki.

Zestawienie netto wartości niematerialnych

	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Pozostałe wartości niematerialne	Wartości niematerialne w budowie	Razem
Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2018 roku	14 962	3 049	928	3 234	22 173
Zwiększenia, w tym (+):	159	37	-	137	333
Zwiększenia z tytułu nabycia, wytworzenia, oddania do eksploatacji	134	27	-	137	298
Zwiększenia z tytułu odwrócenia odpisu aktualizującego	25	-	-	-	25
Zwiększenia pozostałe	-	10	-	-	10
Zmniejszenia, w tym (-):	(1 811)	(1 934)	(176)	(160)	(4 081)
Amortyzacja	(1 786)	(701)	(176)	-	(2 663)
Zmniejszenia stanu z tytułu likwidacji	(25)	-	-	-	(25)
Zmniejszenia z tytułu oddania do eksploatacji	-	-	-	(160)	(160)
Pozostałe zmniejszenia	-	(1 233)	-	-	(1 233)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2018 roku	13 310	1 152	752	3 211	18 425

	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Pozostałe wartości niematerialne	Wartości niematerialne w budowie	Razem
Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2017 roku	14 032	1 267	1 104	5 488	21 891
Zwiększenia, w tym (+):	2 483	2 415	-	2 984	7 882
Zwiększenia z tytułu nabycia, wytworzenia, oddania do eksploatacji	2 483	2 415	-	2 984	7 882
Zwiększenia z tytułu odwrócenia odpisu aktualizującego	-	-	-	-	-
Zmniejszenia, w tym (-):	(1 553)	(633)	(176)	(5 238)	(7 600)
Amortyzacja	(1 553)	(633)	(176)	-	(2 362)
Zmniejszenia stanu z tytułu likwidacji	-	-	-	-	-
Zmniejszenia z tytułu oddania do eksploatacji	-	-	-	(4 898)	(4 898)
Pozostałe zmniejszenia	-	-	-	(340)	(340)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2017 roku	14 962	3 049	928	3 234	22 173

Zestawienie wartości niematerialnych

	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Pozostałe wartości niematerialne	Wartości niematerialne w budowie	Razem
Stan na dzień 31.12.2018 roku					
Wartość bilansowa brutto	31 276	5 287	2 190	3 211	41 964
Skumulowane umorzenie (-)	(16 111)	(3 841)	(1 262)	-	(21 214)
Odpisy z tytułu utraty wartości (-)	(1 855)	(294)	(176)	-	(2 325)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2018 roku	13 310	1 152	752	3 211	18 425
Stan na dzień 31.12.2017 roku					
Wartość bilansowa brutto	31 623	6 493	2 190	3 234	43 540
Skumulowane umorzenie (-)	(14 781)	(3 150)	(1 086)	-	(19 017)
Odpisy z tytułu utraty wartości (-)	(1 880)	(294)	(176)	-	(2 350)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2017 roku	14 962	3 049	928	3 234	22 173

Wartość bilansowa brutto wszystkich, w pełni zamortyzowanych, wartości niematerialnych będących nadal w użytkowaniu na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosi 13 825 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosiła 11 008 tys. zł).

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości i ich wykorzystanie

	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Pozostałe wartości niematerialne	Wartości niematerialne w budowie	Razem
Wartość odpisów na dzień 01.01.2018 roku	1 880	294	176	-	2 350
Odwrócenie odpisu aktualizującego ujęte w rachunku zysków i strat (-)	(25)	-	-	-	(25)
Wartość odpisów na dzień 31.12.2018 roku	1 855	294	176	-	2 325
Wartość odpisów na dzień 01.01.2017 roku	1 880	294	176	-	2 350
Odwrócenie odpisu aktualizującego ujęte w rachunku zysków i strat (-)	-	-	-	-	-
Wartość odpisów na dzień 31.12.2017 roku	1 880	294	176	-	2 350

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka przeprowadziła test na utratę wartości niematerialnych, opisany w nocie 10 Rzeczowe aktywa trwałe.

	na dzień 31.12.2018	na dzień 31.12.2017
Wartość prac badawczych i rozwojowych ujętych jako koszt	1 661	2 971

Istotne nakłady na wartości niematerialne w budowie

Istotne nakłady poniesione na wartości niematerialne i prawne w budowie dotyczą:

- wykonania oprogramowania systemu Financial Dashboard (FDB) w kwocie 2 406 tys. zł,
- projektu App47 Rollout BWIP w kwocie 791 tys. zł.

Nota 13 Nieruchomości inwestycyjne

	na dzień 31.12.2018	na dzień 31.12.2017
Wartość bilansowa na początek okresu	26 960	25 901
Zwiększenia, w tym (+):	313	752
Zwiększenia z tytułu reklasyfikacji z innej kategorii aktywów	313	752
Zysk netto z korekty wartości godziwej	420	307
Wartość bilansowa na koniec okresu	27 693	26 960

Nieruchomości inwestycyjne obejmują grunty własne, budynki i budowle wyceniane w wartości godziwej.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka dokonała aktualizacji wyceny nieruchomości przez niezależny podmiot zewnętrzny, posiadający uprawnienia do wyceny majątku. Przy oszacowaniu wartości nieruchomości zastosowano metodę dochodową. W podejściu tym dokonano analizy stawek czynszu obowiązującego w przypadku najmu podobnych nieruchomości. W wyniku tej wyceny nastąpił wzrost wartości nieruchomości inwestycyjnych w stosunku do ostatniej wyceny o 420 tys. zł.

Spółka nie posiada ograniczeń dotyczących możliwości zbycia nieruchomości inwestycyjnych. Nieruchomości inwestycyjne nie stanowią zabezpieczenia płatności zobowiązań Spółki. Nie występowały również żadne dodatkowe zobowiązania umowne związane z zakupem, wybudowaniem, dostosowaniem nieruchomości inwestycyjnych ani też ich przyszłym ulepszeniem. Koszty napraw, utrzymania nieruchomości inwestycyjnych są ponoszone przez Spółkę na bieżąco.

	Za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	Za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017
Przychody z tytułu dzierżawy nieruchomości inwestycyjnych	2 675	2 447
Bezpośrednie koszty z tytułu utrzymania nieruchomości inwestycyjnych (podatek od nieruchomości, opłaty za użytkowanie wieczyste, nakłady remontowe, ubezpieczenia)	(1 889)	(1 949)
	786	498

Nota 14 Aktywa finansowe

Nota 14.1 Udziały i akcje

	na dzień 31.12.2018	na dzień 31.12.2017
Udziały/akcje w jednostkach zależnych	237 077	207 315
Udziały/akcje w jednostkach stowarzyszonych	1 171	1 171
	238 248	208 486
Przypadające na:		
Długoterminowe	238 248	208 486
	238 248	208 486

Zestawienie zmian w udziałach i akcjach

	na dzień 31.12.2018	na dzień 31.12.2017
Stan na początek okresu	208 486	186 376
Zwiększenia, w tym (+):	126 928	29 179
Zwiększenia z tytułu nabycia akcji	30 000	29 179
Zwiększenie z tytułu wykorzystania odpisu aktualizującego	96 928	-
Zmniejszenia, w tym (-):	(97 166)	(7 069)
Zmniejszenia z tytułu sprzedaży, likwidacji	(97 166)	(2 964)
Zmniejszenia z tytułu reklasyfikacji do innej kategorii aktywów	-	(2 357)
Zmniejszenia z tytułu utworzenia odpisu aktualizującego	-	(1 748)
Stan na koniec okresu	238 248	208 486

Podwyższenie kapitału zakładowego spółki zależnej PDH Polska Spółka Akcyjna

W dniu 9 kwietnia 2018 roku Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego spółki PDH Polska S.A. Po zarejestrowaniu podwyższenia kapitału kapitał zakładowy spółki zależnej wynosi 304 000 tys. zł, w tym kapitał zapłacony 211 000 tys. zł.

W dniu 31 sierpnia 2018 roku zgodnie z decyzją Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia spółki zależnej PDH Polska S.A. z dnia 10 listopada 2017 roku dokonano wpłaty pozostałej kwoty kapitału zakładowego przez akcjonariuszy spółki PDH Polska S.A.:

- 22 500 tys. zł przez spółkę Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A.,
- 70 500 tys. zł przez spółkę Grupa Azoty S.A.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku udział w ogólnej liczbie głosów na Zgromadzeniu Wspólników/Walnym Zgromadzeniu posiadany przez spółkę Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. w podmiotach zależnych i stowarzyszonych jest równy udziałowi Spółki w kapitałach tych jednostek.

Podział majątku spółki zależnej Infrapark Police S.A. w likwidacji

Z dniem 1 listopada 2018 roku spółka Infrapark Police S.A. w likwidacji całkowicie zakończyła działalność gospodarczą.

W dniu 8 stycznia 2019 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie spółki Infrapark Police S.A. w likwidacji zatwierdziło dokumenty i podjęło uchwały kończące likwidację spółki.

Zgodnie z uchwałą Walnego Zgromadzenia spółki, Zarząd Infrapark Police S.A. został zobowiązany do złożenia wniosku o wykreślenie spółki z Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego niezwłocznie po otrzymaniu i podzieleniu między akcjonariuszy należnego zwrotu podatku VAT (w kwocie 10 tys. zł).

Udziały w spółce zależnej „Supra” Agrochemia Sp. z o.o.

W związku z tym, że sprzedaż aktywów związanych ze spółką zależną Supra Agrochemia Sp. z o.o. jest wysoce prawdopodobna Spółka na dzień 31 grudnia 2018 roku prezentuje udziały w tej spółce zależnej w kwocie 2 357 tys. zł w pozycji „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży” (nota 20).

Zwrot akcji spółki zależnej African Investment Group S.A.

W wyniku podpisanego porozumienia rozwiązującego z DGG Eco Sp. z o.o. wraz z aneksami w dniu 30 maja 2018 roku zostały zwrócone akcje spółki African Investment Group S.A. (nabyte na podstawie umowy pomiędzy DGG ECO Sp. z o.o. a Jednostką Dominującą). Tym samym Spółka z dniem 30 maja 2018 roku utraciła kontrolę nad spółką zależną African Investment Group S.A. W związku ze zdarzeniami opisanymi w punkcie 3 niniejszego sprawozdania zdjęto z ewidencji udziały w kwocie 96 928 tys. zł w kapitale African Investment Group S.A. wykorzystując w tym celu utworzony odpis utworzony w latach ubiegłych w kwocie 96 219 tys. zł (szczegółowy opis w punkcie 3).

Udziały/akcje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych

Nazwa jednostki zależnej/stowarzyszonej	Procent posiadanych udziałów/akcji w kapitale podstawowym	Kraj	Wartość odpisów z tytułu utraty wartości	Wartość bilansowa udziałów/akcji
31 grudnia 2018 roku				
Infrapark Police S.A. w likwidacji	54,43%	Polska	(4 313)	-
Zarząd Morskiego Portu Police Sp. z o.o.	99,91%	Polska	-	32 612
Grupa Azoty Police Serwis Sp. z o.o.	100,00%	Polska	(806)	12 891
Koncept Sp. z o.o.	100,00%	Polska	-	518
Transtech Sp. z o.o.	100,00%	Polska	(1 868)	7 930
Grupa Azoty Africa S.A.	99,99%	Senegal	(445)	400
PDH Polska Spółka Akcyjna	59,93%	Polska	-	182 726
Supra Agrochemia Sp. z o.o.*	100,00%	Polska	(17 389)	2 357
Kemipol Sp. z o.o.	33,99%	Polska	-	1 171
budchem Sp. z o.o. w likwidacji	48,96%	Polska	(592)	-
			(25 413)	240 605
31 grudnia 2017 roku				
Infrapark Police S.A. w likwidacji	54,43%	Polska	(5 022)	238
Zarząd Morskiego Portu Police Sp. z o.o.	99,91%	Polska	-	32 612
Grupa Azoty Police Serwis Sp. z o.o.	100,00%	Polska	(806)	12 891
Koncept Sp. z o.o.	100,00%	Polska	-	518
Transtech Sp. z o.o.	100,00%	Polska	(1 868)	7 930
African Investment Group S.A.	54,90%	Senegal	(96 219)	-
Grupa Azoty Africa S.A.	99,99%	Senegal	(445)	400
PDH Polska Spółka Akcyjna	84,54%	Polska	-	152 726
Supra Agrochemia Sp. z o.o.*	100,00%	Polska	(17 389)	2 357
Kemipol Sp. z o.o.	33,99%	Polska	-	1 171
budchem Sp. z o.o. w likwidacji	48,96%	Polska	(592)	-
			(122 341)	210 843

* na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku Spółka prezentuje udziały w spółce zależnej „Supra” Agrochemia Sp. z o.o. w kwocie 2 357 tys. zł jako „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży” (nota 20).

Spółki stowarzyszone Kemipol Sp. z o.o. oraz budchem Sp. z o.o. w likwidacji konsolidowane są metodą praw własności, pozostałe spółki konsolidowane są metodą pełną.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku udział w ogólnej liczbie głosów na Zgromadzeniu Wspólników/Walnym Zgromadzeniu posiadany przez spółkę Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. w podmiotach zależnych i stowarzyszonych jest równy udziałowi Spółki w kapitałach tych jednostek.

Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych nie stanowią zabezpieczenia płatności zobowiązań Spółki.

Nota 14.2 Odpisy aktualizujące wartość udziałów/akcji

	na dzień 31.12.2018	na dzień 31.12.2017
Stan na początek okresu	104 952	120 593
Utworzenie odpisu aktualizującego w jednostkach zależnych (+)	-	1 748
Zmniejszenie z tytułu reklasyfikacji do innej kategorii aktywów (-)	-	(17 389)
Wykorzystanie odpisu aktualizującego w jednostkach zależnych (-)	(96 219)	-
Rozwiązanie odpisu aktualizującego w jednostkach zależnych (-)	(709)	-
Stan na koniec okresu	8 024	104 952

Wykorzystanie odpisu w kwocie 96 219 tys. zł dotyczy udziału w spółce African Investment Group S.A. (szczegółowy opis w punkcie 3 niniejszego sprawozdania).

Biorąc pod uwagę, że przetestowane pod kątem utraty wartości nakłady na rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne poniesione przez spółkę PDH Polska S.A. nie wykazały utraty wartości na poziomie skonsolidowanego sprawozdania, Spółka zastosowała ten sam test do oceny wartości inwestycji w akcje PDH Polska S.A. i uznała, że nie nastąpiła utrata wartości tej inwestycji. Szczegółowy opis testu znajduje się w notcie 10 skonsolidowanego sprawozdania finansowego Spółki.

Zarząd Spółki nie zidentyfikował konieczności utworzenia nowych odpisów na utratę wartości udziałów oraz akcji w pozostałych spółkach zależnych.

Nota 14.3 Pozostałe aktywa finansowe

	na dzień 31.12.2018	na dzień 31.12.2017
Pożyczki	2 951	-
Przypadające na:		
Krótkoterminowe	2 951	-

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku Spółka udzieliła dwóch pożyczek spółce niepowiązanej świadczącej usługi reklamowe na łączną kwotę 2 952 tys. zł. Termin spłaty kwoty 1 476 tys. zł przypadął na dzień 14 stycznia 2019 roku oraz pozostałej kwoty na dzień 14 marca 2019 roku. Efektywna stopa procentowa do kalkulacji odsetek liczona była według stawki WIBOR1M powiększonej o marżę w wysokości 2,5 p.p. i wynosiła 4,14 %. Na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka utworzyła odpis z tytułu szacowanej straty kredytowej zgodnie z MSSF 9 o łącznej wartości 1 tys. zł. Pierwsza rata pożyczki na kwotę 1 476 tys. zł została rozliczona zgodnie z terminem płatności w dniu 14 stycznia 2019 roku.

Nota 15 Zapasy

	na dzień 31.12.2018	na dzień 31.12.2017
Produkty gotowe	78 513	55 108
Półprodukty, produkcja w toku	48 829	40 649
Materiały	187 624	156 185
Zapasy ogółem, w tym:	314 966	251 942

	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017
Wartość zapasów ujętych jako koszt w okresie	2 096 228	2 100 759
Odpisy wartości zapasów ujęte jako koszt w okresie	3 377	2 759
Odpisy wartości zapasów wykorzystane/rozwiązane w okresie	(4 241)	(2 471)
	2 095 364	2 101 047

	na dzień 31.12.2018	na dzień 31.12.2017
Wartość odpisów aktualizujących zapasy	7 617	8 481

Na dzień 31 grudnia 2018 roku nie występują nietypowe pozycje w zapasach Spółki.

Główną pozycję w zapasach materiałów stanowią podstawowe surowce do produkcji nawozów (sól potasowa, szlaka, ilmenit, fosforyty i miął węglowy) na kwotę 89 108 tys. zł. Pozostałe surowce stanowią kwotę 17 578 tys. zł. W pozycji zapasów prezentowane są również zapasy materiałów technicznych, pomocniczych, opakowań, odpadów oraz złomu w wysokości 38 639 tys. zł.

Utworzenie, jak i odwrócenie odpisów aktualizujących wartość zapasów ujmuje się w koszcie wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów. W 2018 roku obciążono rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody kwotą 864 tys. zł z tytułu:

- zmniejszenia odpisów aktualizujących wartość zapasów w kwocie 4 241 tys. zł dotyczących zapasów, które zostały w danym okresie sprawozdawczym zagospodarowane (zużyte do produkcji, sprzedane, zlikwidowane itp.),
- zwiększenia (utworzenia) odpisów aktualizujących wartość zapasów produktów gotowych, półfabrykatów i materiałów nie wykazujących rotacji w kwocie 3 377 tys. zł, co wynikało z utraty wartości zapasów oraz ich wyceny nie wyżej od ich wartości netto możliwej do uzyskania.

Zapasy nie stanowią zabezpieczenia płatności zobowiązań Spółki.

Nota 16 Prawa majątkowe

	na dzień 31.12.2018	na dzień 31.12.2017
Prawa do emisji nabyte	25 111	8 557
Prawa do emisji przyznane nieodpłatnie	30 139	23 501
Świadectwa pochodzenia energii	41	165
Prawa majątkowe ogółem	55 291	32 223

Prawa do emisji CO₂ (ilość jednostek)

	na dzień 31.12.2018	na dzień 31.12.2017
Posiadane prawa do emisji CO₂		
Stan na początek okresu (jednostki posiadane)	1 427 483	1 748 986
Rozliczone	(1 728 505)	(1 609 036)
Przyznane	998 059	1 027 533
Zakupione	389 930	260 000
Stan praw na koniec okresu (jednostki posiadane)	1 086 967	1 427 483
Stan praw na koniec okresu (jednostki posiadane i należne z tytułu zawartych kontraktów terminowych)	1 436 967	1 427 483
Emisja w okresie sprawozdawczym	1 450 644	1 728 505

W połowie grudnia 2018 roku Spółka posiadała (nabyte lub zabezpieczone kontraktami) wymaganą do rozliczenia emisji CO₂ za 2018 rok ilość uprawnień. Podjęta w III dekadzie grudnia 2018 roku decyzja o uruchomieniu drugiego ciągu instalacji amoniaku skutkowałą wzrostem emisji CO₂ i w rezultacie niedoborem jednostek CO₂ na dzień 31 grudnia 2018 roku w ilości 13 687 jednostek. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania Spółka posiada pełne zabezpieczenie uprawnień w celu pokrycia rzeczywistej emisji w 2018 roku.

Nota 17 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

	na dzień 31.12.2018	na dzień 31.12.2017
Należności z tytułu dostaw i usług - podmioty powiązane	7 804	9 844
Należności z tytułu dostaw i usług - podmioty pozostałe	117 826	135 610
Należności budżetowe oprócz podatku dochodowego	44 839	38 043
Zaliczki na dostawy materiałów, towarów i usług - podmioty pozostałe	1 193	2 950
Rozliczenia międzyokresowe kosztów - podmioty pozostałe	3 778	2 114
Pozostałe należności - podmioty pozostałe	190	592
	175 630	189 153
Przypadające na:		
Długoterminowe	513	513
Krótkoterminowe	175 117	188 640
	175 630	189 153

Nota 17a Rozliczenia międzyokresowe kosztów

	na dzień 31.12.2018	na dzień 31.12.2017
Ubezpieczenia	1 409	1 449
Pozostałe	2 369	665
	3 778	2 114
Przypadające na:		
Długoterminowe	513	513
Krótkoterminowe	3 265	1 601
	3 778	2 114

Główną pozycję pozostałych rozliczeń międzyokresowych kosztów w kwocie 1 693 tys. zł stanowi rezerwa na przewidywany zwrot akcyzy od energii elektrycznej wykorzystywanej przez Spółkę jako zakład energochłonny w 2018 roku.

Odpisy aktualizujące należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (w tym z tytułu szacowanej straty kredytowej)

	na dzień 31.12.2018	na dzień 31.12.2017 przekształcone*
Stan na początek okresu	70 257	71 797
Korekta z tytułu MSSF 9	72	-
Utworzenie - ujęte w rachunku zysków i strat	996	1 010
Rozwiązanie - ujęte w rachunku zysków i strat	(1 399)	(1 608)
Wykorzystanie	(51 253)	(942)
Stan na koniec okresu	18 673	70 257
Przypadające na:		
Krótkoterminowe	18 673	70 257
	18 673	70 257

* Zmiana spowodowana prezentacją wartości odpisów na należności pozostałe.

Odpisy aktualizujące tworzy się na szacowaną przez Spółkę stratę kredytową dotyczącą należności handlowych oraz pozostałych należności od momentu początkowego ujęcia. Wartość odpisu jest aktualizowana na każdy dzień sprawozdawczy. Utworzenie i rozwiązanie odpisu z tytułu szacowanej straty kredytowej należności handlowych ujmuje się w kosztach sprzedaży. Utworzenie odpisu na należności pozostałe ujmuje się w pozostałych kosztach operacyjnych.

Należności, w przypadku których nastąpiła utrata wartości dotyczą głównie odbiorców nawozów.

W przypadku stwierdzenia nieściągalności należności, które zostały objęte odpisami, z tytułu utraty wartości, dokonuje się ich spisania poprzez wykorzystanie odpisów.

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku Spółka wykorzystwała odpis aktualizujący wartość należności od jednostki zależnej African Investment Group S.A. na łączną kwotę 51 246 tys. zł. (szczegóły opisano w punkcie 3 niniejszego sprawozdania).

Na dzień 31 grudnia 2018 roku suma należności z tytułu dostaw i usług wynosiła 125 674 tys. zł (w roku 2017 - 145 454 tys. zł) - 93% tej kwoty stanowią należności niewymagalne. Należności przeterminowane ponad 12 miesięcy dotyczą w znacznej mierze odbiorców postawionych w stan upadłości lub w stosunku do których jest prowadzone postępowanie egzekucyjne. Należności łącznie od 68 odbiorców zostały objęte odpisem aktualizującym.

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności nie są oprocentowane i nie stanowią zabezpieczenia płatności zobowiązań Spółki.

Analiza wiekowa należności z tytułu dostaw i usług, uwzględniająca szacowane ryzyko kredytowe na dzień 31.12.2018r.

	Wartość brutto należności	Oczekiwana strata kredytowa	Oczekiwana strata kredytowa w %	Wartość netto należności
Nieprzeterminowane	117 453	119	0,10%	117 334
Przeterminowane od 30 do 60 dni	8 302	39	0,47%	8 263
Przeterminowane od 60-180 dni	34	1	2,94%	33
Przeterminowane od 180-360 dni	16	16	100,00%	-
Przeterminowane powyżej 360 dni	17 470	17 470	100,00%	-
	143 275	17 645		125 630

Struktura walutowa należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

	na dzień 31.12.2018	na dzień 31.12.2017
PLN	115 934	117 280
EUR w przeliczeniu na PLN	49 937	54 002
USD w przeliczeniu na PLN	9 759	17 871
	175 630	189 153
Przypadające na:		
Długoterminowe	513	513
Krótkoterminowe	175 117	188 640
	175 630	189 153

Struktura walutowa należności z tytułu dostaw i usług z uwzględnieniem utraty wartości

	na dzień 31.12.2018	na dzień 31.12.2017
PLN	65 934	73 581
EUR w przeliczeniu na PLN	49 937	54 002
USD w przeliczeniu na PLN	9 759	17 871
	125 630	145 454
Przypadające na:		
Długoterminowe	-	-
Krótkoterminowe	125 630	145 454
	125 630	145 454

Średni okres spłaty należności handlowych związany z normalnym tokiem sprzedaży w 2018 oraz w 2017 roku wynosił 26 dni.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku nie występują należności z tytułu sum zatrzymanych.

Nota 18 Środki pieniężne

	na dzień 31.12.2018	na dzień 31.12.2017
Środki pieniężne na rachunkach bankowych (PLN)	1 160	535
Środki pieniężne na rachunkach walutowych (po przeliczeniu na PLN)	7 036	68 803
Pozostałe (cash pooling)	24 717	-
	32 913	69 338
Środki pieniężne, wartości wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	32 913	69 338
Środki pieniężne, wartości wykazywane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	32 913	69 338

Wartość godziwa środków pieniężnych jest równa z ich wartością bilansową.

Saldo środków pieniężnych stanowią środki o nieograniczonej możliwości dysponowania w kwocie 32 913 tys. zł.

Od 1 lipca 2018 roku Spółka posiada środki pieniężne zgromadzone na wyodrębnionych rachunkach bankowych, na które kontrahenci krajowi dokonują płatności podatku VAT zgodnie z wprowadzonymi regulacjami art.108a-108d ustawy o podatku od towarów i usług, tzw. split payment. Spółka korzysta

na bieżąco z posiadanych środków regulując płatności dla dostawców posiadających siedzibę w Polsce, których usługi opodatkowane są podatkiem od towarów i usług. Na dzień 31 grudnia 2018 roku saldo środków pieniężnych posiadanych na tzw. rachunkach VAT wynosi 631 tys. zł i zawiera się w łącznej kwocie środków pieniężnych na rachunkach bankowych (PLN) wykazanych w nocie w wartości 1 160 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka utworzyła odpis z tytułu szacowanej straty kredytowej zgodnie z MSSF 9 w kwocie 5 tys. zł.

Nota 19 Pozostałe aktywa

W Spółce zarówno na dzień 31 grudnia 2018 roku jak i na dzień 31 grudnia 2017 roku nie występowały pozostałe aktywa.

Nota 20 Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Spółka (100% udziałowiec) aktywnie poszukuje nabywcy poprzez realizację procesu sprzedaży spółki Supra Agrochemia Sp. z o.o. w ramach nieograniczonego postępowania przetargowego pn. Sprzedaż 100% udziałów spółki Supra Agrochemia Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu. Supra Agrochemia jest wieczystym użytkownikiem atrakcyjnych nieruchomości gruntowych zabudowanych, zlokalizowanych we wschodniej części Wrocławia o łącznej powierzchni 11,3041 ha. Właścicielem gruntu jest Skarb Państwa. Intensywne działania przygotowawcze zmierzające do sprzedaży miały swój początek już w 2017 roku. W związku z wystąpieniem w tamtym okresie niezależnych od Spółki okoliczności, uległ przesunięciu termin rozpoczęcia wskazanego powyżej postępowania przetargowego. Obecnie proces ten jest na bardzo zaawansowanym etapie. Na przełomie stycznia i lutego 2019 roku uzyskano pozytywne kierunkowe zgody korporacyjne w tym Zarządu oraz Rady Nadzorczej Spółki a także Zgromadzenia Wspólników spółki Supra Agrochemia Sp. z o.o. Jeżeli ponownie nie wystąpią niezależne od Spółki zdarzenia lub okoliczności finalizacja sprzedaży nastąpi w IV kwartale 2019 roku.

	na dzień 31.12.2018	na dzień 31.12.2017
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży, w tym:	16 115	14 718
Pożyczka z odsetkami	16 112	14 715
Odpis aktualizujący wartość pożyczki	(2 354)	(2 354)
Wartość udziałów w kwocie brutto	19 746	19 746
Odpis aktualizujący na udziały	(17 389)	(17 389)

Nota 21 Kapitał własny

Kapitał zakładowy

Wartość kapitału zakładowego

	na dzień 31.12.2018	na dzień 31.12.2017
Wartość kapitału zakładowego	750 000	750 000

Liczba akcji

	na dzień 31.12.2018	na dzień 31.12.2017
Ilość akcji na początek okresu (szt.)	75 000 000	75 000 000
Ilość akcji na koniec okresu (szt.)	75 000 000	75 000 000
Wartości nominalna 1 akcji (zł/akcję)	10	10

Wszystkie wyemitowane akcje zostały w pełni opłacone.

Struktura kapitału zakładowego

Akcjonariusz	Liczba akcji	% kapitału akcyjnego	Liczba głosów	% głosów
31 grudnia 2018 roku				
Grupa Azoty S.A.	49 500 000	66,00%	49 500 000	66,00%
OFE PZU "Złota Jesień"	12 140 000	16,19%	12 140 000	16,19%
Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.	6 607 966	8,81%	6 607 966	8,81%
Skarb Państwa	3 759 356	5,01%	3 759 356	5,01%
Pozostali akcjonariusze	2 992 678	3,99%	2 992 678	3,99%
	75 000 000	100,00%	75 000 000	100,00%

Akcjonariusz	Liczba akcji	% kapitału akcyjnego	Liczba głosów	% głosów
31 grudnia 2017 roku				
Grupa Azoty S.A.	49 500 000	66,00%	49 500 000	66,00%
OFE PZU "Złota Jesień"	11 956 000	15,94%	11 956 000	15,94%
Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.	6 607 966	8,81%	6 607 966	8,81%
Skarb Państwa	3 759 356	5,01%	3 759 356	5,01%
Pozostali akcjonariusze	3 176 678	4,24%	3 176 678	4,24%
	75 000 000	100,00%	75 000 000	100,00%

Zyski zatrzymane

	na dzień 31.12.2018	na dzień 31.12.2017
Stan na początek okresu	411 629	309 624
Zwiększenia (+)	28 092	133 505
Zyski i Straty oraz inne całkowite dochody	28 092	133 505
Zmniejszenia (-)	(39 750)	(31 500)
Dywidenda	(39 750)	(31 500)
Stan na koniec okresu	399 971	411 629

Dywidendy

W dniu 4 czerwca 2018 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie spółki Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. podzieliło zysk netto za rok obrotowy 2017 w wysokości 133 206 tys. zł w następujący sposób:

- na dywidendę dla akcjonariuszy kwotę 39 750 tys. zł,
 - zasilenie kapitału zapasowego w kwocie 93 456 tys. zł.
- Dywidenda została wypłacona w dniu 24 lipca 2018 roku.

Struktura zysków zatrzymanych na dzień bilansowy

	na dzień 31.12.2018	na dzień 31.12.2017
Zyski zatrzymane na koniec okresu, w tym:	399 971	411 629
Kapitał zapasowy	308 489	215 033
Kapitał rezerwowy	67 185	67 185
Zyski i straty aktuarialne	(5 235)	(3 795)
Zysk netto bieżącego okresu	29 532	133 206

Nota 22 Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek

	na dzień 31.12.2018	na dzień 31.12.2017
Kredyty	93 134	2 076
Pożyczki	264 017	294 123
	357 151	296 199
Przypadające na:		
Długoterminowe	297 140	178 495
Krótkoterminowe	60 011	117 704
	357 151	296 199

Wzrost kredytu wynika z przekwalifikowania rezerwy na kredyt wykorzystany przez African Investment Group S.A. na długoterminowe zobowiązanie Spółki z tytułu kredytu (szczegółowy opis w punkcie 3 niniejszego sprawozdania). Dodatkowo, na wzrost stanu długoterminowych kredytów i pożyczek wpłynęło uruchomienie kolejnej transzy długoterminowej pożyczki od Grupy Azoty S.A. w kwocie 40 000 tys. zł z przeznaczeniem na sfinansowanie spółki celowej PDH Polska S.A., której wpływ automatycznie pomniejszył zapotrzebowanie na kapitał krótkoterminowy.

Zapadalność kredytów i pożyczek oraz struktura walutowa

Na dzień 31 grudnia 2018 roku

Waluta kredytu	Stopa referencyjna	Wartość kredytu na dzień bilansowy w walucie	Wartość kredytu na dzień bilansowy				
			do roku	1-2 lat	2-5 lat	>5 lat	
w PLN							
PLN	zmienna	-	271 151	42 811	36 110	177 035	15 195
EUR	zmienna	20 000	86 000	17 200	17 200	51 600	-
			357 151	60 011	53 310	228 635	15 195

Na dzień 31 grudnia 2017 roku

Waluta kredytu	Stopa referencyjna	Wartość kredytu na dzień bilansowy w walucie	Wartość kredytu na dzień bilansowy				
			do roku	1-2 lat	2-5 lat	>5 lat	
w PLN							
PLN	zmienna	-	296 199	117 704	70 110	92 330	16 055
EUR	zmienna	-	-	-	-	-	-
			296 199	117 704	70 110	92 330	16 055

Na dzień bilansowy kredyty bankowe są wyceniane metodą zamortyzowanego kosztu. Podstawą wyceny jest wysokość wykorzystanego kredytu według aktualnej na dzień bilansowy stopy procentowej.

Kredyty i pożyczki wewnątrzgrupowe według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku:

- kredyt w rachunku bieżącym w Banku Gospodarstwa Krajowego z limitem 80 000 tys. zł. Umowę podpisano w styczniu 2017 roku. Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku wystąpiło zadłużenie w kwocie nominalnej 7 207 tys. zł. Umowa obowiązuje do dnia 24 stycznia 2020 roku. Na dzień 31 grudnia 2018 roku do rozliczenia pozostała prowizja w kwocie 83 tys. zł,
- kredyt obrotowy nieodnawialny w rachunku kredytowym w Banku Gospodarstwa Krajowego w kwocie 20 000 tys. EUR. Umowę podpisano w dniu 21 grudnia 2018 roku. Na dzień 31 grudnia 2018 roku wykorzystanie kredytu wyniosło 20 000 tys. EUR. Umowa obowiązuje do 31 grudnia 2023 roku. Kredytem udzielonym przez BGK Spółka zrefinansowała istniejące zadłużenie z tytułu Wielocelowej Linii Kredytowej w BGŻ BNP Paribas S.A. przejęte przez Spółkę jako współkredytobiorcę a wykorzystane wyłącznie przez AFRIG S.A. Spółka zachowała roszczenie zwrotne od African Investment Group S.A. w zakresie obowiązku spłaty równowartości kredytu wykorzystanego przez spółkę zależną w kwocie 20 079 tys. EUR wraz z kosztami obsługi. Warunki obsługi i spłaty kredytu uregulowano trójstronnym porozumieniem pomiędzy Spółką

- a African Investment Group S.A. oraz DGG ECO Sp. z o.o.,
- kredyt w rachunku bieżącym w ramach umowy Grupy Kapitałowej Grupa Azoty S.A. z bankiem PKO BP S.A. z dodatkową usługą cash poolingu rzeczywistego. Umowa kredytu zawarta jest do dnia 30 września 2022 roku. Limit kredytu dla Spółki wynosi 200 500 tys. zł, w którym według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku wystąpiło zadłużenie nominalne w kwocie 86 351 tys. zł oraz 177 tys. zł odsetek płatnych po dniu bilansowym. Zadłużenie o wartości 80 000 tys. zł wykazywane jest jako długoterminowe, gdyż przeznaczone jest na finansowanie długoterminowych inwestycji Spółki w rzeczowe aktywa trwałe, natomiast wartość 6 351 tys. zł jako krótkoterminowe, dotyczące finansowania bieżącej działalności Spółki. Na dzień 31 grudnia 2018 roku do rozliczenia pozostała prowizja w kwocie 28 tys. zł,
- kredyt w formie limitu kredytu wielocelowego w PKO BP S.A. w wysokości 62 000 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2018 roku nie wystąpiło zadłużenie z tytułu kredytu obrotowego, natomiast wykorzystano 4 318 tys. zł na gwarancje. Pozostała kwota w wysokości 57 682 tys. zł pozostaje do wykorzystania na kolejne gwarancje i akredytywy oraz kredyt obrotowy. Umowa obowiązująca do dnia 30 września 2022 roku,
- pożyczka udzielona przez Grupę Azoty S.A. w dniu 14 września 2015 roku w kwocie 104 000 tys. zł, wykorzystana w kwocie 78 000 tys. zł na pokrycie nakładów inwestycyjnych w Spółce, zgodnie z postanowieniami umowy o finansowanie wewnątrzgrupowe z dnia 23 kwietnia 2015 roku. Na dzień 31 grudnia 2018 roku wystąpiło zadłużenie w kwocie nominalnej 6 000 tys. zł,
- pożyczka udzielona przez Grupę Azoty S.A. w dniu 14 września 2015 roku w kwocie 60 000 tys. zł na pokrycie kapitału zakładowego spółki zależnej PDH Polska Spółka Akcyjna, zgodnie z postanowieniami umowy o finansowanie wewnątrzgrupowe z dnia 23 kwietnia 2015 roku. Na dzień 31 grudnia 2018 wystąpiło zadłużenie w kwocie nominalnej 60 000 tys. zł.

Pozostałe pożyczki udzielone Spółce według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku:

- pożyczka udzielona z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie na okres 10 lat w wysokości 90 000 tys. zł z przeznaczeniem na inwestycję „Węzeł oczyszczania spalin wraz z modernizacją Elektrociepłowni II w Zakładach Chemicznych „Police” S.A.”. Pożyczka została wypłacona w całości. Spłata pożyczki według harmonogramu ma nastąpić do 31 grudnia 2022 roku. Na dzień 31 grudnia 2018 roku wystąpiło zadłużenie nominalne w kwocie 44 955 tys. zł, 150 tys. zł odsetek płatnych po dniu bilansowym oraz pozostała do rozliczenia prowizja w kwocie 875 tys. zł,
- pożyczka udzielona z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie na okres 10 lat w wysokości 90 000 tys. zł z przeznaczeniem na inwestycję „Modernizacja procesu syntezy amoniaku w Zakładach Chemicznych „Police” S.A.”. Pożyczka została wypłacona w całości. Termin obowiązywania umowy pożyczki przypada na 20 grudnia 2023 roku. Na dzień 31 grudnia 2018 roku wystąpiło zadłużenie nominalne w kwocie 67 495 tys. zł oraz pozostała do rozliczenia prowizja w kwocie 208 tys. zł.

W roku 2018 Spółka nie posiadała papierów dłużnych.

Zabezpieczenia kredytów i pożyczek

Zabezpieczenia kredytów zostały przedstawione w nocy 10 Rzeczowe aktywa trwałe.

Nota 23 Pozostałe zobowiązania finansowe

	na dzień 31.12.2018	na dzień 31.12.2017
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	5 731	3 815
Zobowiązania z tytułu faktoringu	20 683	-
Szacowana strata z tytułu poręczeń i kredytu zgodnie z MSSF 9	1 831	-
	28 245	3 815
Przypadające na:		
Długoterminowe	4 223	2 920
Krótkoterminowe	24 022	895
	28 245	3 815

Harmonogram spłat zobowiązań z tytułu leasingu finansowego

	Minimalne płatności z tytułu leasingu			Minimalne płatności z tytułu leasingu		
	Odsetki	Kapitał		Odsetki	Kapitał	
	31 grudnia 2018 roku			31 grudnia 2017 roku		
Do roku	1 917	409	1 508	1 422	527	895
1 do 3 lat	2 996	402	2 594	1 843	562	1 281
3 do 5 lat	159	129	30	159	130	29
Powyżej 5 lat	3 344	1 745	1 599	3 398	1 788	1 610
	8 416	2 685	5 731	6 822	3 007	3 815

Zobowiązania finansowe Spółki z tytułu leasingu finansowego obejmują:

- długoterminową umowę najmu, która zgodnie z MSR 17 spełnia definicję leasingu finansowego. Na jej podstawie Spółka użytkuje środki transportu bliskiego, w tym: 19 wózków widłowych, 15 wózków platformowych melex oraz spycharkę, zamiatarkę, wózek paletowy. Umowa leasingu została zawarta 12 sierpnia 2009 roku i obowiązuje wraz z aneksami do chwili zwrotu ostatniego wynajmowanego środka transportu. Zwrot ostatniego wózka przypada na grudzień 2021 roku. 18 lipca 2018 roku Spółka podpisała nową umowę z tą samą firmą, której przedmiotem jest świadczenie usług najmu wózków jezdniowych podnośnikowych. W ramach tej umowy w 2018 roku Spółka rozpoczęła wynajem 12 wózków jezdniowych podnośnikowych oraz wózek widłowy. Okres wynajmu tego sprzętu to 36 miesięcy. Zgodnie z warunkami obu umów leasingodawca zobowiązany jest do zapewnienia pełnej sprawności technicznej środków transportu,
- umowa leasingu finansowego na użytkowanie samochodu osobowego o zmiennej stopie referencyjnej, której data zakończenia przypada na marzec 2019 roku. Umowa została zawarta w kwietniu 2016 roku na okres 36 miesięcy. Po zakończeniu umowy przysługuje prawo nabycia samochodu przez leasingobiorcę na warunkach określonych w umowie szczegółowej pojazdu,
- umowy leasingu finansowego na użytkowanie samochodów osobowych. Umowy zostały zawarte w maju 2018 roku na okres 36 miesięcy na 4 samochody osobowe. Po zakończeniu umów przysługuje prawo do nabycia samochodów przez leasingobiorcę na warunkach określonych w umowie szczegółowej do każdego pojazdu.

W okresach objętych niniejszym sprawozdaniem Spółka nie poniosła żadnych warunkowych opłat leasingowych.

Umowy leasingu nie zawierają żadnych nietypowych warunków dotyczących ograniczenia wypłaty dywidend ani zaciągania innych zobowiązań (w tym dodatkowych umów leasingowych). Wartość godziwa zobowiązań jest równa wartości bilansowej.

Pozostałe zobowiązania finansowe w kwocie 1 831 tys. zł stanowi szacowana strata kredytowa na udzielone poręczenie i gwarancje z tytułu kredytów wewnątrzgrupowych dokonana zgodnie z MSSF 9.

Nota 23.1 Zmiana zobowiązań wynikających z działalności finansowej

31 grudnia 2018

	Nota	Stan na dzień 01.01.2018	Zmiany wynikające z przepływów pieniężnych z działalności finansowej	Skutki zmian kursów walutowych	Inne zmiany	Stan na dzień 31.12.2018
Oprocentowane kredyty i pożyczki (długoterminowe)	22	178 495	39 661	(460)	79 444	297 140
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu (długoterminowe)	23	2 919	-	-	1 304	4 223
Oprocentowane kredyty i pożyczki (krótkoterminowe)	22	117 703	(71 994)	67	14 235	60 011
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu (krótkoterminowe)	23	895	(2 298)	-	2 911	1 508
Zobowiązania z tytułu faktoringu odwrotnego	23	-	-	-	20 683	20 683
Pozostałe zobowiązania finansowe	23	-	-	-	1 831	1 831
Razem zobowiązania wynikające z działalności finansowej		300 012	(34 631)	(393)	120 408	385 396
Pozostałe zobowiązania finansowe	23	3 814	(2 298)	-	26 729	28 245
Pochodne instrumenty finansowe	29	-	-	-	-	-
Kredyty i pożyczki	22	296 198	(32 333)	(393)	93 679	357 151

31 grudnia 2017

	Nota	Stan na dzień 01.01.2017	Zmiany wynikające z przepływów pieniężnych z działalności finansowej	Skutki zmian kursów walutowych	Inne zmiany	Stan na dzień 31.12.2017
Oprocentowane kredyty i pożyczki (długoterminowe)	22	213 890	4 500	-	(39 895)	178 495
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu (długoterminowe)	23	3 544	-	-	(624)	2 920
Oprocentowane kredyty i pożyczki (krótkoterminowe)	22	74 913	(3 030)	-	45 821	117 704
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu (krótkoterminowe)	23	1 791	(2 960)	-	2 064	895
Pozostałe zobowiązania finansowe	23	-	-	-	-	-
Razem zobowiązania wynikające z działalności finansowej		294 138	(1 490)	-	7 366	300 014
Pozostałe zobowiązania finansowe	23	5 335	(2 960)	-	1 440	3 815
Pochodne instrumenty finansowe	29	-	-	-	-	-
Kredyty i pożyczki	22	288 803	1 470	-	5 926	296 199

Nota 24 Leasing operacyjny

Umowy leasingu operacyjnego, w którym Spółka jest leasingobiorcą

	na dzień 31.12.2018	na dzień 31.12.2017
Płatne w okresie do 1 roku	2 331	3 287
Płatne w okresie od 1 roku do 5 lat	8 908	10 968
Płatne powyżej 5 lat	147 974	190 485
	159 213	204 740

Główną pozycję w leasingu operacyjnym stanowi posiadane przez Spółkę prawo wieczystego użytkowania gruntów.

Spółka ma pełne możliwości korzystania z prawa użytkowania wieczystego gruntów (w tym sprzedaż prawa), jednakże praktyczne dysponowanie tym prawem jest ograniczone z uwagi na to, że na gruntach tych usytuowany jest zakład produkcyjny, instalacje i urządzenia techniczne.

Przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu użytkowania tych gruntów, w wartości nominalnej ustalonej w oparciu o aktualne stawki obowiązujące w 2018 roku opłat za użytkowanie wieczyste, wynoszą 159 143 tys. zł.

Znaczący spadek opłat za wieczyste użytkowanie w 2018 roku wynika między innymi z tego, że do szacowania przyszłych opłat w 2017 roku przyjęto wyższe stawki niż ostatecznie zostały ustalone w 2018 roku.

W 2018 roku Spółka użytkowała 9 samochodów osobowych na podstawie umów leasingu operacyjnego, zawartych w latach 2014 - 2017. Umowy zostały zawarte na okres 36 miesięcy, a w jednym przypadku na okres 54 miesięcy. Kilka umów leasingu operacyjnego zostało przedłużonych. Zgodnie z umową wynajmu Spółka ma prawo zakupu samochodu po cenie opcjonalnego nabycia określonej w umowach szczegółowych do każdego pojazdu. W skład opłat miesięcznych wchodzi opłaty za korzystanie z pojazdów jak również opłata serwisowa. Przyszłe minimalne opłaty leasingowe wynikające z umów leasingu operacyjnego samochodów osobowych wynoszą 104 tys. zł. Umowy leasingu samochodowego wygasną w roku 2019.

Wartość opłat z tytułu leasingu operacyjnego rozpoznana jako koszt w okresie 2018 roku wyniosła 2 876 tys. zł.

Spółka nie występuje w umowach leasingu operacyjnego jako leasingodawca.

Nota 25 Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

	na dzień 31.12.2018	na dzień 31.12.2017
Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych	15 564	14 461
Zobowiązania z tytułu nagród jubileuszowych	32 359	30 951
Zobowiązania z tytułu odpisów na ZFŚS dla emerytów	7 412	7 017
Pozostałe zobowiązania	4 724	4 557
	60 059	56 986
Przypadające na:		
Długoterminowe	53 441	50 438
Krótkoterminowe	6 618	6 548
	60 059	56 986

Zmiany zobowiązań z tytułu programów określonych świadczeń

	na dzień 31.12.2018	na dzień 31.12.2017
Stan na początek okresu	26 035	26 547
Koszty bieżącego zatrudnienia (+)	989	1 069
Koszty odsetek (+)	820	715
Przeszacowanie zobowiązania z tytułu programu określonych świadczeń, wynikające z:		
- zmian szacunków demograficznych (+/-)	767	(203)
- zmian szacunków finansowych (+/-)	1 011	(166)
Wyłacone świadczenia (-)	(1 922)	(1 927)
Stan na koniec okresu	27 700	26 035

Zmiany zobowiązań z tytułu innych długoterminowych świadczeń pracowniczych

	na dzień 31.12.2018	na dzień 31.12.2017
Stan na początek okresu	30 951	33 791
Koszty bieżącego zatrudnienia (+)	1 676	1 618
Koszty odsetek (+)	955	1 067
Zyski i straty aktuarialne rozpoznane w zysku lub stracie okresu (+/-)	2 776	(1 395)
Wyłacone świadczenia (-)	(3 999)	(4 130)
Stan na koniec okresu	32 359	30 951

Podstawowe szacunki aktuarialne

	na dzień 31.12.2018	na dzień 31.12.2017
Stopa dyskontowa	3,00%	3,40%
Przyszły wzrost przeciętnego wynagrodzenia	3,00%	3,00%

Wycena rezerw na zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych dokonywana jest na półroczu i na koniec roku obrotowego przez niezależną firmę zewnętrzną posiadającą uprawnienia aktuarialne. Zmiana wyceny obciąża rachunek zysków i strat i inne całkowite dochody (koszty wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów, koszty ogólnego zarządu, koszty finansowe, inne całkowite dochody) w zależności od tytułu zmiany oraz funkcji pełnionych przez pracowników, których dotyczą. Wyliczenia z wykorzystaniem technik aktuarialnych oparto na założeniach Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy oraz szczegółowych informacjach dotyczących każdego pracownika. Do podstawowych czynników uwzględnionych w wyliczeniu wartości przyszłych świadczeń należą:

- baza indywidualnych danych pracownika (data urodzenia, staż pracy, znacznik pracy w warunkach szkodliwych itp.),
- przewidywana kwota podstawy wymiaru poszczególnych świadczeń zgodnie z zapisami Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy,
- przewidywany wzrost podstawy wymiaru poszczególnych świadczeń do momentu nabycia praw,
- dyskonto aktuarialne.

Wykorzystane dyskonto aktuarialne oznacza iloczyn dyskonta finansowego i prawdopodobieństwa osiągnięcia wieku emerytalnego jako pracownik Spółki (w przypadku odprawy emerytalnej), prawdopodobieństwo przejścia pracownika na rentę inwalidzką (w przypadku odprawy rentowej) lub prawdopodobieństwo uzyskania praw do nagród jubileuszowych.

Kwoty rocznych odpisów obliczane są zgodnie z metodą prognozowanych świadczeń jednostkowych („Projected Unit Method”).

Rezerwa na świadczenia ZFŚS po okresie zatrudnienia obejmuje rezerwę z tytułu odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych przypadającą na obecnych i przyszłych emerytowanych pracowników Spółki. Za podstawę szacowania rezerwy przyjęto przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej.

Spółka na dzień 31 grudnia 2018 roku przeprowadziła aktualizację zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych. W wyniku tej aktualizacji:

- zwiększono koszty rodzajowe (wynagrodzenia) o kwotę 5 439 tys. zł,
- odniesiono w koszty finansowe (koszty odsetkowe) kwotę 1 776 tys. zł,
- ujęto w innych całkowitych dochodach (zmiana szacunków demograficznych i szacunków finansowych) kwotę 1 778 tys. zł,
- wykorzystano rezerwę (wypłacone świadczenia) w kwocie 5 921 tys. zł.

Analiza wrażliwości

Poniżej zamieszczono analizę wrażliwości wysokości zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych w przypadku zmiany założeń: współczynników odejść z pracy, stopy dyskonta oraz stopy wzrostu wynagrodzeń (zmiana w stosunku do standardowych założeń):

Na dzień 31 grudnia 2018 roku wpływ na zmianę stanu

	Zobowiązania z tytułu nagród jubileuszowych	Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych	Zobowiązania z tytułu odpraw rentowych	Zobowiązania z tytułu odpraw pośmiertnych	Zobowiązania z tytułu odpisów na ZFŚS
Współczynniki odejść z pracy x 90%	809	319	8	119	69
Stopa dyskonta x 90%	659	360	6	98	308
Stopa wzrostu przeciętnego wynagrodzenia x 110%	657	359	6	98	308

Na dzień 31 grudnia 2017 roku wpływ na zmianę stanu

	Zobowiązania z tytułu nagród jubileuszowych	Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych	Zobowiązania z tytułu odpraw rentowych	Zobowiązania z tytułu odpraw pośmiertnych	Zobowiązania z tytułu odpisów na ZFŚS
Współczynniki odejść z pracy x 90%	753	294	8	110	62
Stopa dyskonta x 90%	699	381	6	104	326
Stopa wzrostu przeciętnego wynagrodzenia x 110%	617	335	6	92	287

Nota 26 Rezerwy

	na dzień 31.12.2018	na dzień 31.12.2017
Rezerwa na sprawy sądowe	3 392	3 335
Rezerwa na ochronę środowiska, w tym rekultywacja	67 863	57 594
Rezerwy na gwarancje, poręczenia	-	82 209
Pozostałe rezerwy	1 071	4 274
	72 326	147 412
Przypadające na:		
Długoterminowe	67 863	139 803
Krótkoterminowe	4 463	7 609
	72 326	147 412

Rezerwa na ochronę środowiska

Rezerwa na czyszczenie instalacji z substancji chemicznych została utworzona na podjęcie działań w przypadku zakończenia eksploatacji poszczególnych instalacji produkcyjnych. Wartość rezerwy została oszacowana na podstawie kosztorysów sporządzonych przez poszczególne zakłady produkcyjne, osobno dla każdej linii produkcyjnej. Na dzień 31 grudnia 2018 roku wysokość rezerwy wynosi 5 521 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2017 roku wysokość rezerwy wynosiła 4 728 tys. zł).

Rezerwa na rekultywację została utworzona na pokrycie przyszłych kosztów rekultywacji, monitoringu i ochrony wód powierzchniowych dla składowisk siarczanu żelaza i fosfogipsu. Przyjęto, że do rekultywacji składowisk fosfogipsu w części (zgodnie z Decyzją Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego) zostaną wykorzystane osady ze zbiorników ziemnych znajdujących się na terenie zakładowej oczyszczalni ścieków, co znacznie ograniczy koszty rekultywacji terenu składowiska fosfogipsu pozostałego do zrehabilitowania po zakończeniu ewakuacji fosfogipsu. Koszty ich wydobycia i transportu oszacowano na podstawie wyceny prac z nimi związanych. Koszty monitorowania i ochrony wód gruntowych oszacowano na podstawie średnich kosztów ponoszonych z ostatnich lat przy uwzględnieniu ich redukcji związanej z upływem czasu. Wartość rezerwy na rekultywację wynika z przewidywanych kosztów do poniesienia po zamknięciu składowisk z uwzględnieniem czasu, jaki upłynął od rozpoczęcia eksploatacji składowisk do dnia jej zakończenia. Na dzień 31 grudnia 2018 roku wysokość rezerwy wynosi 62 342 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2017 roku wysokość rezerwy wynosiła 52 866 tys. zł).

Spółka szacuje, że rezerwa na rekultywację zostanie wykorzystana za około 25 do 30 lat (po zakończeniu składowania odpadów) i od tego momentu przez okres 30 lat będą wykorzystywane rezerwy dotyczące kosztów monitoringu i ochrony wód powierzchniowych.

Wartość stopy dyskontowej do dyskontowania rezerw została ustalona przez Spółkę w oparciu o rentowność papierów wartościowych, których termin wykupu odpowiada szacowanemu terminowi realizacji zobowiązań. Rezerwy zostały zdyskontowane, przy czym stopa dyskontowa w ujęciu realnym pozostała bez zmian w stosunku do 31 grudnia 2017 roku i wynosi 1,80%.

Zmiana stanu rezerw to efekt zmian szacunków poszczególnych tytułów rezerw, z czego:

- zwiększono rezerwy w kwocie 9 449 tys. zł, w tym na rekultywację składowisk w kwocie 8 628 tys. zł (zmiana wynika głównie ze wzrostu kosztów monitorowania i ochrony wód gruntowych),
- rozwinięto dyskonto rezerw w wysokości 1 105 tys. zł,
- rozwiązano rezerwy w kwocie 287 tys. zł (w tym na rekultywację składowisk uwzględniającą użycie osadów ze zbiorników osadowych w kwocie 169 tys. zł).

Rezerwy na gwarancje, poręczenia

Utworzona rezerwa na poręczenie (Spółka jako współkredytobiorca) kredytu udzielonego i wykorzystanego przez spółkę African Investment Group S.A. została w całości przekwalifikowana na długoterminowe zobowiązania z tytułu kredytów (szczegółowy opis w punkcie 3 niniejszego sprawozdania)

Pozostałe rezerwy

Główną pozycję w pozostałych rezerwach stanowią odszkodowania za szkody rzeczowe w kwocie 1 032 tys. zł. W 2018 roku rozwiązano rezerwy na ryzyko zwrotu dotacji oraz część rezerw na szkody rzeczowe w związku z ustaniem ryzyka na które zostały utworzone.

Zmiana stanu rezerw

	Rezerwa na sprawy sądowe	Rezerwa na ochronę środowiska, w tym rekultywacja	Rezerwa na gwarancje, poręczenia	Pozostałe rezerwy	Razem
Stan na 01.01.2018 roku	3 335	57 594	82 209	4 274	147 412
Zwiększenia, w tym (+):	618	10 556	4 522	-	15 696
Zwiększenia z tytułu utworzenia	618	9 449	1 538	-	11 605
Różnice kursowe	-	-	2 984	-	2 984
Zwiększenia z tytułu zmiany stopy dyskontowej	-	-	-	-	-
Zwiększenia pozostałe	-	1 107	-	-	1 107
Zmniejszenia, w tym (-):	(561)	(287)	(86 731)	(3 203)	(90 782)
Zmniejszenia z tytułu wykorzystania	(41)	-	(86 731)	(655)	(87 427)
Zmniejszenia z tytułu rozwiązania	(520)	(287)	-	(2 548)	(3 355)
Różnice kursowe	-	-	-	-	-
Stan na 31.12.2018 roku	3 392	67 863	-	1 071	72 326

	Rezerwa na sprawy sądowe	Rezerwa na ochronę środowiska, w tym rekultywacja	Rezerwa na gwarancje, poręczenia	Pozostałe rezerwy	Razem
Stan na 01.01.2017 roku	-	41 763	76 673	9 450	127 886
Zwiększenia, w tym (+):	3 335	15 831	9 372	4 235	32 773
Zwiększenia z tytułu utworzenia	3 335	6 888	9 372	4 235	23 830
Zwiększenia z tytułu zmiany stopy dyskontowej	-	8 001	-	-	8 001
Zwiększenia pozostałe	-	942	-	-	942
Zmniejszenia, w tym (-):	-	-	(3 836)	(9 411)	(13 247)
Zmniejszenia z tytułu wykorzystania	-	-	-	(4 710)	(4 710)
Zmniejszenia z tytułu rozwiązania	-	-	-	(4 701)	(4 701)
Różnice kursowe	-	-	(3 836)	-	(3 836)
Stan na 31.12.2017 roku	3 335	57 594	82 209	4 274	147 412

Nota 27 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

	na dzień 31.12.2018	na dzień 31.12.2017
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług - podmioty powiązane	48 111	48 038
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług - podmioty pozostałe	343 154	261 602
Zobowiązania budżetowe oprócz podatku dochodowego	41 361	48 552
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	8 368	8 101
Zobowiązania z tytułu zakupu rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych, nieruchomości inwestycyjnych - podmioty powiązane	16 037	12 993
Zobowiązania z tytułu zakupu rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych, nieruchomości inwestycyjnych - podmioty pozostałe	10 527	13 723
Zaliczki na dostawy - podmioty pozostałe	333	174
Pozostałe zobowiązania - podmioty powiązane	628	629
Pozostałe zobowiązania - podmioty pozostałe	4 196	3 460
Rozliczenia międzyokresowe kosztów - podmioty powiązane (nota 27.1 poniżej)	132	89
Rozliczenia międzyokresowe kosztów - podmioty pozostałe (nota 27.1 poniżej)	128 344	83 813
Zobowiązania z tytułu bonusów - podmioty pozostałe	1 677	-
Zobowiązania z tytułu przyznanych klientom praw materialnych	207	-
Przychody przyszłych okresów - podmioty pozostałe	12	10
	603 087	481 184
Przypadające na:		
Długoterminowe	645	296
Krótkoterminowe	602 442	480 888
	603 087	481 184

Nota 27.1 Rozliczenia międzyokresowe kosztów

	na dzień 31.12.2018	na dzień 31.12.2017
Nagroda roczna	20 273	18 077
Niewykorzystane urlopy	3 319	3 301
Nagroda motywacyjna	6 239	6 197
Certyfikaty energii	7 053	4 686
Prawa do emisji CO ₂	82 631	39 514
Niezafakturowane koszty	390	724
Przekroczenie emisji SO ₂	8 200	8 200
Wynagrodzenie za usługi marketingowe i promocyjne	-	3 148
Pozostałe	371	55
	128 476	83 902
Przypadające na:		
Krótkoterminowe	128 476	83 902
	128 476	83 902

Prawa do emisji CO₂

Na wartość praw do emisji CO₂ ujętych jako rozliczenia międzyokresowe kosztów na dzień 31 grudnia 2018 roku składa się:

- wartość zużytych praw nabytych w 2018 roku - w kwocie 25 111 tys. zł (341 000 jednostek),
- wartość zużytych praw przyznanych nieodpłatnie na 2018 rok w kwocie 30 138 tys. zł (745 957 jednostek),
- wartość utworzonych rozliczeń międzyokresowych na brakujące jednostki EUA i ERU w kwocie 27 404 tys. zł (363 687 jednostek) z tego w kwocie 26 194 tys. zł (350 000 jednostek) wynikająca z zawartych kontraktów terminowych, których dostawa nastąpi po dniu 31 grudnia 2018 roku, ale przed datą umorzenia jednostek w rejestrze KOBIZE.

Dodatkowe informacje dotyczące jednostek emisji CO₂ w nocie 16.

Prawa do emisji CO₂ ujęte jako rozliczenia międzyokresowe kosztów zostaną rozliczone w korespondencji z zapasami w dacie umorzenia uprawnień do emisji w odpowiednim rejestrze.

Analiza wiekowa zobowiązań z tytułu dostaw i usług

	na dzień 31.12.2018	na dzień 31.12.2017
Nieprzeterminowane	332 726	303 170
Przeterminowane do 60 dni	58 430	6 091
Przeterminowane od 60-180 dni	66	-
Przeterminowane od 180-360 dni	41	372
Przeterminowane powyżej 360 dni	2	7
	391 265	309 640

Struktura walutowa zobowiązań

	na dzień 31.12.2018	na dzień 31.12.2017
PLN	446 875	382 424
EUR w przeliczeniu na PLN	111 859	62 996
USD w przeliczeniu na PLN	43 900	34 848
XOF w przeliczeniu na PLN	453	629
CHF w przeliczeniu na PLN	-	287
	603 087	481 184

Średni okres spłaty zobowiązań w 2018 roku wynosił 101 dni, natomiast w 2017 roku 81 dni.

Spółka na dzień bilansowy nalicza odsetki od zobowiązań, za które nie została obciążona (odsetki hipoteczne) powyżej kwoty 1 tys. zł. Przedmiotowe odsetki obciążają koszty finansowe.

Nota 28 Dotacje

	na dzień 31.12.2018	na dzień 31.12.2017
Dotacje unijne	3 356	3 902
Dotacje pozostałe	20 999	22 362
	24 355	26 264
Przypadające na:		
Długoterminowe	22 369	24 201
Krótkoterminowe	1 986	2 063
	24 355	26 264

Spółka otrzymała dotacje unijne:

- w 2008 roku dla projektu pn. „Rury katalityczne”. Wartość pozostała do rozliczenia wynosi 1 168 tys. zł,
- w 2015 roku dla projektu pn. „Instalacja do neutralizacji siarczanu żelaza (II) Monohydrat”. Wartość pozostała do rozliczenia wynosi 1 949 tys. zł,
- w 2015 roku na doposażenie laboratoriów. Wartość pozostała do rozliczenia wynosi 238 tys. zł.

Dotacje pozostałe stanowią:

- dofinansowanie projektu pn. „Węzeł oczyszczania spalin wraz z modernizacją ECII w Zakładach Chemicznych „Police” SA”. Dotację otrzymano w 2014 i 2017 roku. Wartość pozostała do rozliczenia wynosi 17 445 tys. zł,
- dofinansowanie projektu pn. „Instalacja suszenia siarczanu żelazawego”. Dotację otrzymano w 2007 i 2008 roku. Wartość pozostała do rozliczenia wynosi 1 887 tys. zł,
- dofinansowanie pozostałych projektów na łączną kwotę do rozliczenia 1 668 tys. zł.

Dotacje odniesione na wynik finansowy roku 2018 dotyczyły:

- rozliczenia otrzymanych dotacji z projektów zakończonych do 2018 roku na kwotę 2 067 tys. zł ujęte w pozostałych przychodach operacyjnych,
- rozliczenia rozpoznanej dotacji z tytułu nieodpłatnie otrzymanych praw do emisji CO₂ z przydziału na 2018 rok w kwocie 40 324 tys. zł. Rozliczenie dotacji zostało ujęte jako pomniejszenie kosztu wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów. Równoległe, zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości, koszt wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów został powiększony o utworzone rozliczenia międzyokresowe kosztów z tytułu zużycia praw do emisji CO₂ w takiej samej kwocie.

Nota 29 Instrumenty finansowe

Nota 29.1 Zarządzanie ryzykiem kapitałowym

Spółka nie identyfikuje ograniczeń zewnętrznych w zakresie zarządzania kapitałem, z wyjątkiem standardowych wymogów dotyczących minimalnego poziomu kapitału akcyjnego określonego przez Kodeks Spółek Handlowych. Poziom minimalny kapitału akcyjnego jest przez Spółkę zachowywany.

Kapitał zapasowy zgodnie z Kodeksem Spółek Handlowych musi być utrzymywany do wysokości 1/3 kapitału zakładowego z przeznaczeniem wyłącznie na pokrycie ewentualnych strat finansowych. Spółka zobowiązana jest przeznaczyć na ten cel minimalnie 8% bieżącego zysku netto do czasu zgromadzenia wymaganej równoważności 1/3 kapitału zakładowego. Stan kapitału zapasowego na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosi 308 489 tys. zł i osiągnął wymagany przez KSH poziom.

Zyski zatrzymane Spółka identyfikuje jako kapitały tworzone i wykorzystywane według zasad określonych przepisami prawa oraz aktu założycielskiego. Ponadto w zyskach zatrzymanych Spółka prezentuje zyski/straty aktuarialne.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku nie istnieją inne ograniczenia dotyczące wypłaty dywidendy.

Celem Spółki w zarządzaniu ryzykiem kapitałowym jest ochrona zdolności Spółki do kontynuowania działalności, tak, aby możliwe było realizowanie zwrotu dla akcjonariuszy oraz korzyści dla innych interesariuszy, a także utrzymanie optymalnej struktury kapitału w celu obniżenia jego kosztu.

Spółka monitoruje zmiany w akcjonariacie, wskaźniki rentowności kapitału oraz wskaźniki relacji kapitału własnego do zobowiązań.

W celu zachowania i zapewnienia niezbędnych zmian w kapitale, Zarząd Spółki może proponować Walnemu Zgromadzeniu parametry warunkujące przyznawanie i wypłatę dywidend akcjonariuszom, zwroty zainwestowanego przez nich kapitału, emisję nowych akcji lub sprzedaż posiadanych zasobów, aby zmniejszyć istniejące i ciężące na Spółce zobowiązania.

W 2018 roku wystąpiły w umowach kredytowych kowenanty finansowe nakładające na Grupę Kapitałową obowiązek utrzymania ustalonych wartości wskaźnika długu w relacji do EBITDA, a wartości tego wskaźnika były dotrzymane.

Nota 29.2 Kategorie instrumentów finansowych

Klasyfikacja instrumentów finansowych

Aktywa finansowe

	na dzień 31.12.2018
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu	161 684
Wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako:	
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	125 820
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	32 913
Pozostałe aktywa finansowe	2 951
	161 684
	na dzień 31.12.2017
Pożyczki i należności	146 046
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	69 338
	215 384
Wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako:	
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	146 046
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	69 338
	215 384

Zobowiązania finansowe

	na dzień 31.12.2018	na dzień 31.12.2017
Wyceniane metodą zamortyzowanego kosztu	818 094	648 560
Wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako:		
Zobowiązania długoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek	297 140	178 495
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek	60 011	117 704
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	432 698	348 546
Pozostałe długoterminowe zobowiązania finansowe	4 223	2 920
Pozostałe krótkoterminowe zobowiązania finansowe	24 022	895
	818 094	648 560

Zyski/straty dotyczące poszczególnych kategorii instrumentów finansowych

Informacje o odsetkach i różnicach kursowych stanowiących zyski/straty dotyczące poszczególnych kategorii instrumentów finansowych są prezentowane w nocie 5 Przychody finansowe i nocie 6 Koszty finansowe.

Nota 29.3 Zarządzanie ryzykiem finansowym

Ryzyko finansowe, na które narażona jest Spółka obejmuje ryzyka kredytowe, płynności oraz rynkowe (obejmujące przede wszystkim ryzyko walutowe oraz ryzyko stopy procentowej). Ryzyka te powstają w normalnym toku działalności Spółki. Celem zarządzania ryzykiem finansowym w Spółce jest zminimalizowanie wpływu czynników rynkowych, takich jak kursy walutowe i stopy procentowe na zatwierdzone w budżecie Spółki na dany rok podstawowe parametry finansowe (wynik finansowy, wielkość przepływów pieniężnych) z wykorzystaniem hedgingu naturalnego.

Nota 29.3.1 Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest związane z możliwością poniesienia przez Spółkę strat finansowych na skutek niewypełnienia przez klienta lub kontrahenta będącego stroną instrumentu finansowego swoich kontraktowych zobowiązań. Ryzyko kredytowe w Spółce dotyczy głównie należności z tytułu dostaw i usług, krótkoterminowych lokat bankowych oraz środków na rachunku objętych cash poolingiem.

Poniższa tabela przedstawia maksymalną ekspozycję Spółki na ryzyko kredytowe:

	na dzień 31.12.2018
Aktywa wyceniane według zamortyzowanego kosztu	161 684
	161 684
	na dzień 31.12.2017
Pożyczki i należności	146 046
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	69 338
	215 384

Wpływ zmiany ryzyka kredytowego w okresie sprawozdawczym na wartość szacowanej straty

	Za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018
Szacowane w okresie do 12 miesięcy	1 843
Szacowane w całym okresie życia instrumentów, w tym:	72
- dla których nastąpił znaczący wzrost ryzyka kredytowego	-
- dotkniętych utratą wartości	-
- zgodnie z uproszczonym podejściem	72

Należności z tytułu dostaw i usług

Macierz rezerw dla należności z tytułu dostaw i usług

	Procent oczekiwanej utruty wartości
Nieprzeterminowane	0,06%
Przeterminowane do 60 dni	12,58%
Przeterminowane od 60-90 dni	57,89%
Przeterminowane od 90-180 dni	100,00%
Przeterminowane powyżej 180 dni	100,00%

Struktura ryzyka kredytowego należności z tytułu dostaw i usług według grup produktów w Spółce jest przedstawiona w poniższej tabeli.

	na dzień 31.12.2018	na dzień 31.12.2017
Segment Nawozy	77 034	87 141
Segment Pigmenty	47 111	58 246
Pozostałe	1 485	67
	125 630	145 454

Należności z tytułu dostaw i usług według siedziby kontrahenta

	na dzień 31.12.2018	na dzień 31.12.2017
Siedziba w Polsce	66 261	76 390
Siedziba poza Polską	59 369	69 064
	125 630	145 454

Ryzyko kredytowe w Spółce dotyczy głównie należności z tytułu dostaw i usług.

Dotychczas podejmowane działania Spółki w zakresie ryzyka handlowego (związanego z nieotrzymaniem zapłaty na skutek niewypłacalności kontrahentów bądź przewlekłą zwłoką w wywiązaniu się ze zobowiązań płatniczych) w wyniku sprzedaży produktów z zastosowaniem odroczonej terminowości płatności ukierunkowane są na maksymalne jego ograniczenie.

Uwzględniając obowiązujące w Spółce procedury oraz zdywersyfikowany portfel klientów ocenia się, że koncentracja ryzyka kredytowego nie jest znacząca. Świadczą o tym dane o należnościach, w tym przeterminowanych.

Prawidłowość przyjętej polityki działania potwierdza również fakt, iż wobec bieżącej kontroli zarówno sytuacji ekonomicznej firm, które posiadają limity sprzedaży - jak i dostosowywania wysokości kredytów kupieckich do ich potrzeb i możliwości spłaty - odnotowane opóźnienia w płatnościach mają jedynie charakter sporadyczny.

Spółka dokonuje bieżącej oceny zdolności kredytowej odbiorców wraz z ich bieżącym monitoringiem, wykorzystując do tego raporty wywiadowni gospodarczych i rejestry dłużników, uzupełniając powyższe działania o pozyskiwanie zabezpieczeń w szerokim zakresie.

Mając na uwadze zminimalizowanie ryzyka wiążącego się ze sprzedażą na odroczony termin płatności, Spółka ubezpiecza swoje należności handlowe w ramach polis ubezpieczeniowych. Polisy ograniczają ryzyko kredytowe do poziomu udziału własnego w szkodzie (5% wartości ubezpieczonych należności). Ubezpieczenie obejmuje sprzedaż w trzech walutach: PLN oraz EUR i USD (ostatnie w celu uniknięcia ryzyka kursowego przy przyznanych limitach dla kontrahentów zagranicznych). Należy zaznaczyć, iż obrót z odroczonym terminem płatności jest z zasady w całości ubezpieczony.

Polisy ubezpieczeniowe zapewniają bieżący monitoring sytuacji finansowej kontrahentów oraz ich windykację w uzasadnionych przypadkach, natomiast z chwilą faktycznej lub prawnej niewypłacalności kontrahenta wypłatę odszkodowania w wysokości 95% kwoty należności objętych ubezpieczeniem.

Należności z tytułu dostaw i usług Spółki, które są zabezpieczane akredytywami, gwarancjami bankowymi w pełnej wysokości pozostają wyłączone z ubezpieczenia.

Kontrahenci, w stosunku do których Spółka nie posiada pozytywnej historii współpracy lub wobec których sprzedaż produktów Spółki występuje sporadycznie, a nie jest możliwe uzyskanie dla nich ubezpieczonego limitu kredytu kupieckiego, dokonują zakupów w formie przedpłaty. Natomiast limit kredytu kupieckiego jest przyznawany odbiorcom w pierwszej kolejności na podstawie decyzji towarzystwa ubezpieczeniowego oraz, uzupełniająco, w oparciu o pozytywną historię współpracy i zdolność kredytową określaną na podstawie sprawozdań finansowych, historii płatniczej klienta, złożonych zabezpieczeń i raportów wywiadowni gospodarczej.

Ekspozycja na ryzyko kredytowe zdefiniowana jest jako całość nierozliczonych należności, które są na bieżąco monitorowane przez wewnętrzne służby finansowe Spółki (indywidualnie w stosunku do każdego kontrahenta), a w przypadku należności objętych ubezpieczeniem, równocześnie przez analityków ryzyka kredytowego towarzystwa ubezpieczeniowego.

Okolo 53% salda należności z tytułu dostaw i usług Spółki dotyczy odbiorców krajowych, natomiast pozostałe 47% klientów mających siedzibę poza Polską.

Środki pieniężne i lokaty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty są lokowane w instytucjach finansowych o wysokiej wiarygodności finansowej, których współczynniki wypłacalności są utrzymywane na bezpiecznym poziomie.

Nota 29.3.2 Ryzyko płynności

Spółka identyfikuje i zarządza ryzykiem płynności finansowej, rozumianej jako zdolność do regulowania zobowiązań w określonych terminach. Istotny udział zewnętrznych źródeł finansowania (kredyty, pożyczki, kredyt kupiecki) określa ekspozycję Spółki na to ryzyko. Wynika ono przede wszystkim z możliwości ograniczenia dostępu do rynków finansowych, co może uwidocznic się brakami w zakresie bieżącego pozyskiwania nowego finansowania lub refinansowania już istniejących. Ryzyko to uzależnione jest w przeważającej mierze od oceny przez instytucje finansowe zdolności kredytowej Spółki, warunków rynkowych długu oraz skłonności do ryzyka.

Spółka prowadzi aktywną politykę zarządzania strumieniami przepływów finansowych, tj. zobowiązaniami i należnościami stosując politykę kredytu kupieckiego, przedpłat przy rozliczaniu transakcji sprzedażowych oraz wydłużając terminy płatności w transakcjach zakupowych. Dnia 20 września 2016 roku Spółka podpisała umowę cash poolingowego. Umowa zapewnia możliwość korzystania, przez spółki z Grupy Kapitałowej Grupa Azoty S.A., z globalnego limitu płynności Grupy Kapitałowej Grupa Azoty S.A. w ramach dodatnich i ujemnych sald na rachunkach bieżących. Umożliwia również optymalizację przychodów i kosztów odsetkowych.

31 grudnia 2018

	Wartość bilansowa	zakontraktowane przepływy			
		Razem	Do 1 roku	1 do 5 lat	Powyżej 5 lat
Wycena metodą amortyzowanego kosztu, w tym:	818 094	839 437	524 167	296 519	18 751
kredyty i pożyczki	357 151	375 809	67 038	293 364	15 407
leasing	5 731	8 416	1 917	3 155	3 344
faktoring i dyskonto wierzytelności	20 683	20 683	20 683	-	-
pozostałe zobowiązania finansowe	1 831	1 831	1 831	-	-
pozostałe zobowiązania	432 698	432 698	432 698	-	-

31 grudnia 2017

	Wartość bilansowa	zakontraktowane przepływy			
		Razem	Do 1 roku	1 do 5 lat	Powyżej 5 lat
Wycena metodą amortyzowanego kosztu, w tym:	648 560	672 500	473 603	179 000	19 897
kredyty i pożyczki	296 199	317 132	123 635	176 998	16 499
leasing	3 815	6 822	1 422	2 002	3 398
pozostałe zobowiązania	348 546	348 546	348 546	-	-

Przepływy pieniężne wynikające z umów zostały ustalone w oparciu o stopy procentowe obowiązujące odpowiednio na dzień 31 grudnia 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku.

Nota 29.3.3 Ryzyko rynkowe

Ryzyko stopy procentowej

Ekspozycja Spółki na zmiany stóp procentowych dotyczy głównie środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych, aktywów finansowych, jak również pożyczek i kredytów bankowych oraz leasingu opartych na zmiennej stopie procentowej bazującej na WIBOR + marża oraz odpowiednio EURIBOR + marża w przypadku kredytów w EURO i LIBOR + marża w przypadku kredytu w USD. Spółka nie zabezpiecza ryzyka zmian stopy procentowej.

Poniższa tabela przedstawia profil podatności (maksymalną ekspozycję) Spółki na ryzyko zmiany stóp procentowych poprzez prezentację instrumentów finansowych w podziale według zmiennych i stałych stóp procentowych:

	Wartość bieżąca 31.12.2018	Wartość bieżąca 31.12.2017
Instrumenty o zmiennej stopie procentowej		
Aktywa finansowe	35 864	69 338
Zobowiązania finansowe (-)	(385 396)	(300 014)
	(349 352)	(230 676)

Działania dotyczące ograniczenia ryzyka zmian stóp procentowych obejmują bieżące monitorowanie sytuacji na rynku pieniężnym. Znaczna część kredytu bankowego Spółki objęta była usługą cash pooling wirtualnego, która w październiku 2016 roku została zastąpiona usługą cash pooling rzeczywistego i oprocentowana wg stopy WIBOR 1M. Nadwyżki środków pieniężnych lokowane są w formie depozytów overnight (O/N) - jednodniowe depozyty na podstawie odrębnych umów o otwieranie depozytów automatycznych. W okresie objętym sprawozdaniem stopy referencyjne NBP nie podlegały zmianom, w związku z czym stopa bazowa oprocentowania kredytów, czyli stawka WIBOR 1M, pozostawała praktycznie na niezmiennym poziomie.

Spółka przeprowadziła analizę wrażliwości instrumentów finansowych o zmiennej stopie procentowej na zmianę rynkowych stóp procentowych. W poniższej tabeli zaprezentowano wpływ, jaki miałyby zwiększenie i zmniejszenie stopy procentowej o 100 bp na wynik finansowy oraz kapitał własny (inne całkowite dochody). Analiza została przeprowadzona przy założeniu, że wszystkie inne zmienne jak np. kursy wymiany walut pozostają niezmiennione.

Analiza wrażliwości (+/-):

	Rachunek zysków i strat		Inne całkowite dochody	
	zwiększenia	zmniejszenia	zwiększenia	zmniejszenia
	100bp	100bp	100bp	100bp
31 grudnia 2018	(3 495)	3 495	-	-
31 grudnia 2017	(2 307)	2 307	-	-

Ryzyko kursowe

Z uwagi na generowanie przez Spółkę istotnego wolumenu transakcji handlowych denominowanych w walutach obcych wszystkie zmiany kursu złotego względem walut obcych mogą wpłynąć na osiągnięte wyniki finansowe.

Spółka nie wykorzystywała i aktualnie nie posiada otwartych kontraktów zabezpieczających. Zabezpieczenie ekspozycji walutowej odbywa się poprzez stosowanie hedgingu naturalnego, tj. równoważenia wpływów i wydatków denominowanych w tej samej walucie, będącej wynikiem operacji zakupu kluczowych surowców do produkcji, przy jednoczesnej sprzedaży produktów na eksport. Dodatkowo wykorzystywany jest fakt równoczesnego generowania nadwyżki denominowanej w jednej walucie (długa pozycja walutowa) do pokrycia niedoboru w drugiej walucie (krótkiej pozycji walutowej). W tym celu Spółka dokonuje transakcji spotowych na EUR/USD.

Poniższa tabela przedstawia profil podatności Spółki na dzień bilansowy na ryzyko zmiany kursów walutowych poprzez prezentację instrumentów finansowych (bez instrumentów pochodnych) w walucie wraz z ich podziałem, według których są one denominowane.

Ekspozycja bilansowa na ryzyko kursowe:

31 grudnia 2018 roku	EUR	USD	CHF	XOF
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (w walucie transakcji)	11 614	2 596	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (-) (w walucie transakcji)	(25 935)	(11 676)	-	(70 881)
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek (-)	(20 000)	-	-	-
Zobowiązania z tytułu leasingu, factoringu i dyskonta(-)	(2 350)	-	-	-
Środki pieniężne w walutach obcych (w walucie transakcji)	7 314	82	-	-
	(29 357)	(8 998)	-	(70 881)
Wpływ wzrostu waluty o 5% na rachunek zysków i strat (w tys. PLN)	(6 312)	(1 691)	-	(23)
Wpływ spadku waluty o 5% na rachunek zysków i strat (w tys. PLN)	6 312	1 691	-	23
31 grudnia 2017 roku	EUR	USD	CHF	XOF
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (w walucie transakcji)	12 947	5 134	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (-) (w walucie transakcji)	(15 103)	(10 010)	(161)	(99 000)
Środki pieniężne w walutach obcych (w walucie transakcji)	14 394	2 519	-	-
	12 238	(2 357)	(161)	(99 000)
Wpływ wzrostu waluty o 5% na rachunek zysków i strat (w tys. PLN)	2 552	(410)	(29)	(31)
Wpływ spadku waluty o 5% na rachunek zysków i strat (w tys. PLN)	(2 552)	410	29	31

Spółka przeprowadziła analizę wrażliwości instrumentów finansowych denominowanych w walutach obcych na zmianę kursów tych walut.

W poniższej tabeli zaprezentowano wpływ, jaki miałyby wzmocnienie lub osłabienie złotego na dzień bilansowy o 5% w stosunku do wszystkich walut na wynik finansowy oraz kapitał własny (inne całkowite dochody) związany z wyceną tych instrumentów. Analiza została przeprowadzona przy założeniu, że wszystkie inne zmienne jak np. stopy procentowe pozostają niezmiennione.

Analiza wrażliwości (+/-):

	Rachunek zysków i strat		Inne całkowite dochody	
	wzrost kursów walut obcych 5%	spadek kursów walut obcych 5%	wzrost kursów walut obcych 5%	spadek kursów walut obcych 5%
31 grudnia 2018	(8 026)	8 026	-	-
31 grudnia 2017	2 082	(2 082)	-	-

Nota 29.4 Wartość godziwa instrumentów finansowych

Poniżej przedstawiono szczegóły dotyczące wartości godziwych instrumentów finansowych, dla których jest możliwe ich oszacowanie:

- środki pieniężne i ich ekwiwalenty, krótkoterminowe depozyty bankowe oraz krótkoterminowe kredyty bankowe. Wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na szybką zapadalność tych instrumentów,
- należności handlowe, pozostałe należności, zobowiązania handlowe. Wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na ich krótkoterminowy charakter,
- długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe. Wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na ich charakter oprocentowania,
- instrumenty pochodne. Wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest równa ich wartości godziwej.

Nota 29.5 Instrumenty pochodne

Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka nie posiadała instrumentów pochodnych.

Nota 30 Zobowiązania warunkowe, aktywa warunkowe oraz poręczenia i gwarancje

Na dzień 31 grudnia 2018 roku w Spółce nie wystąpiły zobowiązania warunkowe oraz aktywa warunkowe, które zostały rozpoznane jako zobowiązania i aktywa warunkowe do prezentacji.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka udzieliła poręczeń do następujących umów kredytowych:

Typ/ wystawca	Dla	Tytuł	Waluta	Data wystawienia	Kwota w walucie	Kwota w tys. zł
Poręczenie spłaty kredytu konsorcjum banków	Grupa Azoty S.A	Umowa kredytu odnawialnego	PLN	29.06.2018	nd	1 200 000
Poręczenie spłaty kredytu w PKO BP (KRB)	Grupa Azoty S.A	Umowa kredytu w rachunku bieżącym	PLN	29.06.2018	nd	124 000
Poręczenie spłaty kredytu w PKO BP (LKW)	Grupa Azoty S.A	Umowa limitu kredytowego wielocelowego	PLN	29.06.2018	nd	96 000
Gwarancja spłaty kredytu W EBI	Grupa Azoty S.A	Umowa kredytu	PLN	28.05.2015	nd	220 000
Gwarancja spłaty kredytu W EBOiR	Grupa Azoty S.A	Umowa kredytu	PLN	28.05.2015	nd	60 000
Gwarancja spłaty kredytu W EBI	Grupa Azoty S.A	Umowa kredytu	EUR	25.01.2018	58 000	249 400
Gwarancja spłaty kredytu W EBOiR	Grupa Azoty S.A	Umowa kredytu	PLN	26.07.2018	nd	200 000
						2 149 400

W związku z umową kredytową długoterminowego finansowania zawartą w dniu 25 stycznia 2018 roku (II Umowa z EBI), pomiędzy Grupą Azoty S.A. a Europejskim Bankiem Inwestycyjnym z siedzibą w Luksemburgu (EBI) w maksymalnej kwocie 145 000 tys. EUR, zawarta została umowa gwarancji pomiędzy EBI a Spółkami Kluczowymi Grupy Kapitałowej Grupa Azoty S.A. na łączną kwotę 174 000 tys. EUR. Kwota udzielonej przez Spółkę gwarancji została ustalona w maksymalnej wysokości 58 000 tys. EUR (244 093 tys. zł), co odpowiada jednej trzeciej łącznej kwoty gwarancji.

W dniu 29 czerwca 2018 roku zawarta została umowa poręczenia do umowy kredytu odnawialnego udzielonego przez konsorcjum banków komercyjnych Grupie Azoty S.A. Zastępuje ona dotychczasową umowę poręczenia z dnia 23 kwietnia 2015 roku. Podpisanie nowej umowy związane jest z aneksowaniem umowy kredytu odnawialnego, które zwiększa jego kwotę do 3 000 000 tys. zł oraz

przedłuża okres kredytowania do 28 czerwca 2025 roku. Maksymalna kwota poręczenia dla Spółki wynosi 1 200 000 tys. zł.

W dniu 29 czerwca 2018 roku zawarta została umowa poręczenia do umowy kredytu w rachunku bieżącym w banku PKO BP S.A. zastępująca dotychczasową umowę poręczenia z dnia 20 września 2016 roku. Podpisanie nowej umowy związane z aneksowaniem umowy kredytu w rachunku bieżącym przedłużającym okres kredytowania do 30 września 2022 roku. Maksymalna kwota poręczenia nie uległa zmianie i wynosi 124 000 tys. zł.

W dniu 29 czerwca 2018 roku zawarta została umowa poręczenia do umowy limitu kredytowego wielocelowego w banku PKO BP S.A. zastępująca dotychczasową umowę poręczenia z dnia 20 września 2016. Podpisanie nowej umowy związane z aneksowaniem umowy linii kredytowej wielocelowej przedłużającym okres kredytowania do 30 września 2022 roku. Maksymalna kwota poręczenia nie uległa zmianie i wynosi 96 000 tys. zł.

W związku z umową kredytową długoterminowego finansowania zawartą w dniu 26 lipca 2018 roku (II Umowa z EBOiR), pomiędzy Grupą Azoty S.A. a Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju z siedzibą w Londynie (EBOiR) w maksymalnej kwocie 500 000 tys. zł, zawarta została umowa gwarancji pomiędzy EBOiR a Spółkami Kluczowymi Grupy Kapitałowej Grupa Azoty S.A. na łączną kwotę 600 000 tys. zł. Kwota udzielonej przez Spółkę gwarancji została ustalona w maksymalnej wysokości 200 000 tys. zł, co odpowiada jednej trzeciej łącznej kwoty gwarancji.

Gwarancje wystawione Spółce w ramach limitów kredytowych w bankach na dzień 31 grudnia 2018 roku:

Typ/ wystawca	Dla	Tytuł	Waluta	Data wystawienia	Kwota w walucie	Kwota w tys. zł
PKO BP S.A.	PGE S.A.	Gwarancja dobrego wykonania umowy w przetargu nieograniczonym	PLN	13.04.2018 (aneks)	nd	316
PKO BP S.A.	SKARB PAŃSTWA	Zobowiązanie gwaranta składane jako zabezpieczenie generalne w operacjach celnych (...)	PLN	20.03.2018	nd	1 000
PKO BP S.A.	PSE S.A.	Gwarancja zapłaty do umowy przesyłania energii elektrycznej	PLN	15.11.2017 (aneks)	nd	1 300
PKO BP S.A.	SKARB PAŃSTWA (Główny Inspektorat Ochrony Środowiska)	Gwarancja bankowa należytego wykonania kontraktu na dostawę siarczanu żelaza starego (odpadu)	PLN	19.04.2018	nd	1 702
						4 318

Gwarancje otrzymane przez Spółkę na dzień bilansowy wynoszą 16 220 tys. zł.

Nota 31 Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Transakcje z jednostkami zależnymi i stowarzyszonymi

Transakcje handlowe - jednostki zależne i stowarzyszone

	Przychody ze sprzedaży	Należności	Zakupy	Zobowiązania
W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2018 roku i na ten dzień				
Podmioty powiązane Grupa Azoty S.A.*	86 368	6 264	72 825	14 847
Podmioty powiązane Grupa Azoty POLICE S.A.	12 321	1 384	220 462	48 705
Podmioty powiązane Grupa Azoty PUŁAWY S.A.	25 118	156	451	-
Podmioty powiązane Grupa Azoty Polskie Konsorcjum Chemiczne sp. z o.o.	1	-	2 022	1 224
	123 808	7 804	295 760	64 776

	Przychody ze sprzedaży	Należności	Zakupy	Zobowiązania
W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2017 roku i na ten dzień				
Podmioty powiązane Grupa Azoty S.A.*	77 519	7 833	74 042	11 291
Podmioty powiązane Grupa Azoty POLICE S.A.	13 419	1 276	191 310	49 553
Podmioty powiązane Grupa Azoty PUŁAWY S.A.	29 100	735	2 408	669
Podmioty powiązane Grupa Azoty Polskie Konsorcjum Chemiczne sp. z o.o.	-	-	-	147
	120 038	9 844	267 760	61 660

Pozostałe transakcje - jednostki zależne i stowarzyszone

	Pozostałe przychody	Pozostałe koszty	Przychody finansowe (bez dywidend)	Koszty finansowe
W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2018 roku				
Podmioty powiązane Grupa Azoty S.A.*	201	1 808	1 800	4 138
Podmioty powiązane Grupa Azoty POLICE S.A.	4 515	869	567	-
Podmioty powiązane Grupa Azoty PUŁAWY S.A.	-	-	1	-
Podmioty powiązane Grupa Azoty Polskie Konsorcjum Chemiczne sp. z o.o.	7	-	-	-
	4 723	2 677	2 368	4 138

**W okresie 12 miesięcy zakończonym
31 grudnia 2017 roku**

	Pozostałe przychody	Pozostałe koszty	Przychody finansowe (bez dywidend)	Koszty finansowe
Podmioty powiązane Grupa Azoty S.A.*	2	42	1 043	4 720
Podmioty powiązane Grupa Azoty POLICE S.A.	1 750	2 913	2 619	2
Podmioty powiązane Grupa Azoty PUŁAWY S.A.	-	-	4	-
Podmioty powiązane Grupa Azoty Polskie Konsorcjum Chemiczne sp. z o.o.	-	-	-	-
	1 752	2 955	3 666	4 722

Transakcje handlowe - jednostki stowarzyszone

**W okresie 12 miesięcy zakończonym
31 grudnia 2018 roku i na ten dzień**

	Przychody ze sprzedaży	Należności	Zakupy	Zobowiązania
Podmioty powiązane Grupa Azoty POLICE S.A.	6 325	547	7 591	1 193
	6 325	547	7 591	1 193

**W okresie 12 miesięcy zakończonym
31 grudnia 2017 roku i na ten dzień**

	Przychody ze sprzedaży	Należności	Zakupy	Zobowiązania
Podmioty powiązane Grupa Azoty POLICE S.A.	8 576	649	11 828	2 026
	8 576	649	11 828	2 026

* W wyszczególnionej pozycji „Podmioty powiązane Grupa Azoty S.A.” prezentowane są następujące Spółki: Grupa Azoty S.A., Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A., Grupa Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A., Grupa Azoty Kopalnie i Zakłady Chemiczne Siarki „Siarkopol” S.A., Grupa Azoty Polskie Konsorcjum Chemiczne Sp. z o.o. oraz pozostałe podmioty bezpośrednio powiązane ze Spółką Grupa Azoty S.A.

Pozostałe transakcje z jednostkami zależnymi i stowarzyszonymi z zakresu przychodów finansowych dotyczyły głównie otrzymanych dywidend:

- w 2018 roku w kwocie 13 103 tys. zł,
- w 2017 roku w kwocie 13 319 tys. zł.

Kredyty, pożyczki udzielone Spółce przez podmioty powiązane

Kredyty i pożyczki udzielone Spółce przez podmioty powiązane przedstawiono w nocie 22 Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek.

Kredyty, pożyczki udzielone podmiotom powiązanym

	na dzień 31.12.2018	na dzień 31.12.2017
Pożyczki	13 759	12 361

Pożyczki udzielone przez Spółkę jednostce zależnej Supra Agrochemia Sp. z o.o.:

- pożyczka w kwocie 3 600 tys. zł na realizację nakładów inwestycyjnych w jednostce zależnej, udzielona w dniu 14 marca 2014 roku. Na dzień 31 grudnia 2018 roku wystąpiło zadłużenie z odsetkami w kwocie 4 345 tys. zł. Spłata pożyczki ma nastąpić nie później niż 30 czerwca 2019 roku,
- pożyczka w kwocie 10 000 tys. zł na realizację nakładów inwestycyjnych w jednostce zależnej, udzielona w dniu 31 grudnia 2014 roku. W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku Spółka dokonała wypłaty jednej transzy pożyczki na kwotę 350 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2018 roku stan zadłużenia wynosił 11 282 tys. zł. Spłata pożyczki z odsetkami ma nastąpić nie później niż 30 czerwca 2019 roku,
- pożyczka w kwocie 1 000 tys. zł na realizację nakładów inwestycyjnych w jednostce zależnej, udzielona w dniu 28 czerwca 2018 roku. W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku Spółka dokonała wypłaty czterech transz pożyczki na kwotę 480 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2018 roku stan zadłużenia wynosił 486 tys. zł. Spłata pożyczki ma nastąpić nie później niż 30 czerwca 2019 roku.

Efektywna stopa procentowa do kalkulacji odsetek liczona była według stawki WIBOR1M powiększonej o marżę w wysokości 2,5 p.p. i w roku 2018 wahała się od 4,14% do 4,15%.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku kwota pożyczek udzielonych jednostce zależnej (wraz z odsetkami) wynosi 16 113 tys. zł. Odpis aktualizujący ich wartość to 2 354 tys. zł.

Warunki transakcji z jednostkami powiązаныmi

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku nie wystąpiły transakcje zawarte z podmiotami zależnymi i stowarzyszonymi na warunkach innych niż rynkowe.

Wynagrodzenia członków Zarządu z tytułu i za okres pełnienia funkcji w Spółce

	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017
Świadczenia krótkoterminowe	3 029	2 889
Świadczenia w związku z przerwaniem zatrudnienia*	-	188
	3 029	3 077

* w pozycji zaprezentowano wynagrodzenia byłych członków Zarządu w okresie od dnia zaprzestania pełnienia funkcji członka Zarządu do dnia rozwiązania umowy o pracę z tego powodu, odprawy z tytułu rozwiązania umowy o pracę oraz wynagrodzenie z tytułu zakazu konkurencji.

Wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej z tytułu i za okres pełnienia funkcji w Spółce

	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017
Świadczenia krótkoterminowe	548	534

Transakcje z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku osobom zarządzającym i nadzorującym oraz ich bliskim Spółka nie udzieliła zaliczek, pożyczek, kredytów, gwarancji i poręczeń oraz nie zawarto z nimi innych umów zobowiązujących do świadczenia na rzecz Spółki, z wyjątkiem zawartych umów zobowiązujących do świadczenia usług prawnych na rzecz spółek zależnych przez Kancelarię Radców Prawnych Licht & Przeworska s.c., której współnikiem jest Bożena Licht, Sekretarz Rady Nadzorczej Spółki.

Umowa ze spółką PDH Polska S.A. została zawarta w dniu 12 września 2016 roku. W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku wystąpiły transakcje pomiędzy stronami Umowy w kwocie 611 tys. zł, a stan zobowiązań z tego tytułu na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosił 63 tys. zł.

Umowa ze spółką Zarząd Morskiego Portu Police Sp. z o.o. została zawarta w dniu 21 marca 2017 roku. W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku wystąpiły transakcje pomiędzy

stronami Umowy w kwocie 12 tys. zł. Brak jest zobowiązań z tego tytułu na dzień 31 grudnia 2018 roku.

Zasady premiowania członków Zarządu

W dniu 29 marca 2017 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. podjęło uchwałę w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń Członków Zarządu spółki Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A.

Na mocy uchwały Rady Nadzorczej spółki Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. z dnia 31 marca 2017 roku została przyjęta „Polityka wynagradzania dla osób zarządzających w Spółkach Grupy Kapitałowej Azoty”. Ostatnia aktualizacja przedmiotowej polityki została przyjęta uchwałą Rady Nadzorczej z dnia 1 października 2018 roku. Załącznikiem do niniejszej Polityki jest „Regulamin wynagrodzenia zmiennego za realizację celów rocznych dla Członków Organów Zarządzających Spółek Grupy Kapitałowej Grupy Azoty”.

Główne założenia Regulaminu to:

- część zmienna wynagrodzenia liczona jest w oparciu o poziom realizacji celów zarządczych - celów kluczowych, solidarnościowych i indywidualnych,
- warunkiem uruchomienia wynagrodzenia zmiennego jest realizacja minimalnego poziomu celu kluczowego określonego przez Radę Nadzorczą na dany rok,
- cele solidarnościowe są celami mierzalnymi i stanowią 50% wartości celów ogółem,
- cele indywidualne są mierzalne i stanowią 50% wartości celów ogółem,
- wysokość wynagrodzenia zmiennego jest zależna od stopnia realizacji poszczególnych celów solidarnościowych i indywidualnych.

Cele solidarnościowe służą wspieraniu realizacji Strategii Grupy Azoty oraz wynikają z planu rzeczowo-finansowego na dany rok obrotowy i planów wieloletnich oraz są wspólne dla wszystkich Członków Zarządu.

Cele indywidualne polegają na postawieniu przez Radę Nadzorczą każdemu z Członków Zarządu indywidualnych zadań do wykonania w trakcie danego roku obrotowego. Rada Nadzorcza wyznacza każdemu z Członków Zarządu od dwóch do sześciu indywidualnych celów.

Wysokość wynagrodzenia zmiennego Członka Zarządu jest uzależniona od stopnia realizacji celów solidarnościowych i indywidualnych zgodnie z Kartą Celów zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą.

Pożyczki

W 2018 i 2017 roku Spółka nie udzielała pożyczek członkom Zarządu oraz Rady Nadzorczej.

Transakcje z Właścicielami

W 2018 i 2017 roku Spółka nie zawierała transakcji z Właścicielami o wartości przekraczającej kwotę 1 tys. zł, poza transakcjami handlowymi z Grupą Azoty S.A., które wykazane są w niniejszej notcie.

Transakcje z podmiotami powiązanymi przez Skarb Państwa

Stan na dzień 31 grudnia 2018 roku

Nazwa podmiotu	Wartość	Treść operacji
PGNIG S.A.	506 971	zakup gazu ziemnego i siarki
PKP Cargo S.A.	2 968	zakup usług transportowych
PKN Orlen S.A.	15 433	zakup siarki
Grupa Tauron	2 883	zakup węgla kamiennego
PSE S.A.	12 415	zakup energii elektrycznej
Grupa Lotos S.A.	7 320	zakup siarki
Enea S.A.	1 796	zakup energii elektrycznej
PKO BP S.A.	75	zakup usług maklerskich
PGE Obrót S.A.	42 051	zakup energii elektrycznej
KGHM Polska Miedź S.A.	15 779	zakup kwasu siarkowego
Polska Grupa Górnicza	72 952	zakup węgla kamiennego
Węgllokoks Sp. z o.o.	-	zakup węgla kamiennego
Katowicki Holding Węglowy S.A.	-	zakup węgla kamiennego
Jastrzębska Spółka Węglowa S.A.	-	zakup węgla kamiennego
Enea Operator Sp. z o.o.	1 211	zakup energii elektrycznej
	681 854	

Wartość sprzedaży łącznie do wszystkich wymienionych w powyższej tabeli jednostek powiązanych przez Skarb Państwa w ciągu 2018 roku wyniosła 8 220 tys. zł i dotyczyła głównie sprzedaży energii elektrycznej dla spółki PSE S.A. w kwocie 8 126 tys. zł.

Stan na dzień 31 grudnia 2017 roku

Nazwa podmiotu	Wartość	Treść operacji
PGNIG S.A.	536 443	zakup gazu ziemnego i siarki
PKP Cargo S.A.	7 116	zakup usług transportowych
PKN Orlen S.A.	13 109	zakup siarki
Grupa Tauron	-	zakup węgla kamiennego
PSE S.A.	13 061	zakup energii elektrycznej
Grupa Lotos S.A.	7 559	zakup siarki
Enea S.A.	19 019	zakup energii elektrycznej
PKO BP S.A.	66	zakup usług maklerskich
PGE Obrót S.A.	24 011	zakup energii elektrycznej
KGHM Polska Miedź S.A.	15 616	zakup kwasu siarkowego
Polska Grupa Górnicza	44 441	zakup węgla kamiennego
Węgllokoks Sp. z o.o.	2 755	zakup węgla kamiennego
Katowicki Holding Węglowy S.A.	5 476	zakup węgla kamiennego
Jastrzębska Spółka Węglowa S.A.	23	zakup węgla kamiennego
Enea Operator Sp. z o.o.	500	zakup energii elektrycznej
	689 195	

Wartość sprzedaży łącznie do wszystkich wymienionych w powyższej tabeli jednostek powiązanych przez Skarb Państwa w ciągu 2017 roku wyniosła 2 933 tys. zł.

Nota 32 Zobowiązania inwestycyjne

Spółka zaciągnęła zobowiązania finansowe na roboty i dostawy związane z realizacją projektów inwestycyjnych, których wartość na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiła 23 824 tys. zł, natomiast kwota tych zobowiązań na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosiła 79 957 tys. zł.

Nota 34 Objaśnienia do sprawozdania z przepływów pieniężnych

	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017
Bilansowa zmiana należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	10 572	(21 625)
Zmiana stanu należności w wyniku zdarzeń niepieniężnych	(8 491)	(37 957)
Zmiana stanu należności z tytułu zaliczek na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	-	(4 122)
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych dotyczących kosztów finansowych	-	(1 724)
Zmiana stanu należności z tytułu udzielonej pożyczki	2 951	
Pozostałe zmiany	21	(15)
Zmiana stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	5 053	(65 443)
Bilansowa zmiana zapasów i praw majątkowych	(86 092)	(12 854)
Zmiana stanu zapasów w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(86 092)	(12 854)
Bilansowa zmiana zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	121 903	46 496
Zmiana z tytułu zobowiązań z tytułu nabycia aktywów trwałych	671	20 416
Zmiana stanu zobowiązań w wyniku zdarzeń niepieniężnych	1 825	2 188
Pozostałe zmiany	1 958	1 061
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	126 357	70 161
Bilansowa zmiana stanu rezerw, zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych i dotacji	(73 923)	27 735
Zmiana z tytułu dotacji	(98)	(14 061)
Wykorzystanie rezerwy na kredyt	82 209	-
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych odniesiona w inne całkowite dochody	(1 778)	369
Zmiana stanu rezerw, rozliczeń międzyokresowych i dotacji w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	6 410	14 043
Podatek dochodowy bieżący naliczony za okres sprawozdawczy	472	(27 574)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu podatku dochodowego	-	(9 551)
Zmiana stanu należności z tytułu podatku dochodowego	(7 665)	(827)
Transakcje bezgotówkowe - zarachowanie zwrotu VAT na poczet płatności z tytułu podatku dochodowego	8 491	37 957
Podatek dochodowy zwrócony/(zapłacony)	1 298	5

Nota 35 Sprawozdanie finansowe w podziale na rodzaje działalności zgodnie z art. 44 Prawa energetycznego

W celu spełnienia wymogów artykułu 44 pkt. 2 ustawy Prawo Energetyczne Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. sporządza sprawozdanie finansowe zawierające rachunek zysków i strat oraz sprawozdanie z sytuacji finansowej w podziale na poszczególne rodzaje działalności.

Spółka prowadzi działalność w następujących obszarach wymagających wyodrębnienia zgodnie z wymogami art. 44 Ustawy Prawo Energetyczne:

- dystrybucja energii elektrycznej - nr koncesji PEE/155/580/U/1/2/99/RG z późniejszymi zmianami wydanej w dniu 18 maja 1999 roku do dnia 31 grudnia 2025 roku,
- obrót paliwami gazowymi - nr koncesji OPG/272/580/W/DRG/2014/KL wydanej w dniu 17 września 2014 roku do dnia 20 września 2024 roku.

Sprawozdanie finansowe regulacyjne sporządzono przy zastosowaniu zasad rachunkowości oraz przy zastosowaniu zasad alokacji przychodów i kosztów oraz aktywów i zobowiązań dla działalności określonej w art. 44 ustawy Prawo Energetyczne. W przypadku Spółki jest to dystrybucja energii elektrycznej oraz obrót paliwami gazowymi (dalej: prezentowana działalność energetyczna).

Prezentacja przychodów i kosztów oraz aktywów i zobowiązań prezentowanej działalności energetycznej dotyczy zrealizowanej w niej sprzedaży wobec klientów zewnętrznych. Pozostała część przychodów, kosztów, aktywów i zobowiązań prezentowanej działalności energetycznej ujmowane jest jako element działalności pozostałej.

Klucz podziału - klucz zastosowany do przypisania aktywów i zobowiązań oraz kosztów i przychodów związanych ze sprzedażą wobec klientów zewnętrznych dla dystrybucji energii elektrycznej wyliczono jako: ilość sprzedana energii do sumy ilości energii elektrycznej zakupionej i wytworzonej (dane w MWh).

Zasady sporządzania rachunku zysków i strat w podziale na rodzaje działalności

Przychody ze sprzedaży zewnętrznej związane z prezentowaną działalnością energetyczną zostały wyodrębnione w sposób bezpośredni.

Koszty wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów związane z prezentowaną działalnością energetyczną zostały wyodrębnione w następujący sposób:

- dla działalności dystrybucji energii elektrycznej: bezpośrednio ze zleceń produkcyjnych,
- dla działalności obrotu paliwami gazowymi: bezpośrednio dla indeksów materiałowych gazu ziemnego oraz zleceń produkcyjnych.

Koszty sprzedaży związane są z pozostałą działalnością Spółki. Koszty ogólnego zarządu dla prezentowanej działalności przypisano proporcjonalnie do przychodów ze sprzedaży. Pozostała część kosztów zarządu dotyczy pozostałej działalności.

Pozostałe przychody i koszty operacyjne, których nie można zidentyfikować i przypisać bezpośrednio do prezentowanej działalności energetycznej rozdzielono według struktury miejsc powstawania kosztów (MPK) z zastosowaniem klucza podziału.

Przychody finansowe związane z odsetkami od środków pieniężnych i ich ekwiwalentów nie są przypisywane do żadnego rodzaju działalności i są prezentowane jako pozycja nieprzypisana. Pozostałe przychody finansowe są związane z pozostałą działalnością.

Koszty finansowe wyodrębniono w sposób bezpośredni do poszczególnych rodzajów działalności. Koszty finansowe związane z odsetkami od kredytów, których nie można bezpośrednio przypisać do poszczególnych rodzajów działalności, odsetki od zobowiązań budżetowych oraz nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi od środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, nie są przypisywane do żadnego rodzaju działalności i są prezentowane jako pozycja nieprzypisana.

Odsetki od zobowiązań pracowniczych podzielone zostały według struktury miejsc powstawania kosztów (MPK) z zastosowaniem klucza podziału, którym były wynagrodzenia wraz z narzutami pracowników zatrudnionych w poszczególnych rodzajach działalności. W przypadku prezentowanej działalności energetycznej z zastosowaniem klucza podziału.

Podatek dochodowy nie jest przypisywany do żadnego rodzaju działalności i jest prezentowany jako pozycja nieprzypisana.

Zasady sporządzania sprawozdania z sytuacji finansowej w podziale na rodzaje działalności

Rzeczowe aktywa trwałe rozdzielono pomiędzy poszczególne rodzaje działalności według struktury miejsc powstawania kosztów (MPK), a nakłady na nie według projektów inwestycyjnych, z zastosowaniem klucza podziału dla prezentowanej działalności energetycznej.

Nieruchomości inwestycyjne związane są z pozostałą działalnością Spółki.

Wartości niematerialne rozdzielono pomiędzy poszczególne rodzaje działalności według struktury miejsc powstawania kosztów (MPK) z zastosowaniem kluczy podziału dla prezentowanej działalności energetycznej.

Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych związane są z pozostałą działalnością Spółki.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego nie są przypisywane do żadnego rodzaju działalności i są prezentowane jako pozycja nieprzypisana.

Zapasy, prawa majątkowe, pochodne instrumenty finansowe oraz pozostałe aktywa finansowe w całości są związane z pozostałą działalnością Spółki.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty nie są przypisywane do żadnego rodzaju działalności i są prezentowane jako pozycja nieprzypisana.

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży związane są z pozostałą działalnością Spółki.

Możliwe do przypisania pozostałe aktywa ujęto w prezentowanej działalności energetycznej z uwzględnieniem klucza podziału. Pozostałe pozycje pozostałych aktywów związane są z pozostałą działalnością Spółki.

Kapitał własny nie jest przypisywany do żadnego rodzaju działalności i jest prezentowany jako pozycja nieprzypisana.

Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek podzielono w następujący sposób:

- pożyczki, które można przypisać do konkretnego rodzaju działalności Spółki są prezentowane w ramach danej działalności lub pozostałej działalności,
- zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczki nie przypisywane do żadnego rodzaju działalności są prezentowane jako pozycja nieprzypisana.

Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego nie są przypisywane do żadnego rodzaju działalności i są prezentowane jako pozycja nieprzypisana.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług podzielono pomiędzy poszczególne rodzaje działalności według dostawców i rodzaju nabywanych dostaw i usług, z zastosowaniem klucza podziału przyjętego dla prezentowanej działalności energetycznej.

Rozliczenia międzyokresowe z tytułu rezerw na premie, nagrody i niewykorzystane urlopy podzielono pomiędzy poszczególne rodzaje działalności według miejsc powstawania kosztów (MPK), z zastosowaniem klucza podziału przyjętego dla prezentowanej działalności energetycznej.

Zobowiązania budżetowe z wyjątkiem zobowiązań budżetowych związanych z wynagrodzeniami nie są przypisane do żadnego rodzaju działalności.

Pozostałe zobowiązania, rezerwy, przychody przyszłych okresów, dotacje oraz pozostałe zobowiązania finansowe związane są z pozostałą działalnością Spółki.

Rachunek zysków i strat w podziale na poszczególne rodzaje działalności za rok kończący się 31 grudnia 2018 roku

	Dystrybucja energii elektrycznej	Obrót paliwami gazowymi	Działalność pozostała	Pozycje nieprzypisane	Ogółem
Przychody ze sprzedaży	1 240	28 496	2 381 725	-	2 411 461
Koszt wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(885)	(27 491)	(2 110 080)	-	(2 138 456)
Zysk/(Strata) brutto ze sprzedaży	355	1 005	271 645	-	273 005
Koszty sprzedaży	-	-	(112 549)	-	(112 549)
Koszty ogólnego zarządu	(66)	-	(128 953)	-	(129 019)
Pozostałe przychody operacyjne	1	-	11 696	-	11 697
Pozostałe koszty operacyjne	(2)	-	(16 422)	-	(16 424)
Zysk/(Strata) na działalności operacyjnej	288	1 005	25 418	-	26 710
Przychody finansowe	-	-	27 141	38	27 179
Koszty finansowe	(4)	-	(28 548)	7 853	(20 699)
Przychody/(Koszty) finansowe netto	(4)	-	(1 407)	7 891	6 480
Zysk/(Strata) przed opodatkowaniem	284	1 005	24 010	7 891	33 190
Podatek dochodowy	-	-	-	(3 658)	(3 658)
Zysk/(Strata) netto	284	1 005	24 010	4 233	29 532

Rachunek zysków i strat w podziale na poszczególne rodzaje działalności za rok kończący się 31 grudnia 2017 roku

	Dystrybucja energii elektrycznej	Obrót paliwami gazowymi	Działalność pozostała	Pozycje nieprzypisane	Ogółem
Przychody ze sprzedaży	1 333	13 839	2 570 198	-	2 585 370
Koszt wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(917)	(13 801)	(2 114 394)	-	(2 129 112)
Zysk/(Strata) brutto ze sprzedaży	416	38	455 804	-	456 258
Koszty sprzedaży	-	-	(112 963)	-	(112 963)
Koszty ogólnego zarządu	(70)	-	(136 041)	-	(136 111)
Pozostałe przychody operacyjne	-	-	10 776	-	10 776
Pozostałe koszty operacyjne	(2)	-	(39 066)	-	(39 068)
Zysk/(Strata) na działalności operacyjnej	344	38	178 510	-	178 892
Przychody finansowe	-	-	21 823	576	22 399
Koszty finansowe	(2)	-	(23 130)	(4 257)	(27 389)
Przychody/(Koszty) finansowe netto	(2)	-	(1 307)	(3 681)	(4 990)
Zysk/(Strata) przed opodatkowaniem	342	38	177 203	(3 681)	173 902
Podatek dochodowy	-	-	-	(40 696)	(40 696)
Zysk/(Strata) netto	342	38	177 203	(44 377)	133 206

Sprawozdanie z sytuacji finansowej w podziale na poszczególne rodzaje działalności na dzień 31 grudnia 2018 roku

	Dystrybucja energii elektrycznej	Obrót paliwami gazowymi	Działalność pozostała	Pozycje nieprzypisane	Ogółem
Aktywa					
Aktywa trwałe					
Rzeczowe aktywa trwałe	2 070	3	1 370 456	-	1 372 529
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	5	-	4 954	-	4 959
Nieruchomości inwestycyjne	-	-	27 693	-	27 693
Wartości niematerialne	3	-	18 422	-	18 425
Udziały i akcje	-	-	238 248	-	238 248
Pozostałe należności	-	-	513	-	513
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-	-	26 981	26 981
Aktywa trwałe razem	2 078	3	1 660 286	26 981	1 689 348
Aktywa obrotowe					
Zapasy	88	-	314 878	-	314 966
Prawa majątkowe	-	-	55 291	-	55 291
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-	-	-
Pozostałe aktywa finansowe	-	-	2 951	-	2 951
Należności z tytułu podatku dochodowego	-	-	8 493	-	8 493
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	526	-	131 233	43 357	175 117
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	-	32 913	32 913
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	-	-	16 115	-	16 115
Aktywa obrotowe razem	614	-	528 961	76 270	605 846
Aktywa razem	2 692	3	2 189 247	103 251	2 295 194

**Sprawozdanie z sytuacji finansowej w podziale na poszczególne rodzaje działalności (kontynuacja)
na dzień 31 grudnia 2018 r.**

	Dystrybucja energii elektrycznej	Obrót paliwami gazowymi	Działalność pozostała	Pozycje nieprzypisane	Ogółem
Pasywa					
Kapitał własny razem				1 149 971	1 149 971
Zobowiązania					
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek	-	-	157 140	140 000	297 140
Pozostałe zobowiązania finansowe	-	-	4 223	-	4 223
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	91	5	53 344	-	53 441
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	-	-	645	-	645
Rezerwy	-	-	67 863	-	67 863
Dotacje	10	-	22 359	-	22 369
Zobowiązania długoterminowe razem	101	5	305 574	140 000	445 681
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek	-	-	47 483	12 528	60 011
Pozostałe zobowiązania finansowe	-	-	24 022	-	24 022
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	11	1	6 606	-	6 618
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	78	-	600 879	1 486	602 442
Rezerwy	-	-	4 463	-	4 463
Dotacje	1	-	1 985	-	1 986
Zobowiązania krótkoterminowe razem	90	1	685 438	14 014	699 542
Zobowiązania razem	191	6	991 012	154 014	1 145 223
Pasywa razem	191	6	991 012	1 303 985	2 295 194

**Sprawozdanie z sytuacji finansowej w podziale na poszczególne rodzaje działalności (kontynuacja)
na dzień 31 grudnia 2017 r.**

	Dystrybucja energii elektrycznej	Obrót paliwami gazowymi	Działalność pozostała	Pozycje nieprzypisane	Ogółem
Aktywa					
Aktywa trwałe					
Rzeczowe aktywa trwałe	1 167	-	1 320 209	-	1 321 376
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	2	-	5 517	-	5 519
Nieruchomości inwestycyjne	-	-	26 960	-	26 960
Wartości niematerialne	3	-	22 170	-	22 173
Udziały i akcje	-	-	208 486	-	208 486
Pozostałe należności	-	-	513	-	513
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-	-	30 773	30 773
Aktywa trwałe razem	1 172	-	1 583 855	30 773	1 615 800
Aktywa obrotowe					
Zapasy	54	-	251 888	-	251 942
Prawa majątkowe	-	-	32 223	-	32 223
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-	-	-
Pozostałe aktywa finansowe	-	-	-	-	-
Należności z tytułu podatku dochodowego	-	-	828	-	828
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	198	-	151 666	36 776	188 640
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	-	69 338	69 338
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	-	-	14 718	-	14 718
Aktywa obrotowe razem	252	-	451 323	106 114	557 689
Aktywa razem	1 424	-	2 035 178	136 887	2 173 489

**Sprawozdanie z sytuacji finansowej w podziale na poszczególne rodzaje działalności (kontynuacja)
na dzień 31 grudnia 2017 r.**

	Dystrybucja energii elektrycznej	Obrót paliwami gazowymi	Działalność pozostała	Pozycje nieprzypisane	Ogółem
Pasywa					
Kapitał własny razem	-	-	-	1 161 629	1 161 629
Zobowiązania					
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek	-	-	112 495	66 000	178 495
Pozostałe zobowiązania finansowe	-	-	2 920	-	2 920
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	51	-	50 387	-	50 438
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	-	-	296	-	296
Rezerwy	-	-	139 803	-	139 803
Dotacje	1 059*	-	23 142	-	24 201
Zobowiązania długoterminowe razem	1 110	-	329 043	66 000	396 153
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek	-	-	26 371	91 333	117 704
Pozostałe zobowiązania finansowe	-	-	895	-	895
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	6	-	6 542	-	6 548
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	66	-	479 292	1 530	480 888
Rezerwy	-	-	7 609	-	7 609
Dotacje	62*	-	2 001	-	2 063
Zobowiązania krótkoterminowe razem	134	-	522 710	92 863	615 707
Zobowiązania razem	1 244	-	851 753	158 863	1 011 860
Pasywa razem	1 244	-	851 753	1 320 492	2 173 489

* W Sprawozdaniu Finansowym za 2017 rok błędnie wykazano dotacje w kwocie: długoterminowe 1 059 tys. zł., krótkoterminowe 62 tys. zł, które otrzymano dla pozostałej działalności.

Nota 36 Zdarzenia po dacie sprawozdania z sytuacji finansowej

Po dacie bilansowej niniejszego rocznego sprawozdania finansowego nie miały miejsca istotne zdarzenia wpływające na sytuację majątkową i finansową Spółki nieuwjęte w sprawozdaniu finansowym oprócz wskazanych poniżej.

Zarząd Spółki w dniu 4 marca 2019 roku podjął decyzję w sprawie planowanego podwyższenia kapitału zakładowego Spółki w drodze emisji z prawem poboru nowych akcji. Planowane podwyższenie kapitału ma nastąpić w drodze wtórnej oferty publicznej („SPO”) w kwocie nie wyższej niż 1 100 000 tys. zł skierowanej do dotychczasowych akcjonariuszy (prawo poboru). Planowane podwyższenie kapitału powinno nastąpić nie później niż do końca lipca 2019 r. Pozyskanie wpływów z emisji akcji ma na celu wsparcie realizacji strategicznego dla Grupy Kapitałowej Grupa Azoty S.A projektu „Polimery Police” realizowanego przez PDH Polska S.A., spółkę celową należącą w 59,9% do Spółki oraz w 40,1% do Grupy Azoty S.A. Spółka oczekuje na zgodę Walnego Zgromadzenia w tym zakresie*.

* pełna informacja w raporcie bieżącym 4/2019 z dnia 8 marca 2019 roku

Podpisy Członków Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

.....
dr Wojciech Wardacki
Prezes Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

.....
Tomasz Panas
Wiceprezes Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

.....
dr Włodzimierz Zasadzki
Wiceprezes Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

.....
Anna Tarocińska
Członek Zarządu

Podpis osoby odpowiedzialnej za prowadzenie ksiąg rachunkowych

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

.....
Józefa Żurawska
Główny Księgowy

Police, dnia 24 kwietnia 2019 roku.